Dzisiaj 14 stron

Wydanie główne

Cena 20 groszy

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego Stanisław Czapiewski wiadomości potocznych Hieronim Pawlicki, za inne działy odpowiada Zdzisław Antoniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska w Poznaniu, św. Marcin 70

Nr. 323 Wydanie P Poznań, czwartek dnia 18 lipca 1935 Rok 30

Poznań, 17 lipca.

Przywileje a szanse wyborcze związków zawodowych

Wobec odmownego stosunku do wyborów polskich stronnictw politycznych — jedynym czynnikiem, który — bodaj częściowo — mógłby odebrać wyborom charakter domowej wyłącznie sprawy obozu „sanacyjnego", są związki zawodowe. Jakie prawa daje sejmowa ordynacja wyborcza związkom pracowniczym, a jakie szanse wyboru na posłów mają kandydaci związkowi?

Według pierwotnego projektu ordynacji związki miały prawo wysyłać do zgromadzeń okręgowych po jednym delegacie na 500 opłacających składki członków każdego związku. Statystyka urzędowa za rok 1933 podaje ilość pracowników, płacących składki, na rzecz związków, na 660 tysięcy. Od r. 1933 ilość ta prawdopodobnie spadła. Przyjmując z tem zastrzeżeniem powyższą cyfrę, widzimy, że związki miałyby w zgromadzeniach około 1300 przedstawicieli, czyli mniejwięcej 10 proc. ogólnej liczby. Faktycznie ilość delegatów związkowych byłaby nieco mniejsza, ponieważ odpadłyby związki małe, liczące poniżej 500 członków. W każdym razie w stosunku do ogółu ludności, reprezentowanej w zgromadzeniach przez samorządy, pracownicy zrzeszeni w związkach byli już w pierwotnym projekcie ordynacji silnie uprzywilejowani.

Pod wpływem niezadowolenia „sanacyjnego" Związku Związków Zawodowych, który zagroził nawet — i jeszcze grozi — bojkotem wyborów, w toku obrad sejmowych klub B. B. za pośrednictwem posła Madejskiego zgłosił poprawkę, zwiększającą jeszcze ilość delegatów związkowych. Po wejściu tej poprawki do ustawy sprawa wygląda obecnie w ten sposób, że w gminach miejskich i osadach przemysłowych związki pracowników fizycznych wysyłają do zgromadzeń okręgowych połowę, a pracownicy umysłowi czwartą część ilości delegatów samorządu terytorjalnego. Przykładowo rzecz wygląda tak, że w okręgu miejskim, liczącym 120 tys. mieszkańców, samorząd miejski będzie delegował do zgromadzenia 30 przedstawicieli, związki pracowników fizycznych 15, a pracowników umysłowych 8.

Ludność miejska w Polsce wynosi 8,7 miljonów. Ponieważ miasta niewydzielone wysyłają 1 delegata na 6.000 mieszkańców, a wydzielone na 4.000, zatem, przyjmując zgodnie z ustawą zaokrąglenia in plus, można ustalić, że ilość delegatów miejskich w zgromadzeniach będzie wynosiła 2.000 — 2.200. Według wyżej przedstawionej proporcji związki zawodowe wyślą z samych tylko miast 1.500 — 1.600 delegatów, a liczba ta wzrośnie jeszcze przez dopływ delegatów z osad przemysłowych.

To uprzywilejowanie w ordynacji związków zawodowych daje ten praktyczny rezultat, że związki we wszystkich bez wyjątku okręgach miejskich, a także w mieszanych o charakterze przemysłowym mogą wystawić swoich kandydatów, ponieważ ordynacja zabezpiecza tę możność jednej czwartej członków zgromadzenia. Daje zatem ordynacja związkom to, czego pozbawia stronnictwa polityczne: możność wystawiania własnych kandydatów.

Czemuż mimo to związki są niezadowolone i pesymistycznie usposobione do wyniku wyborów? Dlaczego p. Moraczewski nadal podtrzymuje groźbę abstynencji „sanacyjnego" Związku Związków Zawodowych?

Dlatego, że od kandydatury do poselstwa droga prowadzi przez głosowanie. A ponieważ w każdym okręgu ma się wybierać po dwóch posłów większością głosów bez proporcjonalności, przeto kandydaci związków zawodowych będą mieli bardzo małe szanse. Chyba, że będą oficjalnymi kandydatami obozu „sanacyjnego". Ale na to nie trzeba wcale delegatów związkowych w zgromadzeniach, bo wystarczy postawienie kandydatury przez komisarza wyborczego.

Między stronnictwami a związkami sprawa stoi tak: stronnictwa mają głosy wyborców, ale nie mogą na większości obszaru państwa z powodu woli władz w tych wyborach wysunąć swoich kandydatów, związki zawodowe zaś mogą przeprowadzić kandydatów, ale zbraknie im głosów.

Jeszcze jeden paradoks nowej ordynacji wyborczej.

M. K.

10 miljardów franków oszczędności

Odbudowa finansowa Francji — Prasa paryska o poważnych posunięciach rządu

Paryż. (PAT.) „Le Matin" twierdzi, że premjer Laval swe exposé na temat zarządzeń finansowych wygłosił dziś wieczorem. Pomimo urzędowych zaprzeczeń, prasa zgodnie utrzymuje, że rozważane przez rząd oszczędności sięgać mają 10 miljardów franków. Według „Le Matin" rząd domagać się będzie kompresji w budżecie państwa na sumę 6 miljardów, wreszcie na kolejach na sumę półtora miljarda. Nowe zarządzenia ujęte będą w 23 dekretach, z których 15 dotyczyć będzie wyłącznie oszczędności w wydatkach publicznych.

Dekrety te dzielić się będą na trzy kategorje: 1. w sprawie usunięcia nadużyć, 2. w kwestji redukcji nadmiernych wydatków i 3. dotyczyć będzie masowych oszczędności. Pozostałe 8 dekretów zawierać będą zarządzenia o zmniejszeniu kosztów utrzymania i ożywienia życia gospodarczego. Dekrety przewidywać będą obniżenie cen pewnej liczby artykułów spożywczych i zawierać postanowienia, mające na celu ulżenie gospodarstwu narodowemu.

Cała prasa przygotowuje opinję publiczną do tych poważnych posunięć rządu, których celem jest odbudowa finansów publicznych dla obrony waluty. „Pigułka jest gorzka — pisze „Le Journal" — lecz program urzędowy musi być przyjęty przez naród."

„Le Petit Parisien" oświadcza: „Pomimo poważnych ofiar, jakie spadną na każdego obywatela, należy wierzyć, że wszyscy ugną się przed tem, wychodząc z założenia, że lepiej jest wyrzec się części tego co się posiada, lub co się zyskało, aniżeli być świadkiem spadku franka, co byłoby nieuniknionem następstwem coraz bardziej grożącego braku równowagi budżetowej.

Paryż. (PAT.) Posiedzenie rady gabinetowej zakończyło się dopiero o północy, poczem ministrowie udali się do pałacu prezydenta, gdzie rozpoczęła się rada ministrów. O godz. 2-ej premjer Laval odczytał przedstawicielom prasy komunikat rządowy, wyliczający i wyjaśniający uchwalone przez radę ministrów zarządzenia, mające na celu odbudowę finansową kraju. Ogółem uchwalono 28 dekretów. Dzięki uchwałom rządu będą zrealizowane oszczędności, sięgające 10 miljardów 959 milj. franków.

Rozwiązanie sejmików poznańskiego i pomorskiego

Warszawa. (PAT). Zarządzeniem Rady Ministrów z 12 b. m. rozwiązane zostały z dniem 16 lipca 1935 r. sejmiki wojewódzkie w Poznaniu i Toruniu.

Lakoniczna wiadomość Polskiej Agencji Telegraficznej „PAT", nie znajdująca jeszcze narazie potwierdzenia w starostwie krajowem w Poznaniu donosi o rozwiązaniu poznańskiego sejmiku wojewódzkiego, i sejmiku wojewódzkiego w Toruniu.

Poznański sejmik wojewódzki, którego kadencja trwa normalnie 4 lata rozwiązany został jeszcze przed jej upływem.

Normalnie, kadencja poznańskiego sejmiku wojewódzkiego w obecnym składzie wygasłaby w grudniu b. r. Według zwyczajów i zdaje się obowiązujących przepisów, sejmik składający się z 85 członków zwoływano corocznie na sesję dwu względnie trzydniową, na której uchwalono budżet poznańskiego samorządu wojewódzkiego na bieżący rok gospodarczy. W roku bieżącym sesji sejmikowej, którą zwoływano zwykle na wiosnę nie było. Od pewnego czasu mówiono o tem, że zwołanie sejmiku prawdopodobnie nie nastąpi. Poznański wydział wojewódzki gospodarzył w ramach budżetu przeszłorocznego.

Ostatniemu sejmikowi wojewódzkiemu w Poznaniu z wyborów przewodniczył jako marszałek p. Marcin Milczyński, urzędnik prywatny z Antoninka, dawniejszy poseł z N. P. R. Wicemarszałkiem sejmiku był rolnik p. Nosek z Białcza Nowego, w pow. kościańskim, wywodzący się z grupy P. S. L. „Piast". Poprzednio marszałkiem sejmiku był zmarły przed 3 laty adw. Banaszak z Ostrowa, b. senator Narodowej Partji Robotniczej. Marszałkiem pierwszego polskiego sejmiku był ś. p. Adolf Poniński, ziemianin z Kościelca.

Należy dodać, że obecny sejmik wybrał przed 3 laty wydział wojewódzki z p. adw. dr. St. Celichowskim na czele jako przewodniczącym. Wydział ten jednak nie został przez władze nadzorcze zatwierdzony, ale przez te pełne 3 lata nie nadeszła też odpowiedź odmowna. Dotychczas czynności sprawuje wydział, wybrany przed 8 laty z p. dr. Juljanem Trzcińskim z Ostrowa n. Gopłem jako przewodniczącym, i działa komisarycznie.

W jaki sposób nastąpi zawiadomienie o rozwiązaniu sejmiku narazie jeszcze nie wiadomo. Być może, że drogą ogłoszenia odnośnego rozporządzenia w „Dzienniku Ustaw".

Według obowiązujących przepisów wybory nowych członków sejmiku wojewódzkiego nastąpić powinny najpóźniej w trzy miesiące po rozwiązaniu sejmiku, a licząc od tej daty najpóźniej w ciągu 6 miesięcy powinno nastąpić zwołanie sejmiku w nowym składzie na normalną sesję. (kl)

„Włochy nie wystąpią z Ligi Narodów" — oświadczył Mussolini

Nowy Jork. (Tel. wł.) Prasa nowojorska ogłosiła ostatnio wywiad z Mussolinim na temat sporu abisyńsko-włoskiego. W rozmowie, którą uzyskał jeden z dziennikarzy amerykańskich, „Duce" oświadczył, że międzynarodowa opinja nie bardzo zrozumiała intencję Włoch w sprawie Abisynji. Włochy mają tylko na celu uspokojenie sytuacji na granicy. Na dalsze pytanie, czy nie istnieje możliwość utworzenia trójpaństwowego protektoratu angielsko-włosko-francuskiego nad Abisynją, Mussolini stwierdził, że taki protektorat wogóle nie może wchodzić w rachubę. „Wielostronne protektoraty — zaznaczył Mussolini — są bezwartościowe."

Na pytanie, czy Włochy rozważały lub rozważają możliwość wystąpienia z Ligi Narodów, Mussolini zaprzeczył, oświadczając, że nie zamierza wycofać się z Ligi Narodów. W dalszym ciągu rozmowy Mussolini podkreślił, że zdaniem jego istnieje możliwość utrzymania pokoju na świecie. „Niektóre państwa wyraźnie pracowały przeciwko nam, i dlatego musieliśmy reagować. Nasza przyjaźń z Francją — podkreślił Mussolini — przyczyniła się jednak do znacznej zmiany w tym kierunku i obecnie zaniechano nacisku wywieranego na nas. Byłby on bowiem bezowocny."

W końcu rozmowy szef rządu włoskiego wyraził przekonanie, że w najbliższej przyszłości nie należy się spodziewać wojny w Europie.

Ciągnienie loterji

Warszawa. (Tel. wł.). W drugim dniu ciągnienia w II klasie 33 loterji państwowej większe wygrane padły na następujące numery:

20 tys. zł na n-ry: 123 705 i 181 794.

5 tys. zł na n-ry: 131 025, 153 597 i 166 031.

2 tys. zł na n-ry: 45 555, 124 212, 132 009.

Po 1.000 zł na n-ry: 37 245, 44 029, 72 003, 156 866 i 166 362 (bez zobowiązania).

Defilada angielskiej floty przed królem Jerzym

Katastrofa samolotu, udającego się na rewję

Londyn. (PAT). W zatoce Spithead, dzielącej wyspę White od portu morskiego Portsmouth, odbyła się wczoraj przy wspaniałej pogodzie wielka rewja brytyjskiej floty wojennej, oraz reprezentacyjnych jednostek floty handlowej i rybackiej. Przeglądu dokonał król Jerzy w otoczeniu synów z jachtu królewskiego „Victoria" i „Albert".

Punktualnie o godz. 2-ej jacht królewski, z którym podążał okręt „Enchenteress", wiozący ministrów i dygnitarzy państwowych, opuścił Portsmouth, udając się w kierunku floty, ustawionej w kilku rzędach w szyku bojowym. Król powitany został salwą 21 strzałów armatnich. Następnie, gdy jacht królewski zatrzymał się obok najpotężniejszego brytyjskiego okrętu bojowego „Nelson", król Jerzy przyjął na pokładzie swego jachtu członków admiralicji, wyższych oficerów marynarki oraz przedstawicieli floty handlowej i rybackiej.

O godz. 4-tej rozpoczęła się właściwa rewja jednostek morskich, przyczem zwyczajem morskim, odbierający defiladę jacht królewski powoli posuwał się wzdłuż linji i nieruchomo ustawionych okrętów. Szlak przebyty przez jacht królewski wynosił około 20 klm.

Po zakończonej rewji, jacht królewski wrócił na swe dawne stanowisko i o godz. 6.30 odbył się przelot samolotów, należących do floty wojennej. W rewji uczestniczyło przeszło 150 jednostek morskich, czyli 43 procent brytyjskiej floty wojennej. Załoga tych okrętów wynosi około 40 000 oficerów i marynarzy.

Dzisiaj rano rozpoczęły się letnie manewry.

Londyn. (PAT). Na samolocie, który wystartował z lotniska w Heston, udając się na rewję floty do Spithead nagle wybuchł pożar. W wyniku katastrofy 2 pasażerów straciło życie, 5 osób, w tem i pilota, przewieziono do szpitala ciężko poparzone. Samolot uległ zniszczeniu.

Coraz więcej katastrof kolejowych w Sowietach

Moskwa. (PAT.) Donoszą o dalszem zwiększeniu się ilości katastrof na kolejach sowieckich. Na linji Riazanek-Uralskiej miało miejsce w czerwcu 566 katastrof i awaryj wobec 467 w maju. Na linji zachodniej — 680 wobec 54 w maju. Na obu powyższych linjach zwiększyła się ilość rozbitych parowozów i wagonów. Jako powód prasa sow. podaje „niską dyscyplinę pracy, graniczącą z występnem traktowaniem obowiązku".

Napad na cukiernika w Warszawie

Krwawa zemsta kelnera za wydalenie z posady

Wczoraj, kiedy właściciel znanej firmy cukierniczej, p. Lardelli wychodził z cukierni, przy ul. Polnej 30, rzucił się nań zaczajony za rogiem mężczyzna i uderzył go kilkakrotnie butelką w głowę. Lardelli upadł na bruk ulicy, brocząc obficie krwią.

Rozległy się krzyki, wyskoczyli z cukierni kelnerzy i kelnerki. Tymczasem napastnik odszedł kilka kroków, wyjął ze zanadrza buteleczkę, wypił jej zawartość i również upadł na chodnik.

Jak się okazało, był to Henryk Siciński, kelner, niedawno zwolniony z cukierni Lardelli'ego w Alei Jerozolimskiej. Napadu dokonał z zemsty za wydalenie z posady. Od dłuższego czasu zdradzał objawy rozstroju nerwowego, przyczem p. Lardelli starał się o posadę dla niego w innej, mniejszej firmie. Kelner ten nie chciał jednak przyjąć nowej posady i uznając się za pokrzywdzonego, dokonał napadu.

Na miejsce wypadku zawezwano policję, oraz pogotowie ratunkowe. Lekarz stwierdził kilka ran ciętych na głowie cukiernika. Po nałożeniu opatrunku, przeniesiono go do mieszkania. Napastnik, jak się okazało, wypił buteleczkę esencji octowej. Dawka trucizny była niewielka i nie grozi poważniejszemi następstwami. Sicińskiemu przepłókano żołądek w ambulatorjum i odstawiono go do komisarjatu, który podjął śledztwo w tej sprawie.

Krakatau zamilkł, Mezapi grozi

Batawia. (PAT). Wulkan Krakatau, który wykazywał wzmożoną działolność, dzisiaj całkowicie się uspokoił. Wyspa Anak, która powstała podczas dawniejszych wybuchów opuściła się o 20 metrów.

Nadchodzą natomiast alarmujące wiadomości, że jawajski wulkan Mezapi zagraża okolicznym osiedlom. Ze zbocza góry spływa w wielkich ilościach lawa, z wnętrza góry dochodzą głuche odgłosy wybuchów.

Strzelanina na pogrzebie

Londyn. (PAT.) W Belfaście podczas pogrzebu jednej z ofiar zajść, jakie miały miejsce w końcu ubiegłego tygodnia w stolicy północnej Irlandji, dano strzał do orszaku pogrzebowego. Kula trafiła jednego z uczestników pogrzebu. Rzucono się na dom, z którego jak przypuszczano padł strzał. Policja w porę interwenjowała, nie dopuszczając do samosądu. Dokonano rewizji domu, przyczem kilka osób aresztowano.

W czasie zajścia, w pobliżu, niewykryci sprawcy podpalili trzy domy.

Nowy wojewoda krakowski

Warszawa (Tel. wł.) Wczoraj została podpisana nominacja nowego wojewody krakowskiego. Jest nim b. marszałek Senatu, p. Władysław Raczkiewicz.

Szewcy warszawscy a dążenia „sanacji"

Warszawa W niedzielę odbyło się w Warszawie nadzwyczajne walne zgromadzenie centralnego Związku zawodowego majstrów szewców chrześcijan im. J. Kilińskiego.

Zebranie zwołane zostało celem zajęcia stanowiska wobec tendencyj zwolenników b. posła Snopczyńskiego z BB, ażeby zlikwidować Związek i utworzyć na jego miejsce oddział przy opanowanym przez „sanację" Związku Rzemieślników Chrześcijan.

Pomysły „sanacyjnych" działaczy rzemieślniczych spaliły jednak na panewce. Rzemieślnicy stołeczni dobrze znają działalność b. pos. Snopczyńskiego i jego towarzyszy, nie dali się więc uwieść hasłu rzekomej „konsolidacji" rzemiosła szewskiego.

Walne zebranie Związku majstrów szewskich im. J. Kilińskiego wypowiedziało się przeciwko likwidacji Związku, a tem samem przeciwko uzależnieniu się od wpływów „sanacyjnych".

Pogłoski o fuzji 3 województw

Lwów (Tel. wł.) Ostatnio odżyły pogłoski o zamierzonej przez rząd fuzji trzech województw poł.-wschodnich, t. j. lwowskiego, stanisławskiego i tarnopolskiego — w jedno województwo z siedzibą we Lwowie. Wojewodą sfuzjonowanych województw miałby zostać płk. Miedziński.

Opinja kół narodowych jest ze względów zasadniczych przeciwna zwijaniu woj. stanisławowskiego i tarnopolskiego. Być może, że zyskałby na tem Lwów, jako stolica dużej połaci kraju. Faktem jest jednak, że dawnego przedwojennego znaczenia napewno nie odzyskałby, gdyż warunki polityczne i gospodarcze uległy zmianie. Ważniejsze jednak w całej sprawie jest to, że likwidacja dwóch województw byłaby równoznaczna z dużem osłabieniem frontu polskiego na ziemiach poł.-wschodnich.

Moraczewski przeciw wyborom

Warszawa. (Tel. wł.) B. poseł J. Moraczewski, przywódca Z. Z. Z., ogłasza w „Froncie Robotniczym" wywiad, pierwotnie przeznaczony dla „Kurjera Porannego", który odmówił jednak ogłoszenia wywiadu. Moraczewski przeciwstawia się nowej ordynacji wyborczej, stwierdza, że punkt ciężkości walki leży w postawieniu kandydatów i dowodzi, że w głównych środowiskach przemysłowych, z wyjątkiem Śląska, klasa pracująca nie będzie mogła wyznaczyć swoich kandydatów. Jego zdaniem związki zawodowe powinny zrezygnować z wysyłania swoich delegatów do zgromadzeń okręgowych. (w)

Z N. P. R.

Warszawa. (Tel. wł.) Byli posłowie Jankowski, Chądzyński i b. sen. Pepłowski, należący do partji N. P. R., zgłosili swoje wystąpienie z partji z powodu stosunków wewnętrznych i nieporozumień z władzami stronnictwa. (w)

Wiadomości

Rząd egipski wydał zakaz wywozu wielbłądów egipskich do Erytrei. W ostatnich czasach agenci włoscy znacznie zwiększyli zakupy wielbłądów w Egipcie.

*

Powódź w dolinie Rzeki Żółtej przybiera coraz większe rozmiary. Obecnie już i południowa część prowincji Hopei znajduje się pod wodą. Zalanych jest przeszło 300 wsi. 400.000 Chińczyków pozbawionych zostało dachu nad głową.

*

Wczoraj wieczorem zmarła w szpitalu w Dortmund jeszcze jedna ofiara katastrofy w kopalni „Adolf von Hansemann" W ten sposób liczba zabitych wynosi 11 osób. Stan zdrowia 23 rannych w tej katastrofie jest w dalszym ciągu poważny, nie zagraża jednak ich życiu.

*

Sterowiec „Hr. Zeppelin" wystartował w poniedziałek wieczorem do ósmej w tym roku podróży do południowej Ameryki.

*

Do Massaua odpłynął z Neapolu parowiec „Argentina", mając na pokładzie 300 wykwalifikowanych robotników. Parowiec „Caffaro" wiezie do Afryki znaczną ilość materjału wojennego.

*

W środę minister marynarki Pietri uda się do St. Nazaire, gdzie zostanie spuszczony na wodę nowy krążownik francuski „Marseillaise".

*

W Paryżu zmarł w 103 roku życia prof. Aleksander Gueniot, przewodniczący francuskiej Akademji Medycznej.

*

Amerykański komitet do spraw Abisynji przystąpił do zbierania podpisów pod petycję, która domagać się będzie od prezydenta Roosevelta, interwencji w celu zapobieżenia działaniom wojennym w Abisynji. Jednocześnie stowarzyszenie panafrykańskie, którego siedziba znajduje się w dzielnicy murzyńskiej N. Jorku, Harlemie, opracowuje plan mobilizacji ochotników pod hasłem „Afryka dla Afrykańczyków".

*

Manewry wojskowe, które niebawem rozpoczną się we Włoszech będą największemi z dotychczas urządzanych.

*

W Londynie zmarł w wieku lat 67 **lord Dalziel of Kirkcaldy**, właściciel kilku **dzienników.**

Kurs dolara. Dziś rano notowano kurs dolara w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 5.23 — 5.24 zł, w Gdańsku na Warszawę 5.26¼ — 5.26½ zł.

Kurs marki niem. Bank Polski, oddział w Poznaniu, nienotowany.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 17. 7. 1935 r.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była spokojna.

Z pożyczek państwowych płacono za 5% poż. konwers. 67.50%, zaś 3% poż. bud. obracano po 42.50.

Z papierów lokacyjnych P. Z. K. obracano 4½% listy zast. złote w złocie po 44,—%, natomiast 4½% złotowe listy zast. ofiarowano po 42,—%.

Z akcyj bankowych płacono za Bank Polski 90.—.

Cedula Urzędowa Giełdy Pieniężnej w Poznaniu.
Kurs w procentach nominału wzgl. w złotych za sztukę.
Papiery procentowe

5% państw. poż. konwersyjna 67,50 P.
3% pożyczka budowlana, serja I. 42,50 +
4½% listy zast. złote w złocie przestemplowane P. Z. Kr. (dawn. 4½% dolar. listy zastawne w złocie = 8,90 zł za 1 dolar 44.— +
4½% złotowe listy zastaw. s. K. z r 1933 Pozn. Ziem. Kredyt. 42.— O.

Akcje bankowe i przemysłowe

Bank Polski 90.— P.
Tendencja spokojna.

Urzędowa cedula Giełdy Zbożowej i Towarowej

Poznań, 17. 7. 1935 r.

Warunki: Handel hurtowy parytet Poznań, ładunki wagonowo, dostawa bieżąca za 100 kg.:

Standarty: 1) żyto 715 g/l. 2) pszenica 750 g/l. 3) owies 470 g/l.

Ceny orjentacyjne:

Żyto zeszłor. (Uspoh. spok. .	11,00— 11,25
Żyto nowe, zdrowe, suche .	10,00— 10,50
Usposobienie spokojne.	
Pszenica (Usp. spok.) . . .	14,00— 14.25
Jęczmień zim. (Usp. spok.) .	12,00— 12,75
Owies (Uspos. spokojne). . .	13,25— 13,75
Mąka	
żytnia I gat. 0.55% wł. w.	18,50— 19,50
żytnia I gat. 0-65% wł. w.	17,50— 18,50
żytnia II gat. 55—70% wł. w.	13,25— 14,25
żytnia pośl. pon. 70% wł. w.	11,25— 12,25
żytnia razowa 0,95% wł. w.	14,00— 15,00
Usposobienie spokojne.	
pszenna gat. IA 0-20% wł. w.	25,25— 27,75
pszenna gat. IB 0-45% wł. w.	24,75— 25,25
pszenna gat. IC 0-55% wł. w.	23,75— 24.25
pszenna gat. ID 0-60% wł. w.	22,75— 23,25
pszenna gat. IE 0-65% wł. w.	21,75— 22,25
pszen. gat. IIA 20-55% wł. w.	21,25— 21,75
pszen. gat. IIB 20-65% wł. w.	20,75— 21,25
pszen. gat. IID 45-65% wł. w.	18,50— 19,00
pszen. gat. IIF 55-65% wł. w.	17,00— 17,50
psz. gat. IIIA 65-70% wł. w.	16,00— 16,50
psz. gat. IIIB 70-75% wł. w.	13,50— 14,00
Usposobienie spokojne.	
Otręby żytnie stand.	7,75— 8,50
Otręby pszen. grube stand.	9,00— 9,50
Otręby pszenne średnie st. .	8,25— 8,75
Otręby jęczmienne	8,75— 10,00
Gorczyca	35,00— 39,00
Łubin niebieski	11,75— 12,25
Łubin żółty	14,25— 14,75
Mak niebieski	36,00— 39,00
Makuch lnian. w taflach . .	17,75— 18,00
Makuch rzepakowy w tafl.	13,25— 13,50
Makuch słon. w tafl. 42/43%	16,50— 17,00
Śrut Soja	18,00— 18,50
Słoma pszenna luzem . . .	2,00— 2,20
„ pszenna prasowana .	2,60— 2,80
„ żytnia luzem	2,25— 2,50
„ żytnia prasowana . .	2,75— 3,00
„ owsiana luzem . . .	3,00— 3,25
„ owsiana prasowana .	3,50— 3,75
„ jęczmienna luzem . .	1,70— 2,20
„ jęczmienna prasow. .	2,60— 2,80
Siano zwykłe luzem . . .	5,75— 6,25
„ zwykłe prasowane . .	6,25— 6,75
„ nadnoteckie luzem . .	6,75— 7,25
„ nadnoteckie pras. . .	7,25— 7,75

Ogólne usposobienie spokojne.

Transakcje na odmiennych warunkach: żyta 736 t., pszenicy 330 t., jęczmienia 45 t., owsa 80 t., mąki żytniej 186,5 t., mąki pszennej 89,8 t., otrąb żytnich 141,5 t., grochu Viktorja 15 t., rzepaku 4 t, łubinu niebieskiego 16,5 t., łubinu żółtego 12 t., makuchu lnianego 2,5 t., makuchu rzepakowego 2,5 t., maku niebieskiego 1 t., mąki ziemniaczanej 10 t., sporku 5 t.

Rewja narodu

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego")

Paryż, 15 lipca.

Od czasu wojny święto narodowe francuskie nie przybrało równie podniosłego nastroju co wczoraj. Złożyły się na to różnego rodzaju przyczyny, a w pierwszej linji zaniepokojenie wskutek wzrostu zbrojeń Niemiec i niepokój z powodu coraz to widoczniejszego rozbicia się całego kraju na dwa obozy: na front narodowy i front rewolucyjny. Ten podział zresztą tak się w ostatnich miesiącach zaostrzył, że obawiano się, aby w dniu 14 lipca nie przyszło do starcia między dwoma, przeciwnemi formacjami.

Ale przed wspaniałym pochodem, zorganizowanym przez „Krzyż Ognisty" oraz przed ogromną manifestacją lewicową, odbyła się o wczesnej godzinie... rewja wojskowa.

Wzdłuż przepięknych Pól Elizejskich postępowały jedne za drugiemi oddziały, reprezentujące różne bronie. Od piechoty do kawalerji, od marynarzy do lotników, a skończywszy na t. zw. formacjach motorowych — zespół był imponujący. Prawdziwa zaś apoteozą stał się przelot aż 600 samolotów wojskowych, — symbol siły i bezpieczeństwa zarazem.

Wyjątkowo licznie zebrana publiczność zrozumiała to doskonale. Ten imponujący pokaz armji wzbudził w sercach tysięcy Francuzów entuzjazm.

Nigdy od czasu wojny wojsko nie było równie oklaskiwane. Nigdy nie dały się słyszeć równie entuzjastyczne okrzyki „Niech żyje armja", „Niech żyje Francja". Jakiś podmuch potrjotyczny dawał się odczuć, którego może brakowało w ostatnich latach.

Uroczystość tej rewji wojskowej nie została w niczem zakłócona. Rewolucjoniści bowiem zdawali sobie doskonale sprawę z tego, że przepłaciliby drogo wszelkie wykroczenia. Słowo „zachowanie dyscypliny" stało się hasłem, podawanem z ust do ust, gdy popołudniu rozpoczął się „pochód rewolucyjny".

Proszę sobie wyobrazić nieskończone kohorty „pracowników", których czapki komunistyczne sąsiadowały z kapeluszami socjalistycznemi i tużurkami radykałów. Idą te masy młodych w czerwonych koszulach, kobiet w purpurowych sukniach, dzieci z wyciągniętemi rękoma. Raz po raz wznosi się śpiew „Międzynarodówki". Idą marszem po 20.000 ludzi na 30 minut. Niewątpliwie ciekawe twarze: na jednych czyta się rzeczywiście fanatyzm, na innych zawiść.

Masa ta maszeruje względnie spokojnie. Od czasu do czasu tylko rozlegają się okrzyki „Szubienica dla de la Rocque". „Dymisja Lavala" itp.... zawsze okrzyki nienawiści. Jakie zaś organizacje wzięły udział w tym pochodzie rewolucyjnym „frontu popularnego"? — Tak liczne i tak różnorodne, że ich wszystkich wymienić nie sposób.

Oprócz bowiem przedstawicieli komunizmu, integralnego socjalizmu i radykalizmu, maszerowały wszelkie inne odłamy lewicowe oraz: „Czerwona republika", „Międzynarodowa pomoc czerwona", „Przyjaciele Rosji sowietów", „Przebudzenie się intelektualne kobiet" (sic!), Federacje lokatorów, urzędników, sportowe, pracowników, listonoszy, wolnych myślicieli; „Międzynarodowa liga przeciwko antysemityzmowi", „Masoni rewolucyjni", „Liga antyimperjalistyczna", „Liga lekarzy przeciw wojnie", wreszcie... „pracownicy bezbożnicy"!

Ale oto pochód ten poprzedzony jest dwoma samochodami: w jednym mieści się generalny sztab socjalistyczno-komunistyczny, a powiewa nad nim kolosalna chorągiew czerwona. W drugim zajmują miejsce radykali z b. ministrami 6 lutego na czele, a mianowicie pp. Daladier i Cot, a powiewa nad nim niemniej kolosalna chorągiew trójkolorowa. Po raz pierwszy, przyznać trzeba, zdarzył się podobny wypadek w manifestacjach tutejszych rewolucjonistów. Czyżby miał on być sygnałem jakiejś przemiany, jakiejś ewolucji? — Trudno na to pytanie odpowiedzieć już dzisiaj konkretnie.

Pochód rewolucyjny przedstawiał się imponująco pod względem masy. Nie przybyło nań jednak 500.000 uczestników, jak to zapowiadali organizatorowie, ponieważ skończył się dwie godziny, wcześniej niż to przewidywali. Brakowało mu natomiast niezawodnie wiary, zapału i dyscypliny, jaką odznaczał się wieczorny pochód „Krzyża Ognistego" ku placu Gwiazdy, ku grobowi „Nieznanego Żołnierza". Zwarte szeregi postępowały ku niemu w przejmującej ciszy, czyniąc jakby wewnętrzną przysięgę, że podobnie jak w 1914 r. nawała niemiecka nie zalała Francji, tak i oni, towarzysze broni poległych żołnierzy, nie pozwolą, by kraj został obecnie zalany przez hordy rewolucyjne.

Ruch „Krzyża Ognistego", obok którego istnieją t. zw. „Wolontarjusze narodowi", stał się rzeczywiście taką potęgą, że z nią wszyscy liczyć się muszą. Spowodował on w szeregach Francuzów powstanie może nawet nowej mistyki narodowej. Ma zaś ona przedewszystkiem na celu odrodzenie kraju przez nowe zgrupowanie się jego sił żywotnych, ale nie oparte, jak dotąd, na partjach i na koterjach wzajemnie się zwalczających. Pod tym względem zresztą należy zaznaczyć, że do organizacji „Krzyża Ognistego" przystępują ludzie, przynależący do wszystkich warstw społeczeństwa, począwszy od prawicy, a skończywszy na... skrajnej lewicy. Czyż pułk. de la Rocque nie oświadczył, iż liczy w swoich szeregach i komunistów?

I oto drugi fakt dosyć charakterystyczny. Leader komunistyczny Vaillant - Couturier, który zresztą dzielnie bił się w czasie ostatniej wojny, tak się ostatnio wyraził:

„Nie żywimy żadnej niechęci względem pracowników, techników, urzędników, którzy zagubili się w szeregach „Krzyża Ognistego" i „Wolontarjuszy narodowych". Pomiędzy nimi, pragnącymi czcić w całej swej czystości ideę Ojczyzny, w którą wierzą, a nami, którzy kochamy nasz kraj i chcemy zdobyć naszą ojczyznę jedynie dla pracowników, — pomiędzy nimi, dążącymi do pojednania Francuzów, a nami, którzy je przeprowadzamy w szeregach „Frontu popularnego" — istnieje tylko nieporozumienie, podtrzymywane przez kapitał."

Wobec tego można rzeczywiście postawić pytanie, czy istotnie pomiędzy temi dwoma „frontami" istnieje przepaść nie do przebycia? — Czy w istocie rzeczy nie szukają — tak jedni, jak drudzy — owej właśnie mistyki, potrzebnej ludzkości niemal na równi z chlebem, którego brakuje teraz równie dobrze w jednych jak i drugich szeregach. Czy wobec tego ten podział Francji na dwa obozy nie wypływa raczej z dramatycznego nieporozumienia, mogącego mieć nieprzewidziane konsekwencje?

O ile też rząd zdolny będzie rozwiązać kryzys ekonomiczny i kwestję bezrobocia, to prawdopodobnie zostanie uczyniony wielki krok naprzód do pojednania Francuzów.

I. B.

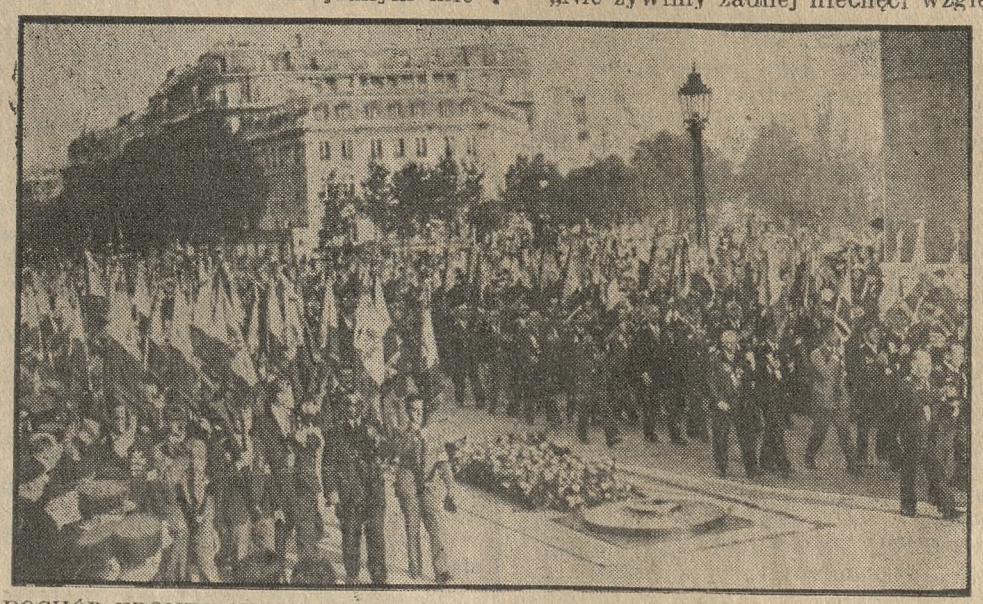

POCHÓD FRONTU NARODOWEGO W DNIU FRANCUSKIEGO ŚWIĘTA NARODOWEGO POD ŁUKIEM TRIUMFALNYM.

Towarzysze broni u Nieznanego Żołnierza

W imieniu kombatantów, inwalidów wojennych i patrjotów francuskich rozpalił w dniu święta narodowego znicz na grobie Nieznanego Żołnierza Francji, spoczywającego w cieniu monumentalnego Łuku Triumfalnego, przywódca „Krzyża Ognistego", płk. de la Roque

Dokoła ograniczeń dewizowych w Gdańsku

Wielka podaż guldena gdańskiego w Gdyni

Gdynia, 17 lipca

Banki w Gdyni odwiedzają codziennie posiadacze większych ilości guldenów gdańskich. W kołach bankowych twierdzą, że codziennie w Gdyni oferuje się do 120 tyś. guldenów. Banki oczywiście starają się dostosować zakupy do zapotrzebowania. Dzienne zapotrzebowanie guldenów w Gdyni wynosiło w ciągu ostatniego tygodnia od 60 do 80 tyś. guldenów.

Ponieważ w Gdańsku obowiązują ograniczenia dewizowe i wywóz guldena jest utrudniony, ciekawem jest, skąd pochodzą guldeny, które sprzedaje się w bankach gdyńskich? W kołach gospodarczych przyznaje się duże prawdopodobieństwo przypuszczeniu, że guldeny sprzedaje sam senat gdański, który w ten sposób uzyskuje dewizy. Z tej domniemanej akcji senatu gdańskiego wynikają pewne konsekwencje, mianowicie osoby, które mają zobowiązania płatne w Gdańsku, kupują guldeny po niższym kursie w Gdyni. W ten sposób transakcje dokonywane zwłaszcza przez port gdański, korzystają z premji, jaką różnicą kursu.

Jest rzeczą oczywistą, że na dalszą metę tej akcji senat gdański nie będzie mógł prowadzić. Jest to zdobywanie dewiz sposobem, który przynosi efektywne straty. (p)

Gdańskie protesty wyborcze

Gdańsk, 17. 7.

Gdański sąd najwyższy rozpoczął rozpatrywanie protestów przeciwko ważności wyborów do gdańskiego „Volkstagu", przeprowadzonych w dniu 7 kwietnia r. b. Jak wiadomo, protesty te wniosła cała opozycja przeciwhitlerowska.

Protesty wyborcze są poparte szeregiem dowodów, które sąd musi badać. Ponieważ przesłuchiwanie świadków potrwa około dni 8-miu, więc wyroku w tej sprawie należy się spodziewać nie wcześniej jak za dwa tygodnie.

Opozycja spodziewa się unieważnienia wyborów. Hitlerowcy, co jest rzeczą charakterystyczną, wstrzymują się od wypowiadania jakiejkolwiek prognozy. (p)

W związku ze wzrostem ruchu turystycznego na polsko - gdańskich przejściach granicznych, zaobserwować można obecnie charakterystyczny obrazek: przy granicznym szlabanie stoją rzędami samochody i autobusy, a gdańscy strażnicy graniczni przeprowadzają rewizję w poszukiwaniu dewiz.

Tg 1351

Z życia

(—) Stopa życiowa ogółu naszego jest niska. Teoretycy - ekonomiści wywodzą, iż dzienny dochód społeczny na głowę wynosi w Polsce nie więcej, jak 75 groszy. Z tego przeciętnego dochodu obywatel kraju oddać musi około 40 proc. na utrzymanie państwa i samorządu oraz na ubezpieczenia. Pozostaje mu około 45 groszy dziennie. Od tej przeciętnej są oczywiście skoki w górę i w dół w nędzę.

Na szczęście istnieją w kraju jeszcze ludzie, którzy się dorabiają i oszczędzają. Zestawienia departamentu obrotu pieniężnego ministerstwa skarbu notują za r. 1934, a więc ostatni, podwyżkę wkładów w kasach o 320 milj. zł. Kwotę tę kasy i banki „podały dalej", a więc pożyczyły potrzebującym kredytu.

Dodajmy, że w r. 1934 społeczeństwo złożyło jeszcze kilka ostatnich rat pożyczki t. zw. narodowej. Pożyczki państwowe: narodowa i inwestycyjna, wyciągnęły ze społeczeństwa w ciągu 2 lat razem blisko 600 milj. zł (narodowa 345 milj. zł, inwestycyjna 235 milj. zł).

Doliczając do efektywnego przyrostu wkładek oszczędności w kasach i bankach to, co społeczeństwo pożyczyło bez pośrednictwa kas wprost rządowi, otrzymamy istotny przyrost oszczędności na sumę ponad 500 milj. zł rocznie.

Na nasze skromne, polskie, stosunki suma to bardzo znaczna. Należycie użyta, może stworzyć w Polsce coroku dziesiątki tysięcy nowych warsztatów pracy, a starym może dać środki do rozrostu i rozpędu. Ale — jeden warunek: pieniądze muszą być należycie użyte.

*

Lata ostatnie tem się różnią od dawniejszych, że dawniej banki państwowe i prywatne czerpały znaczne sumy z budżetu państwowego, a teraz jest odwrotnie: skarb państwa zabiera w głównej mierze to, co obywatele oszczędzą i złożą do kas oszczędnościowych i banków.

Przy sposobności zmiany ustawy o emisji państwowych biletów skarbowych i podniesieniu sumy emitowanych biletów z 200 milj. zł na 300 milj. zł, referent projektu rządowego poseł Hołyński odczytał listę tych instytucyj, które gotówkę swą ulokowały w owych biletach skarbowych.

Okazało się, że Pocztowa Kasa Oszczędności ma ich na 80 milj. zł, Bank Gospodarstwa Krajowego na 20 milj. zł, Ubezpieczalnia Społeczna na 20 milj. zł, Komunalne Kasy Oszczędności na 26 milj. zł, ba, nawet kooperatywy rolnicze na 6 milj. zł. Komunalne Kasy Oszczędności subskrybowały około 23 proc. pożyczki emisyjnej, wzięły pewną ilość bonów inwestycyjnych, zakupiły znaczne ilości obligacyj.

Słowem, dorobek oszczędnościowy społeczeństwa skonsumowany został różnemi kanałami przez skarb państwa. Na zasilenie kredytem prywatnego życia gospodarczego pieniędzy zabrakło.

Póki się to całkiem nie zmieni, nie ruszymy gospodarczo z miejsca. Dotyczy to społeczeństwa jako całości, dotyczy to jego obywateli.

Chcesz być pierwszą ofiarą wojny — nie zapisuj się do LOPP. Zapisy do Kół Kobiecych LOPP. przyjmuje Ośrodek Propagandy LOPP. przy ul. 27 Grudnia 19 i Biuro Okręgu Wojewódzkiego Kobiety zapisujcie się!

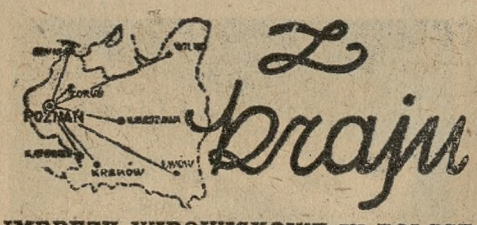

Z kraju

IMPREZY WIDOWISKOWE W POLSCE

Jak wynika z ostatnich obliczeń, liczba biletów, sprzedanych w roku ubiegłym w teatrach, kinach i innych imprezach w miastach polskich powyżej 25.000 mieszkańców, wynosiła: teatry i teatrzyki 351.000, kinematografy 32.926.000, koncerty 386.000, wystawy 549.000 muzea 49.000, cyrki i menażerje 831.000, oraz imprezy sportowe 1.283.000 biletów.

OFIARA KĄPIELI

Podczas kąpieli w Dębkach nad otwartym Bałtykiem w pobliżu ujścia do morza rzeki Piaśnicy utonął inż. Wilga. Wypadek zdarzył się na oczach żony. Przyczyną utonięcia był anewryzm sercowy. Ś. p. inż. Wilga jest pierwszą ofiarą kąpieli w b. sezonie nad otwartym Bałtykiem.

NIEZWYKŁA PRZESYŁKA KOLEJOWA

Sąd grodzki w Łodzi rozpatrywał niezwykłą sprawę, której przebieg wniósł na salę sądową wiele humoru.

Kazimierz Gałka po wyjeździe swej żony na letnisko, sprowadził z Łęczycy przyjaciółkę, Barbarę Więskównę.

Aby zapobiec plotkom, wpadł na niesamowity pomysł: napisał do kolegi, zamieszkałego w Łęczycy niej. Mędrzeckiego, aby Więskównę nadał w Łęczycy jako bagaż do Łodzi.

Mędrzecki sporządził dużą skrzynię i ulokował w niej Więskównę. Na skrzyni wypisano „ostrożnie przetaczać!" Podczas wyładowania na dworcu w Łodzi skrzynia spadła i rozbiła się i robotnicy zamiast szkła, ujrzeli kobietę!

Ponieważ zachodziło podejrzenie handlu żywym towarem, sprawą zainteresowała się policja. Gałka i Mędrzecki stanęli przed sądem grodzkim, który skazał ich po 3 miesiące aresztu.

TAŃCE NA ULICY W KRAKOWIE

Z okazji wczorajszego „Święta Francji" zanotowano w Krakowie wprowadzenie oryginalnego zwyczaju. Jak wiadomo w święto 14 lipca po części oficjalnej rozpoczyna się zabawa na ulicach Paryża, w której bierze udział olbrzymi tłum. Grają orkiestry, a publiczność tańczy i trwa to przez całą noc.

I oto zwyczaj ten przeszedł i do Krakowa. Mianowicie przed domem przy ul. Pierackiego nr. 1, w którym znajduje się konsulat francuski, rozwieszono piękne lampiony o barwach francuskich i polskich. Po bokach pozostawiono miejsca dla tańczących, a w środku ulicy grała orkiestra. W ciągu całego wieczora aż do późnej nocy gromadziły się w ulicy Pierackiego tłumy widzów, a równocześnie wiele osób puściło się w pląsy. — Był to widok dość niezwykły, jak na spokojny Kraków. W każdym razie bawiono się bardzo dobrze i tańczono ochoczo.

Może w ten sposób powstanie w Krakowie nowy zwyczaj.

ARESZTOWANIE FAŁSZERZA

Wczoraj zaaresztowano w Katowicach Emanuela Schenkera z Oświęcimia pod zarzutem szalbierstwa i fałszowania weksli. Schenker przez kilka dni przebywał w lokalach nocnych w Katowicach, wydając większe sumy pieniędzy, na których pokrycie wystawił weksle z podpisem swego ojca, właściciela fabryki w Oświęcimiu. Schenker poszkodował jednego z właścicieli lokali nocnych na 2 i pół tys. złotych.

HURAGAN NAD POW. SIERPECKIM

Onegdaj nad powiatem sierpeckim przeszła burza połączona z huraganem. We wsi Białyszewo wiatr porwał nowozbudowaną stodołę Antoniego Mireckiego i rozbił ją w drzazgi.

Mirecki, który znajdował się wewnątrz odniósł szereg ciężkich obrażeń.

Wiatr porwał również i kilka sztuk inwentarza. W okolicy huragan porozrzucał stogi siana i powyrywał szereg drzew z korzeniami.

Kilka domów jest również uszkodzonych.

BUDOWA NOWOCZESNEJ HALI TARGOWEJ W KATOWICACH

W połowie kwietnia br. magistrat m. Katowic przystąpił do budowy wielkiej nowoczesnej hali targowej na placu nad Rawą.

Hala targowa w Katowicach będzie największą i najlepiej wyposażoną ze wszystkich hal w całej Polsce.

Przy budowie hali targowej, która w stanie surowym zostanie wzniesiona jeszcze w bieżącym roku, magistrat zatrudnił 150 robotników.

Jak się dowiadujemy, za przykładem Katowic pójdzie Kraków, który ma przysłać delegację celem obejrzenia technicznych szczegółów budowy, a następnie, według katowickiego wzoru, magistrat Krakowa zamierza przystąpić do budowy podobnej hali targowej.

DZIAŁALNOŚĆ N. T. A.

Według ostatnich danych statystycznych, w roku ubiegłym wpłynęło do Najwyższego Trybunału Administracyjnego 11 372 spraw, załatwiono 10 155 spraw. Ponadto z roku poprzedniego pozostało 14 061 spraw.

Osadnictwo polskie we Francji

Gdy obecnie władze francuskie masami wysiedlają naszych robotników, zatrudnionych dotąd w przemyśle i górnictwie francuskiem, warto sobie przypomnieć, że w południowej Francji mamy dość zwarte wychodztwo osiadłe na roli. O wartości kolonizacyjnej elementu polskiego rozpisuje się w czasopiśmie „Der Ausgang, Monatsschrift für Umschichtung, Wanderung und Siedelung", wychodzącem w Paryżu, jakiś W. Sternfeld w notatce p. t. „Polnische Siedler in Südfrankreich" (marzec 1935), podając następujące dane. W departamentach Haute Garonne, Lot et Garonne, Gers i Aveyron żyje obecnie z rolnictwa około 2000 polskich rodzin. Około 10 proc. z nich jest właścicielami gospodarstw rolnych, 20 proc. pełnymi dzierżawcami, 20 proc. częściowemi dzierżawcami (t. zw. metayers), a reszta robotnikami rolnymi. Gospodarstwa rolne będące w posiadaniu Polaków liczą przeciętnie 12—20 ha. Stosownie do charakteru rolnictwa południowej Francji prowadzi się przedewszystkiem gospodarkę intensywną, a więc kulturę owoców i jarzyn, a także hodowlę drobiu i drobnych zwierząt domowych. Czystą gospodarkę ekstensywną, jak uprawę zbóż, spotyka się w mniejszym stopniu. Pomimo kryzysu, który dotknął również rolnictwo francuskie, Polacy dzięki swej pilności, oszczędności i skromnym wymaganiom osobistym doszli do dość pokaźnego dobrobytu, powiększyli wzgl. ulepszyli swe nieruchomości i pomnożyli swój kapitał wkładowy, liczący nieraz tylko kilkaset franków, do poważnych sum.

Powyższe departamenty, położone naokoło Tuluzy, są bardzo żyzne. Klimat jest znośny, a lekko gliniasta gleba nadaje się do uprawy wszystkich owoców i rodzajów zboża. Żyta spotyka się bardzo mało. Częściej widzi się pszenicę, jęczmień, owies i kukurydzę a także tytoń. Z owoców udają się najlepiej gruszka, śliwka, orzechy i brzoskwinie. W każdem gospodarstwie hoduje się wino, często tylko dla własnego użytku. Ziemniak odgrywa rolę podrzędną. Obok kultury owoców spotyka się przedewszystkiem wczesne gatunki jarzyn i sałat. Produkty te wysyła się po całej Francji a także do Anglji, korzystając z wozów ciężarowych i autobusów, kursujących po doskonałych szosach, i z dogodnej sieci linij kolejowych.

Wybitny udział elementu obcego a zwłaszcza polskiego w gospodarce rolnej tych okolic należy tłumaczyć przedewszystkiem brakiem mężczyzn od czasów wojny światowej, a także zmianą zajęcia dotychczasowych rolników francuskich, którzy częstokroć imają się zawodów miejskich, handlu i przemysłu, lub stają się urzędnikami a gospodarstwa swe wydzierżawiają obcym.

Dzierżawcy częściowo rozporządzają całym inwentarzem martwym i żywym, lecz wkładają własny kapitał inwestycyjny. Zyskiem dzielą się do połowy właściciel i dzierżawca częściowy (metayer). Także bydło zostaje podzielone. Dzierżawca częściowy zatrzymuje dla siebie przyrost drobiu i drobnych zwierząt domowych, jak królików i in. (oczywiście tylko wtedy, gdy dane gospodarstwo nie zajmuje się specjalne hodowlą drobiu). Dzierżawca całkowity płaci jedynie ustaloną sumę roczną, nie potrzebując dzielić się swym zyskiem z właścicielem.

Stroną ujemną powyższego systemu dzierżawnego jest krótki okres trwania umowy. Przez to bowiem dzierżawca wobec niepewności odnowienia umowy nie ma możności wkładania większych sum inwestycyjnych w gospodarstwo, wynikiem czego jest częstokroć gospodarka rabunkowa, a tem samem obniżenie wartości danego gospodarstwa rolnego. Dłuższy czas dzierżawy napewno skłoniłby dzierżawcę do polepszenia zdolności produkcyjnej swego warsztatu pracy przez systematyczny płodozmian i powiększenie inwentarza.

Powyższa wada systemu dzierżawnego nie wpływa jednak ujemnie na poprawny a nawet przyjazny stosunek, jaki się wytworzył pomiędzy właścicielem-Francuzem a dzierżawcą-Polakiem. A należy pamiętać, że położenie Polaków było z początku bardzo trudne. Nieznajomość języka, zwyczajów ludności i sposobów uprawy tamtejszej ziemi a także zniszczenie kraju stawiały naszych rolników w pierwszych latach przed trudnem zadaniem i ciężką pracą. Jedynie dzięki swej pilności, wytrwałości i skromności, często pomimo braku większego kapitału, polscy koloniści doszli do poważnych rezultatów, przez co zaskarbili sobie pełne zaufanie i poważanie u francuskiej ludności, a przedewszystkiem stworzyli sobie egzystencję, która im daje nietylko chleb codzienny, lecz umożliwia także odkładanie większych sum, a temsamem nabycie własnego gospodarstwa.

R. G.

Burzliwe obrady rolników powiatu toruńskiego

Kartele rujnują rolnictwo pomorskie

Toruń, 16. 7. (Tel. wł.) W ub. niedzielę odbył się w Toruniu zjazd rolników powiatu toruńskiego, zrzeszonych w powiatowem Towarzystwie Rolniczem. Ogółem przybyło około 100 delegatów wzgl. prezesów kółek rolniczych. Obradom przewodniczył p. Adamczyk, który scharakteryzował ciężką sytuację rolnictwa i wskazał, że mimo wszelkich trudności organizacje rolnicze świetnie się rozwijają. Tak w pow. toruńskim istnieją 34 kółka z 1200 członkami.

Po referatach nacz. Głębowicza o polityce gospodarczej i p. Masłowskiego o spółdzielniach, rozwinęła się bardzo ożywiona dyskusja. Dyr. Godlewski z Grębocina postawił szereg zarzutów pod adresem kierowników naszej polityki rolnej. Jako główną przyczynę kryzysu w rolnictwie określił dyr. Godlewski kartele, które wreszcie winny ulec likwidacji. Ponadto stwierdził mówca, że państwo nie daje żadnej gwarancji, by zastosowane środki przyniosły jakąkolwiek poprawę dla rolnictwa.

Również p. Tomczyk, przedstawiając w dłuższych wywodach tragiczne wprost położenie drobnych rolników, oświadczył, że polityka kartelowa prowadzi rolnictwo coraz więcej do ruiny. W wyniku dalszej dyskusji uznali zebrani za wskazane założenie własnej spółdzielni, która raz na zawsze utrąci wyzysk, stosowany przez nieuczciwych pośredników.

Dalej poruszono też w wolnych wnioskach sprawę t. zw. drobnych zaległości podatkowych. Między innemi przytoczono wypadek, gdzie za 16-groszową zaległość podatkową sekwestrator urzędu skarbowego ściągnął aż 2,50 zł kosztów i opłat egzekucyjnych.

Bezpośrednio po tych obradach odbyło się posiedzenie rady powiatowej Towarzystwa Rolniczego, na którem po uchwaleniu budżetu w wysokości 7 075 zł wybrano nowy zarząd z p. Adamczykiem na czele. Pod koniec obrad postanowiono rozszerzyć działalność biura informacyjnego i omówiono szereg spraw, związanych z ustawami oddłużeniowemi. (z)

Sytuacja Kościoła Katolickiego w Niemczech według oceny Rzymu

W organie Watykanu, „Osservatore Romano", ogłoszono drugi artykuł redakcyjny o stosunku władz niemieckich do konkordatu.

Organ watykański stwierdza, że katolików Rzeszy niemieckiej czekają ciężkie chwile, ponieważ wytworzyła się przykra i nie dająca się usprawiedliwić sytuacja z powodu faktów nietylko niezgodnych z publicznemi zapewnieniami kanclerza Hitlera o chęci respektowania Kościoła katolickiego i [illegible] zawartych umów, lecz wyraźnie sprzecznych z konkordatem, zawartym 20 lipca 1933 r., który zapewnia katolikom niemieckim swobodę wyznawania i publicznego sprawowania religji katolickiej.

Liczne, nieustanne i coraz cięższe wykroczenia, których ofiarą są katolicy, mogłyby być uważane za czyny elementów niespokojnych i wyłamujących się z pod dyrektyw rządu a przedewszystkiem za rezultaty tej skrajnej tendencji, kierowanej przez Alfreda Rosenberga, który nie czyni tajemnicy z tego, że chce usunąć z Niemiec chrześcijaństwo i razem z kultem rasy wprowadzić na jego miejsce autentyczne pogaństwo.

Mogło się wydawać, że rząd obcy jest tym sprawom, albo zbyt tolerancyjny, ale nie zgadza się z niemi, a tem bardziej nie jest ich inspiratorem. Ostatnio jednak zaszedł nowy fakt, który nasuwa obawy, że odtąd atakom religijnym nadawany będzie charakter wrogich wystąpień oficjalnych. Faktem tym jest publiczna deklaracja ministra spraw wewnętrznych Fricka o konieczności respektowania przez wszystkich obywateli państwa, a więc również przez katolików i takich praw, jak ustawa o ochronie rasy, wprowadzająca sterylizację, która, jak wiadomo, jest niezgodna z nauką i moralnością chrześcijańską.

„Osservatore Romano" przypomina te artykuły konkordatu, które zapewniają wolność religji katolickiej i opiekę państwa nad działalnością instytucyj katolickich, i cytuje tekst oficjalnego komunikatu, ogłoszonego przez obu kontrahentów z okazji wymiany dokumentów ratyfikacyjnych konkordatu z Rzeszą w dn. 10 września 1933, komunikatu, który aprobuje ducha i literę tego układu i jest wyrazem formalnego zobowiązania ze strony rządu niemieckiego. (KAP.)

Żydostwo w „opozycji taktycznej"

St. Stupnicki porusza („Momen. nr. 153") stanowisko żydostwa w Polsce wobec przyjęcia przez izby ustawodawcze nowej ordynacji wyborczej. Opozycja polska wypowiedziała się za powstrzymaniem się od udziału w wyborach. Jakie stanowisko mają zająć Żydzi?

„Co my mamy począć? Ma się rozumieć, mówi się o ogóle, a nie o jednostkach, na nawet nie o określonych grupach."

Aby określić stanowisko żydostwa wobec nowej ordynacji wyborczej, należy przypomnieć sobie, jaki był stosunek żydostwa do rządów „sanacji" wogóle:

„Przedewszystkiem musi być wzięty pod uwagę fakt, że Żydzi, jako całość, że żydowskie przedstawicielstwo, jako takie, nie należało do opozycji w Sejmie poprzednim, że posłowie żydowscy stanowili grupę niezależną, która posiadała własną taktykę, różną od tej, jaką stosowała opozycja. Żydzi znajdowali się w opozycji tylko w poszczególnych wypadkach. O takiej opozycji Milukow (poseł rosyjski w Dumie, przyp.), kiedyś wyraził się, że jest to opozycja taktyczna, nie zasadnicza, opozycja „Jego Cesarskiej Mości". Jeżeli tak, to Żydzi i nadal mogą pozostać przy swojej opozycji taktycznej i nie utożsamiać się z opozycją zasadniczą."

Powstrzymanie się żydostwa od wyborów nie da korzyści, bo rząd znajdzie wśród Żydów amatorów, czyto z pośród „bezpartyjnych", czy z pośród „kombatantów", na mandaty w Sejmie: „Cóż w takim wypadku da nam nasze powstrzymanie się od wyborów? Wygramy o tyle, że zamiast doświadczonych, wypróbowanych i karnych działaczów wdrapią się na stolec karjerowicze i inni będą przemawiali w naszem imieniu."

Żydzi w Polsce nie powinni kierować się opinją I. Grinbauma, którą ostatnio wypowiedział w Warszawie: „Sprawa nie jest tak prosta, jak to mniemają nasi „latający dyplomaci". My nie oddlatujemy, a pozostajemy na miejscu. Musimy spokojnie zastanowić się na tą sprawą. Nowa ordynacja jest rzeczywistością i musimy do niej przystosować się."

Innemi słowy: Żydzi trzymać się będą nadal sojuszu z „sanacją", demonstrując od czasu do czasu swoją opozycyjność, kiedy tego będą wymagały względy taktyczne.

Masoni w gabinecie Lavala

Gabinet Lavala według „Revue Internationale des Sociétés Secrètes" liczy conajmniej 7 wolnomularzy. Wszystkie ważniejsze pod względem politycznym ministerstwa znajdują się w rękach masonerji.

Ministrem spraw wewnętrznych jest „brat" Józef Paganan, członek loży „Szkockiego Przymierza". W ministerstwie finansów urzęduje „brat" Régnier (b. minister spraw wewnętrznych w gabinecie Flandin'a) z loży „L'Equerre". Ministerstwo pracy powierzone zostało b. socjaliście Ludwikowi Frossard, członkowi loży „L'Internationale". Do masonerji należą również ministrowie robót publicznych, marynarki handlowej, handlu i przemysłu oraz zdrowia publicznego.

NA ZDJĘCIU FRAGMENT POCHODU OKOŁO 2.000 CZŁONKÓW STRONNICTWA NARODOWEGO W KATOWICACH, W DNIU 14 LIPCA B. R. ORAZ MOMENT ZŁOŻENIA WIEŃCA PRZED POMNIKIEM NIEZNANEGO ŻOŁNIERZA.

Imponująca manifestacja narodowa w Katowicach

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego").

Katowice, 16 lipca.

Rozwój polskich organizacyj społecznych na Śląsku został w ostatnich latach wybitnie przytłumiony. Istniejące od wielu lat organizacje o jasno skrystalizowanym programie ideowym i samodzielnej podstawie społecznej odsunięto od życia społecznego kosztem niewielu organizacyj uprzywilejowanych o wyraźnem obliczu partyjnem, które otoczono troskliwą i bardzo dalekoidącą opieką. Atrakcyjność haseł i pracy tych ostatnich organizacyj jest bardzo mała, niemal żadna ze względu na kompletny brak jakiejś wielkiej idei, któraby skupiła pod swoim sztandarem masy. Stąd też udział szerokich mas społeczeństwa śląskiego w organizacjach uprzywilejowanych jest prawie żaden.

Sytuacja na tym terenie jest tem bardziej przykra, a nawet groźna, że ostatnie dni przyniosły niezwykle wzmożoną działalność organizacyj niemieckich. Porastają one coraz to bardziej w siłę i liczebność, skupiając w swych szeregach — coraz częściej niestety — także ludność polską. Społeczny ruch niemiecki na Śląsku ostatnio góruje niestety wyraźnie nad ruchem polskim tak pod względem organizacyjnym jak i pod względem spoistości wewnętrznej i pracy.

Do zdecydowanej walki z tym stanem rzeczy wystąpiło na Śląsku Stronnictwo Narodowe. Stara piastowska ziemia śląska pokryła się siecią kół Obozu Narodowego, zdających sobie sprawę z wielkich zadań, jakie stają do spełnienia, i postępujących mocnym krokiem naprzód.

Dokumentem jednym z wielu prac Stronnictwa Narodowego na Śląsku są ostatnie uroczystości, związane z poświęceniem proporca Stronnictwa Narodowego Koła Katowice, odbyte w dn. 14 bm. Katowice, wojewódzkie miasto, nie widziało dotychczas tak licznego pochodu organizacji polskiej, w danym wypadku Stronnictwa Narodowego.

Uczestnicy uroczystości wzięli o g. 11.30 udział w uroczystem nabożeństwie, poczem w pochodzie wraz z zaproszonymi gośćmi, wśród których wyróżniał się oddział Związku Hallerczyków, udali się owacyjnile witani przez ludność, na pl. Wolności, gdzie krótkie przemówienie wygłosił kierownik wojewódzki Młodych S. N. p. mgr. Sojka, poczem przed pomnikiem Nieznanego Powstańca złożono wieniec o barwach narodowych. Na ul. 3 Maja odbyła się następnie defilada, odebrana przez władze Stronnictwa Narodowego na Śląsku, poczem w Domu Związkowym odbyła się uroczysta akademja.

Na program akademji złożyły się deklamacje, wygłoszone przez pp. Kukułównę, Czechakównę i Heyduckiego oraz przemówienie łódzkiego działacza narodowego, robotnika Antoniego Czernika. Entuzjastycznie witany mówca podkreślił, że Śląsk i Łódź w pracy narodowej zespolone są temi samemi uczuciami. Następnie przemawiał b. poseł Milik, gospodarz z Podlasia, który omówił ogólną sytuację polityczną w Polsce. Mówców przyjęto hucznemi oklaskami.

Po uroczystej dekoracji 86 kandydatów na członków Stronnictwa Narodowego, hymnem Młodych zakończono uroczystą akademję.

Uroczystości, odbyte w Katowicach, są dowodem wzrastającej siły Obozu Narodowego na Śląsku i gwarancją obrony polskich interesów przed zachłannością zarówno zachodniego sąsiada, jak i coraz to głębiej i szerzej postępującemu zażydzeniu Śląska.

T. G.

PIEGI SĄ PLAGĄ

Urody blondynek o delikatnej skórze

KREM OGÓRKOWY Laboratorjum MALINOWSKIEGO

łagodzi podrażnienia skóry wywołane promieniami słonecznemi, udelikatnia, wybiela i zapobiega powstawaniu piegów.

WARSZAWA — Lab. Chem. Farm. — UL. CHMIELNA 4

Do nabycia we wszystkich pierwszorzędnych firmach. Tg 1 350

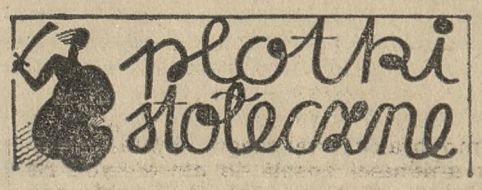

16 lipca.

Pisać o plotkach dzisiaj? Na razie zupełnie przycichły. Jakby ich całkiem nie było.

Bo i skądże? W okresie kanikuły. Czyżbyśmy weszli w okres kanikuły? Tak, stanowczo tak. I to w okresie tak zawziętej kanikuły, że normalnie teraz powinno się dyskutować o tem, czy kostjum kąpielowy jest odpowiedni czy nie, czy dostatecznie modny lub czy odpowiada warunkom, ustalonym przez czynniki bezpieczeństwa i obyczajności społecznej. Jeszcze u nas nie widujemy fotografij, znanych z sybaryckich stosunków amerykańskich, kiedy to policjant mierzy rozpiętość kostjumu Amerykanki, ale bodajże teraz jest nalepszy sezon na tego typu zagadnienia.

*

Gdzie indziej pustka. Cisza.

W polityce po ogłoszeniu terminu wyborów rozmaici działacze „miarodajni" wyjechali na wypoczynek. Mają czasu dwa tygodnie. Nic się nie stanie.

Nie można powiedzieć, żeby rozpisanie wyborów było jakimś gromem, oświetlającym rzeczywistość polską. Bynajmniej. Nie wywołało to żadnego zainteresowania. Przeszło bez wrażenia.

Tak samo bez większego zainteresowania przyjmowała publiczność obwieszczenia starostów grodzkich o warunkach głosowania do Senatu. Nawet koło nich nie skupiały się grupy czytających.

*

Ktoś z zainteresowanych opowiadał mi swoje kłopoty:

— Co mam robić? Przysługuje mi prawo wyborcy do Senatu? Nie! Prawo głosującego. Mam skończony uniwersytet w Krakowie. Ale nie mam stopnia naukowego (doktoratu), tylko absolutorjum ze skończonych studjów. Było mi to potrzebne do egzaminów. Absolutorjum było stwierdzone na indeksie, którego nie mam. Gdzieś mi się zarzucił.

— Niech się pan postara o kopję.

— Ba, ale w tym celu muszę jechać do Krakowa w dzień powszedni. I to kosztuje. Szkoda mi wydawać nawet kilkanaście złotych na taką drobnostkę, która mi poza tym szczególnym wypadkiem nie jest potrzebna. Co mam robić?...

Nie umiałem, ale też i — nie starałem się znaleźć sposobu wyjścia z tej sytuacji.

*

Nie można powiedzieć, żeby komisje, wyznaczone do legitymowania praw wyborczych do Senatu, miały wiele materjału, czy też by były „przeciążone" pracą.

Przy poprzednich wyborach czuć było wstrząs społeczny. Teraz jest bierność i „dolce farniente" („słodkie nicnierobienie.")...

Dla oczyszczenia krwi pijcie rano przez kilka dni z rzędu szklankę naturalnej wody gorzkiej **Franciszka-Józefa.** Zalecane przez lekarzy. Tg 1349

Komisarz wyborczy

„Warszawski Dziennik Narodowy" pisze, że mianowany obecnie głównym komisarzem wyborczym sędzia Giżycki przeprowadzał wybory również w r. 1930 razem z teraźniejszym swym zastępcą sędzią Chechlińskim.

P. Giżycki zapisał się w pamięci tem, że gdy w r. 1930 protestowano przeciw jawnemu głosowaniu i urządzaniu pochodów z orkiestrą do urn wyborczych, stanął na stanowisku, iż tajność głosowania nie jest konieczna i zależy ona od woli wyborców.

Wybory poprzednie wywołały, jak wiadomo, mnóstwo protestów, z których 9 pozostało niezałatwionych do chwili obecnej. Teraz sytuacja uległa zmianie, wyborom wrześniowym nie grozi zbyt wiele protestów z poszczególnych okręgów, gdyż stronnictwa opozycyjne założyły najbardziej kategoryczny sprzeciw, ogłaszając bojkot wyborów.

*

Kalendarzyk wyborów do Sejmu przedstawia się następująco: w dniu 16. b. m. powołany będzie generalny komisarz wyborczy oraz jego zastępca. Do dnia 4 sierpnia ukończone będą wybory delegatów do zgromadzeń okręgowych przez organizacje zawodowe, samorządowe i społeczne, jak również obywatele niezorganizowani, którzy za przedłożeniem 500 podpisów mają prawo zgłaszać własnych kandydatów, muszą to uczynić w tym terminie.

14 sierpnia zgromadzenia okręgowe zbiorą się do ustalenia listy kandydatów na posłów. 20 sierpnia przewodniczący okręgowych komisyj wyborczych ogłoszą zapomocą plakatów listy kandydatów ze wskazaniem dnia i godziny głosowania. 8 września — głosowanie. 11 września okręgowe komisje wyborcze ustalą urzędowo wyniki głosowania i podzielą mandaty. 20 września nastąpi urzędowe ogłoszenie wyniku wyborów.

Kalendarzyk wyborczy do Senatu przewiduje, że w dniu 25 sierpnia t. zw. zebrania obwodowe dokonają wyboru delegatów z obwodów do wojewódzkich kolegjów elektorskich, które wybiorą senatorów. 15 września zbiorą się kolegja wyborcze w celu ustalenia listy senatorów. Ogłoszenie wyniku wyborów nastąpi 20 września.

Do dnia 27 września P. Prezydent powoła 32 senatorów, który to akt należy, jak wiadomo, do konstytucyjnych prerogatyw Głowy Państwa.

Kalendarzyk wyborczy podajemy dla celów czysto informacyjnych i obóz narodowy, jak wiadomo, udziału w wyborach nie bierze.

Siwe włosy rzadko kiedy zdobią, ale zawsze wskazują na zbliżającą się starość! Należy tego unikać. Trzeba młodo wyglądać, aby osiągnąć powodzenie w życiu. Znany środek **„Orientine"** przywraca siwym, lub wyblakłym włosom pierwotny, zupełnie naturalny kolor, połysk i miękkość bez szkody dla zdrowia. Sposób użycia b. prosty, nie wymaga obcej pomocy, a więc jest dyskretny i niedrogi. Przy stosowaniu **„Orientine"** można używać wszelkie kosmetyki, jak również wieczną ondulację. Wszędzie do nabycia.

„PARFUMERIE d'ORIENT" (R. Ostrowski) Sp. Akc. Warszawa

ng 12 554

STRONNICTWO NARODOWE

KOŁO DĘBIEC

Zebranie w czwartek, 18 bm. o godz. 20 w lokalu p. Figla przy ul. Świerczewskiej.

Wszystkich członków prosi się o punktualne przybycie.

KOŁO ŚRÓDMIEŚCIE

Sekcja Młodzieżowa

W czwartek, 18 lipca 1935 r. zebranie w sali S. N. św. Marcin 65. Referat o „Nowych ordynacjach wyborczych" wygłosi p. red. Pawlicki.

Obecność wszystkich obowiązkowa.

Kierownik.

nr 12 754

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Lipiec **18** CZWARTEK

Kalendarz rzym.-kat. **Czwartek:** Szymona z Lignicy Kamila w. w. **Piątek:** Wincentego z Pauli Maksyny

Kalendarz słowiański **Czwartek:** Unisława **Piątek:** Wodzisława

Słońca: wschód 3,50 zachód 20,06 Długość dnia 16 g. 16 min.

Księżyca: wschód 21,01 zachód 6,47 Faza 2 dzień po pełni.

Stan pogody według spostrzeżeń Instytutu Meteorologicznego przy Uniw. Pozn.: Środa, godz. 7 rano. Temperatura powietrza umiarkowana plus 16 st. Cels. Ciśnienie atmosferyczne umiarkowane 752 mm. Pochmurno. Wiatr poł.-zachodni. — W ub. dobie temperatura najwyższa plus 25 st. C., najniższa plus 13 st. C.

Przepowiednia pogody na czwartek, dnia 18 lipca: Pogoda nieustalona i zmienna, lekki spadek temperatury w ciągu dnia, w nocy chłodno, nieznaczne przerywane deszcze w ciągu dnia, zmienne wiatry z kierunku południowo-zachodniego lub północno-zachodniego.

Stan wody w Warcie według notowań Inspekcji Dróg Wodnych w Poznaniu: dziś —0,38 mtr.

PODZIĘKOWANIA

— * **Wynik zbiórki w „Dniu Sokoła".** Pan Wojewoda Poznański rozporządzeniem z dnia 9 kwietnia No. B. P. I. 4 a/11 zezwolił Związkowi Tow. Gimnast. „Sokół" Dzielnicy Wielkopolskiej w Poznaniu na urządzenie zbiórki publicznej na terenie Województwa Poznańskiego w dniu 16 czerwca 1935 r. W dniu tym zebraliśmy 4500 zł. Wszystkim ofiarodawcom dziękujemy jak najserdeczniej za przyjście nam z materjalną pomocą, jak również prasie za łaskawe poparcie.

Przew. Dzielnicy Zw. Tow. Gimn. „Sokół"

KOMUNIKATY RÓŻNE

— * **Przejazdy świąteczne do miejscowości podmiejskich.** W sprawie przejazdów świątecznych do miejscowości podmiejskich ukazały się w prasie stołecznej różne nieścisłe informacje, mieszające tę świeżo przyznaną ulgę przejazdową z innemi ulgami, istniejącemi już dotychczas. Należy wyjaśnić, iż podmiejska ulga świąteczna stosowana jest w postaci biletu powrotnego indywidualnego, ważnego na przejazd z Warszawy do letniskowych miejscowości podmiejskich i z obliczeniem opłaty za przejazd w jedną tylko stronę według taryfy normalnej. Zniżka zatem wynosi 50 proc. od taryfy normalnej. Korzystać z niej może każdy, żądający w kasach kolejowych biletu powrotnego, wydawanego w niedzielę i święta w czasie całego sezonu letniego.

Osobny typ przedstawiają takież indywidualne bilety powrotne, ważne na przejazd do kilkunastu punktów turystycznych położonych dalej, lecz ciążących turystycznie ku Warszawie (Augustów, Puławy, Białowieża, Nałęczów, Zagnańsk i t. p.). Ulga wynosi tu 33 proc. Chodzi tu o dłuższe wycieczki, nie przekraczające jednak tygodnia czasu. Bilety takie nabyć można w sobotę lub w niedzielę, przyczem powrót nastąpić może najwcześniej w niedzielę, a najpóźniej w 10 dni po dniu wyjazdu pierwotnego. Bilety te stosowane są również tylko w sezonie letnim.

W przeciwieństwie do powyższych ulg indywidualnych i ogólnie dostępnych stosowane są ulgi grupowe na przejazdy odległe dla członków towarzystw turystycznych, zaopatrzonych w odpowiednie legitymacje. Jako punkty docelowe figurują tu kilkadziesiąt miejscowości turystycznych, rozrzuconych po całej Polsce. Minimum uczestników wynosi 5 osób, a zniżka przyznana jest w wys. 33 proc.

— * **Manco pokryła kaucja.** W związku z naszą notatką p. t. „Zawieszenie w czynnościach kasjera Funduszu Pracy w Poznaniu", zamieszczoną przed kilku dniami, Wojewódzkie Biuro Funduszu Pracy prostuje, iż: „nieprawdą jest, że „do Poznania przybyła specjalna komisja inspekcyjna Dyrekcji Funduszu Pracy celem zbadania ksiąg Wojewódzkiego Biura Funduszu Pracy", oraz, że „w wyniku przeprowadzonej rewizji zawieszono w czynnościach kasjera Funduszu Pracy". Prawdą jest natomiast, że przy wypłacie zasiłków bezrobotnym powstało w kasie manco, stwierdzone na miejscu przez Dyrekcję Wojewódzkiego Biura Funduszu Pracy. Za manco odpowiedzialnym jest kasjer, który został zawieszony w czynnościach, manco zaś pokryte zostało z kaucji przez niego złożonej."

Tramwaje omijają ul. Fredry

Tylko „dwójka" i „ósemka" biegną dotychczasową trasą

Od dnia dzisiejszego wstrzymany został bieg tramwajów przez ulice Fredry. Kursują tamtędy jedynie wozy linji nr. 2 i 8. Tramwaje linij

Dziś rozpoczęto wymianę szyn tramwajowych na ulicy Fredry

nr. 4 i 6 kursują ul. Br. Pierackiego, a „dziewiątka" dochodzi tylko do Kaponiery.

Przyczyną zmiany trasy biegu wozów tramwajowych jest rozpoczęta już wymiana torów na ul. Fredry. Szyny wymienione będą pomiędzy Teatrem Wielkim i Placem Gwarnym na przestrzeni około 300 metrów. Prace te potrwają 3 do 4 tygodni, poczem tramwaje będą znowu kursowały normalnie.

Zrazu projektowane było równoczesne wyłożenie kostką granitową jezdni ulicy Fredry. Tymczasem okazało się, że kamieniołomy wołyńskie są tak przeciążone pracą, iż nie mogły dostawić kostki na termin. Wobec tego wymianę asfaltu na kostkę granitową na ul. Fredry odłożono od później.

Wyrok w procesie firmy Giesche

Dyr. Preiss skazany na cztery lata więzienia

Bydgoszcz. (J) Dwukrotnie odraczany termin w procesie f-y Giesche przeciwko dyrektorowi bydgoskiej filji tego przedsiębiorstwa, Alfredowi Preissowi, odbył się i doprowadził do zakończenia rozprawy. Zeznawał jeszcze buchalter i zarazem kasjer filji, Jerzy Freitag, składał swoje oświadczenie biegły Władysław Kowalewski, który ustalił sprzeniewierzenia Preissa na sumę 131 tysięcy złotych. Zeznanie Freitaga i orzeczenia biegłego obciążały nietylko głównego winowajcę Preissa, ale również w pewnej mierze jego zastępcę Alfonsa Dybowskiego i prokurenta Władysława Formańskiego.

Trybunał po kilkugodzinnych naradach wydał wyrok skazujący: Preissa za defraudację 138.669 złotych na cztery lata więzienia i utratę praw obywatelskich na przeciąg lat 5; Dybowskiego za współdziałanie na 2 lata więzienia; Formańskiego na rok.

Wszystkich trzech oskarżonych skazał sąd na poniesienie kosztów sądowych oraz na solidarne wyrównanie zdefraudowanej przez Preissa sumy.

Obrońcy oskarżonych pp. dr. Sypniewski, dr. Wirski, dr. Kuziel, dr. Murach i dr. Nikolay zapowiedzieli wniesienie apelacji.

— * **Wielkopolski Związek Myśliwych.** Doroczny konkurs wyżłów dowodnych, psów tropowych i jamników odbędzie się w końcu sierpnia rb. na jednem z pobliskich łowisk. Zgłoszenia przyjmuje się do dnia 10 sierpnia rb.

Równocześnie zawiadamia się zainteresowanych, że od 1 sierpnia rb. Wlkp. Zw. Myśliwych zakłada księgę rodowodów dowodnych psów myśliwskich, do której mogą być zarejestrowane tylko takie psy, których rodowody i użyteczność będą zbadane i udowodnione przez przedłożenie już zdobytych dyplomów zagranicą lub w kraju.

Wszystkie psy, odznaczone na tegorocznym konkursie, urządzonym przez W. Z. M., zostaną zarejestrowane w księdze rodowodów po przedłożeniu komisji sędziowskiej wszelkich dowodów o pochodzeniu danego psa.

Zgłoszenia ustne lub listowne przyjmuje sekretarjat W. Z. M. ul. Młyńska 9, I. p. w godzinach od 10—13,30, jak również udziela bliższych informacyj, dotyczących tegorocznego konkursu, oraz rejestracji już odznaczonych psów myśliwskich.

KRONIKA MIEJSCOWA

— * **Planty przy Dolnej Wildzie.** Szlachetną ambicją Poznania, to posiadanie jak największej liczby dobrze pielęgnowanych parków publicznych i skwerów. Niedawno temu dyrekcja ogrodów miejskich urządziła na odłogach przy Bramie Wildeckiej piękny skwer. Ostatnio znowu zajęto się bezużytkami przy Dolnej Wildzie, naprzeciwko Błoni Wildeckich, zamieniając je na ogródki z trawnikami. Są one podzielone szerokiemi schodami o kilku stopniach, łączącemi Górną Wildę z Dolną Wildą. — Teraz chyba kolej na samo Błonia Wildeckie, a wjazd na Wildę będzie miły dla oka i podniesie niewątpliwie estetykę tej części miasta. (wel)

— * **Nowa nawierzchnia na szosie warszawskiej.** W najbliższych dniach z ramienia Funduszu Pracy rozpoczęte będą prace przy budowie nowej nawierzchni drogowej na tak zwanej szosie warszawskiej, idącej z Poznania przez Żegrze do Ostrowa. Narazie przewidziana jest budowa odcinka na przestrzeni 6 kilometrów od strony Żegrza. W późniejszym terminie prace kontynuowane będą aż po sam Ostrów. Szosa wyłożona będzie kostką polską, sprowadzoną z kamieniołomów na Kresach Wschodnich. Przy pracach tych znajdzie zatrudnienie około 150 bezrobotnych. (wel)

— * **Oświatę na Sołaczu** szerzą oprócz parafjalnych organizacyj oświatowych także dwie bibljoteki T. C. L. Jedna z nich, przeznaczona wyłącznie dla inteligencji, mieści się przy ul. Podolskiej nr. 14 i kierowana jest przez p. Lisiecką (siostrę śp. ks. biskupa Lisieckiego). — Z pośród wszystkich bibljotek T. C. L. jedynie ta bibljoteka jest najbogatsza, posiada bowiem wszystkie nowości wydawnicze. — Przeciwstawieniem tego księgozbioru jest druga bibljoteka na Sołaczu przy Drodze Urbanowskiej, przeznaczona dla bezrobotnych. Są tu dzieła popularne, całkowicie przystosowane do poziomu tej kategorji czytelników. Podczas gdy członkowie bibljoteki przy ul. Podolskiej opłacać muszą składki, korzystający z drugiej bibljoteki bezrobotni zwolnieni są od wszelkich opłat. — Obie bibljoteki stanowią poważną pozycję kulturalną w życiu parafji sołackiej. (wel)

— * **Z targu.** Dnia 17 b. m. na placu Sapieżyńskim płacono:

Za nabiał: 1 kg. masła wiejskiego 2,40—2,60 zł; 1 kg. masła mleczarskiego 2,60—2,80 zł; 1 kg. twarogu 50—60 groszy; za litr śmietany 1.20—1.40 zł; litr mleka pełnego 22—24 gr; 1 mdl. jaj 85—90 gr.

Za drób: kura 1.60—3.00 zł; kaczka 2.00—3.50 zł; gęś 3.50—6.00 zł; para gołębi 0.90—1.00 zł; indyk 4.00—7.50 zł; para kurcząt 1,20—2,80 zł; perlica 2,40—2,80 zł.

Za mięso: 1 kg. słoniny świeżej 1.10—1.20 zł; słoniny wędzonej 1,40—1.60 zł; wieprzowiny 1,00—1,40 zł; wołowiny 1,40—1,80 zł; cielęciny 1.00—1,80 zł; kozimy 1.00—1.20 zł; skopowiny 1,40—1,60 zł; smalcu 1.50—1.60 zł.

Za ryby: 1 kg. szczupaka 2.40—2.50 zł; sandacza 4.00—4.40 zł; lina 1.80—2.00 zł; okonia 1.60—2.00 zł; karasia 1.20—1.60 zł; węgorza 2.40—2.60 zł; leszcza 1.20—1.40 zł Za ryby śnięte płacono o 20—40 gr mniej; 1 mdl. raków 0.80—2.00 zł.

Za jarzyny: 1 kg. ziemniaków 8—10 groszy; młodych ziemniaków 20 groszy; 1 pęczek pietruszki 20 gr; 1 pęczek cebuli 5—10 gr; pęczek rzodkiewek 10—15 gr; 1 kg. szpinaku 70—80 gr; seleru 40 gr; buraków 15 gr; rabarbaru 15—25 gr; główka sałaty 5—10 gr; 1 ogórek 10—15 gr; 1 pęczek młodej kalarepy 10 gr; marchewki 8—10 gr; kalafjor 10—60 gr; 1 kg pomidorów 1,80—2,20 zł; 1 kg. groszku strączk. 30—40 gr; fasoli 0,80—1,00 zł.

Za owoce: 1 kg. owoców suszonych 1,20—2,00 zł; agrestu 0.90—1,20 zł; czereśni 0,80—1,40 zł; czarnych jagód 70—90 gr; malin 1,00—1,20 zł; porzeczek 70—80 gr. (hu)

KRONIKA WYPADKÓW

— * **Samochód i rower.** Przy zbiegu ul. Szkolnej i Starego Rynku zderzył się cyklista Bolesław Stachowiak (ul. Tęczowa 3) z samochodem miejskim P Z 44564, prowadzonym przez Wacława Sucheckiego (ul. Marsz. Focha 195). Podczas zderzenia przy samochodzie został zgięty lewy przedni błotnik, a u roweru zgięło się przednie koło. Tak jadący samochodem, jak i cyklista nie odnieśli żadnego poszwankowania.

Kronika towarzyska

I przyjemnie i pożytecznie spędzimy czas, jeżeli gremjalnie wybierzemy się w niedzielę, dnia 21 bm. do ogrodu Bractwa Kurkowego w Szelągu. Odbędzie się tam wielka i piękna wenta, staraniem przygotowana przez Stowarzyszenie Pań św. Wincentego à Paulo parafji archikatedralnej. W bogatym programie na wyróżnienie zasługuje atrakcyjny zaczarowany domek specjalnie dla dzieci oraz loterja fantowa. Losy po 20 gr. Do wygrania m. in.: pług rolny, — zegarek, — zastawy, butelki z winem, — poduszki i inne robótki. Koncertować będzie orkiestra 7 p. strzelców konnych. Początek o godz. 15-tej. Wstęp tylko 20 gr. Dzieci do 14 lat w towarzystwie starszych mają wstęp wolny. Dojazd „szóstką" lub autobusami, które kursować będą ze Starego Rynku co godzinę. Dochód przeznacza się na biednych i chorych.

zg 276/7

Restauracja w Hotelu Polonia, Grunwaldzka 18, poleca **bezpłatnie** salę i pokoje klubowe na wszelkie uroczystości. Kuchnia wyborowa. Ceny niskie. Wieczorem dancing.

dg 3 124

— * **Tow. Powstańców i Wojaków im. Gen. Hallera Poznań - Jeżyce** urządza w niedzielę, 21. b. m., o godz. 15 w cienistym ogrodzie p. Adama Knasieckiego przy ul. Bukowskiej 167 tuż przy strzelnicy wojskowej doroczną **zabawę latową,** połączoną z najrozmaitszemi niespodziankami, z której czysty zysk przeznacza na urządzenie gwiazdki dla wdów i sierót oraz bezrobotnych członków. O jaknajliczniejszy udział członków oraz sympatyków uprasza

Zarząd.

zg 275

Strajk pracowników malarskich

Jak już donosiliśmy w niedzielę, wybuchł w sobotę strajk pracowników malarskich w Poznaniu, w wyniku którego porzuciło pracę około 300 ludzi.

Wybuch strajku poprzedziła konferencja przedstawicieli cechu mistrzów malarskich w Poznaniu z przedstawicielem centralnego związku robotników przemysłu budowlanego, drzewnego, ceramicznego i pokrewnych zawodów, odbyta w ub. czwartek w lokalu p. Tomczyka na ul. Wronieckiej. Przedstawiciele związku klasowego przedłożyli projekt jednolitej taryfy płac dla wszystkich pracowników. Sprawy te miały być dopiero omówione na zebraniu cechu mistrzów malarskich we wtorek. W międzyczasie wybuchł strajk.

Wczorajsze zebranie cechu mistrzów malarskich wybrało komisję do przedstawienia postulatów pracodawców inspektorowi i pracy i strajkującym. W skład komisji weszli pp.: starszy cechu mistrzów malarskich Zygmunt Ulatowski, Jan Pawlak, Czesław Mikołajczak, Stanisław Hartman i Leon Janiszewski. Dziś odbywa się konferencja u inspektora pracy. Dotychczas w zawodzie malarskim od około czterech lat nie było umowy ramowej, a mistrzowie zawierali z pracownikami malarskimi umowy indywidualne. Płace wynosiły zasadniczo od 50 gr do 90 gr za godzinę. Były też przedsiębiorstwa, które płaciły złotego za godzinę pracy.

Projekt klasowych związków zawodowych, domagających się równych płac dla pracowników w zawodzie malarskim, napotyka na poważne zastrzeżenia, gdyż przy takim sposobie jednolitych płac nastąpiłoby pokrzywdzenie pracowników zdolniejszych i starszych.

W kilku wypadkach strajkujący zmusili pracujących do opuszczenia zajęć. Do poważniejszych zajść nie doszło. (kl)

Kioski pocztowe powstaną na przedmieściach

Dyrekcja poczt uruchomiła w Poznaniu przed 6 tygodniami, za przykładem zagranicy, uliczne kioski pocztowe, które, jak wynika z obrotów i z ogonków interesantów, które się coraz częściej przy kioskach widuje, doskonale się zaprowadziły. Publiczność, korzystająca z ulicznych kiosków pocztowych, odczuwa ich brak w tem, że nie przyjmują wpłat na P. K. O. Dyrekcja poczt wyjaśnia w tej sprawie, że nie chciałaby robić z kiosków zbiorników większej gotówki, obawiając się o bezpieczeństwo urzędów i urzędników.

Ponieważ dwa pocztowe kioski uliczne, znajdujące się w Poznaniu, wykazały już swoją żywotność, dyrekcja poczt planuje ustawienie dalszych kiosków na peryferjach miasta. Naszem zdaniem kioski takie byłyby potrzebne na Sołaczu, w okolicy ul. Ostroroga, na Ratajach itd.

Publiczność ucieszyłaby się, gdyby uliczne kioski pocztowe były w niedzielę otwarte, nietylko od godz. 9 do 11-ej, lecz przez cały dzień, podobnie jak inne kioski uliczne. Dyrekcja poczt nie zamierza uwzględnić tego życzenia i zwraca uwagę, że przez dzień i noc bez przerwy czynna jest ekspozytura poczty głównej w westybulu dworca głównego.

Uliczny kiosk pocztowy na pl. Świętokrzyskim.

Przy sposobności dowiadujemy się jeszcze, że dyrekcja poczt zamierza w najbliższym czasie urządzić większy urząd pocztowy pomiędzy rejonem poczty I i rejonem V, przy ul. Półwiejskiej, a więc w dzielnicy, w której istniał już urząd przed wojną. (pt)

ng 12 794

Profanacja świątyni katolickiej

Nożownik w czasie nabożeństwa napadł na organistę

W ub. niedzielę w Suminie, w powiecie lipnowskim, miał miejsce wypadek, który głośnem echem odbił się po Kujawach Wschodnich.

W miejscowym kościele katolickim odbywały się w godzinach popołudniowych nieszpory, które odprawiał proboszcz sumiński, ks. Krupop. Całkiem niespodzianie znalazł się w tym czasie na chórze znany w bliższej i dalszej okolicy awanturnik Hieronim Gawarkiewicz, mając przy boku swego nieodstępnego „towarzysza“ Jana Chodeckiego. Pierwszy z nich zachowywał się nad wyraz wyzywająco, rzucał pod adresem obecnych różne nieprzyzwoite epitety i wreszcie oparł się w ten sposób o organy, że uniemożliwił kalikantowi Pniewskiemu kalikowanie. Na prośbę Pniewskiego, aby Gawarkiewicz nieco się odsunął, zareagował awanturnik po dłuższej sprzeczce słownej w ten sposób, że dobył noża rzeźnickiego i zadał Pniewskiemu ranę w głowę długości przeszło 10 cm.

Na chórze, mimo słabnących sił Pniewskiego, wywiązała się formalna bójka, w wyniku której nieszczęśliwy kalikant otrzymał jeszcze dwie dalsze rany.

W kościele zauważono tymczasem całe zajście, wszczęto wielki alarm, powstał nieopisany tumult, tak, iż ks. proboszcz Krupop przerwał nabożeństwo, udając się do zakrystji. Przedtem jeszcze wezwał obecnych, by obezwładnili napastnika, nie umiejącego uszanować miejsca świętego.

Broczącemu krwią i bezbronnemu Pniewskiemu przyszedł wpierw z pomocą organista, który niestety otrzymał również głęboką i niebezpieczną ranę w rękę.

Wreszcie, po dłuższej walce, udało się kilku odważniejszym chłopom rozbroić Gawarkiewicza, który został aresztowany i przewieziony do więzienia śledczego w Lipnie, zaś ciężko rannego Pniewskiego odstawiono do szpitala w Toruniu.

Jaką zawziętością pałał Gawarkiewicz do kalikanta Pniewskiego, który w czasie napadu jedną ręką kalkował, a w drugiej trzymał książeczkę do nabożeństwa, świadczy fakt, że jeszcze na cmentarzu awanturnik krzyczał: „Dajcie mi go, to go dobiję!“.

Awanturniczego nożowca nie minie zasłużona kara. (c)

APOLLO

Od jutra czwartku 18 lipca br.
CUD SZTUKI i TECHNIKI
kinematograficznej
ng 12 445

TUNEL

Seanse 5 — 7 — 9

w/g słynnej powieści
BERNARDA KELLERMANNA
HALA CHŁODZONA

KRONIKA POLICYJNA

— * **Ujęcia.** W areszcie policyjnym osadzono poszukiwanego przez sąd grodzki w Poznaniu Franciszka Orkwiszewskiego (Jeżycka 36). — Również jako poszukiwaną przez sąd (IV wydział karny s. o. w Poznaniu) ujęto Annę Woźniak, z zawodu służącą, bez stałego mieszkania.

— * **Koła samochodowe w komisarjacie.** W komisarjacie I przy ul Gołębiej w Poznaniu przechowuje się dwa koła samochodowe z używanemi oponami. Znaleziono je na szosie kórnickiej w odległości kilometra od mostu św. Rocha.

trudnił się skupem i sprzedażą futer, któ-

KSIĘGI STANU CYWILNEGO

Zgony:

Dnia 16 lipca 1935 r. zgłoszono: Leon Krupa, strzelec 57 p. p., biurowy, 21 l. Bella Horowiczówna 2 m. 3 d. Irena Bockówna, uczennica szkolna, 10 l. Henryk Grześkowiak 7 l. Franciszek Piotr, ślusarz, 23 l. Zygmunt Butkiewicz, profesor Konserwatorjum Muzycznego, 63 l. Stanisław Duczmal, mistrz krawiecki, 74 l. Edmund Stróżniak, kamieniodrukarz, 24 l. Stanisław Bakiera, murarz, 26 l. Marjanna Zawalowa z d. Bróździanka, 72 l. Anna Marja Schulz, 18 dni.

Samobójstwo

Tczew (at). W nocy z poniedziałku na wtorek około godz. 5 rano w mieszkaniu p. B. przy ul. Sobieskiego 15 popełnił samobójstwo przez wypicie większej ilości lizolu sublokator 22-letni pomocnik fryzjerski, Teodor Tysler, pochodzący ze Skarszew (pow. kościerski).

Denata w stanie beznadziejnym przewieziono do szpitala św. Wincentego, gdzie o godz. 9 rano, opatrzony olejami św., zmarł. Przyczyną samobójstwa jest nieszczęśliwa miłość.

Składki i pokwitowania

W administracji pisma naszego złożono w dalszym ciągu:

Na pomnik Serca Jezusowego: Kazimiera Zwierzycka, Inowrocław, 3 zł; — Tomasz Kaniewski, Sławsk Mały p. Strzelno, 1,75 zł; — razem z poprzednio pokwitowanemi 209,55 zł.

Z WIELKOPOLSKI

—* **CZARNKÓW.** Śrutem z fuzji postrzelił 16-letniego Franciszka Rolniczaka i 7-letniego Henryka Idczaka z Osucha rolnik Willi Busse. Poranionych odstawiono do szpitala w Czarnkowie. Chłopcy mieli rzekomo łowić ryby w stawie Bussego. Policja wdrożyła dochodzenia.

— Od dobywających się z komina iskier zapalił się kryty słomą dom mieszkalny malorolnego Jana Kiecały w Bogdanowie, jow. ostrowski. Pożar przeniósł się na sąsiednie zabudowania i strawił je doszczętnie. Silny wiatr przeniósł ogień na zabudowania sąsiedzkie Leona Kundzieli, któremu spłonął dom mieszkalny, obora i stodoła wartości 6 tys. złotych, dalej na zabudowania Jana Zielińskiego, gdzie poszła z dymem obora, dom mieszkalny i stodoła wartości 7 tys. zł. Marji Bober zniszczył dom mieszkalny, oborę i stodołę, wartości 3 tys. zł. Wreszcie, poszły z dymem podczas pożaru zabudowania Józefa Galbierczyka dom mieszkalny, obora-stodoła i stodoła Bogumiła Stocka. Pogorzelcy oprócz Marji Bober są asekurowani w Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych w Poznaniu. (kl)

—* **Gniezno.** W charakterze majstra garbarskiego zatrudnia Wielkopolska Garbarnia w Gnieźnie obcokrajowca p. Musgena z Szwajcarji za wynagrodzeniem 900 zł miesięcznie, gdy tymczasem jest tylu Polaków bezrobotnych o tych samych kwalifikacjach. (gb)

— W stan spoczynku przeniesieni zostali pp. pułk. Stankiewicz i kapt. Sienczewski z P. K. U. Gniezno. Do dyspozycji władz wojskowych stawieni zostali mjr. Ksieniewicz z 69 p. p. i por. Nowaczkiewicz z P. K. U. Gniezno. (gb)

—* **Grodzisk.** Wycieczkę urządzili w ostatnią niedzielę Młodzi Stronnictwa Narodowego do Granowa i Januszewic. W Granowie Młodzi wzięli udział w zebraniu obwodowem Stron. Narodowego. Sekcja żeńska Stron. Narodowego koło Grodzisk urządza dnia 15. bm. 2 tygodniowy kurs gotowania, szycia, kroju i haftu. (ki)

— Zjazd okręgowy straży pożarnych odbył się w Kruszwicy O godz. 2 po południu odbyła się defilada, a następnie popisy o nagrody, wśród których pierwszą zdobyła straż pożarna ze Strzelna. Po ukończonych popisach, podziękował zastępca starosty całemu kierownictwu straży pożarnej za mozolną pracę. Na zakończenie odbyła się wspólna kolacja. (kn)

—* **Junikowo, pow. poznański.** Zabawę połączoną z różnemi imprezami urządziło w dniu 7. bm. Stow. Opieki Rodzicielskiej nad dziatwą szkolną publicznej szkoły powszechnej w Junikowie. Czysty zysk przeznaczono na dożywianie biednych dzieci. Następna zabawa odbędzie się w dniu 11 sierpnia.

—* **Kruszwica.** Groźny pożar wybuchł w zabudowaniach p. Trąbczyńskiego w Markowicach, gdzie spaliła się stodoła i chlew. U rolnika Wojtasika w Potrzymiechu spaliła się stodoła, 2 jałówki, źrebak i maszyny rolnicze. W Chrośnie u rolnika Foldy spłonął dom mieszkalny. U rolnika Malinowskiego w Witowicach spaliła się stodoła, dwie szopy i 7 świń oraz narzędzia rolnicze. Straty wynoszą 11 tys. złotych. W Bachorcach u rolnika Wieczorkiewicza spłonęła stodoła i narzędzia rolnicze. Policja prowadzi dochodzenia.

—* **Łopienno, pow. wągrowiecki.** Pożar wybuchł na szkodę gospodarza Śledzińskiego w Łopiennie, któremu spaliła się stodoła. Następnie płomienie przeniosły się na stodołę i chlew gospodarza Kemnika. Straty pokrywa ubezpieczenie. (lj)

—* **Odolanów.** Posiedzenie rady miejskiej w Odolanowie odbyło się 11. bm. Na porządku dziennym była sprawa zastrzeżenia Wydziału Powiatowego w Ostrowie, dotycząca zatwierdzenia budżetu administracyjnego i zakładów miejskich. Punkty te przyjęto za wyjątkiem zatwierdzenia dodatku komunalnego do państw. podatku od nieruchomości. Na posiedzeniu był obecny inspektor samorządu gminnego p. Szyszka z Ostrowa. (oj)

— Kamienicę od p. Jana Zdanowskiego w Odolanowie przy ul. Bartosza nabył sekretarz pow. Wielkp. Tow. Kółek Rolniczych p. Michał Ratajczyk za cenę 10.800 zł. W budynku tym mieści się Bank Ludowy, którego prezesem rady nadzorczej jest p. Ratajczyk. (oj)

— Pożar wybuchł w dniu 12. bm. w wiosce nadgranicznej Bogdaj. Pastwą płomieni padły budynki mieszkalne, obory, szopy i stosy drzewa 6 gospodarzy. Pożar powstał prawdopodobnie od wadliwego komina. (oj)

— Nowa mleczarnia powstała ostatnio w Odolanowie pod nazwą „Mleczarnia Ziemiańska“ przy ul. Krotoszyńskiej w budynku p. Drabenta. (oj)

— Zabawę latową z różnemi niespodziankami urządza w dniu 21. bm. Towarzystwo św. Wincentego a Paulo. Zabawa odbędzie się w ogrodzie Kurkowego Bractwa Strzeleckiego, na której wystąpią także Młode Polki. (oj)

— Uroczystość poświęcenia sztandaru Dzieci Krucjaty Eucharystycznej odbędzie się 4 sierpnia. Uroczystością kieruje ks. Juljan Walter. (oj)

—* **Ostrów.** Bibljoteka T. C. L. z powodu wakacyj od 15 lipca do 1 września będzie czynna tylko w poniedziałki i piątki od godz. 18,30 do 19,30. (rp)

— Na walnem zebraniu Polskiego Białego Krzyża wybrano zarząd w składzie pp.: Brazinlewiczowa, Chrzanowska, Hofmańska, Gątkiewiczówna, Łozińska, prof. Komęza, Radomski, Wiszówna i Sosnowski. Do kom. rew. Leporowska i Złotogórski. (rp)

— Zawody rejonowe kolejowych straży pożarnych odbyły się na stadjonie K. P. W. w Ostrowie. I. miejsce zajął Ostrów, parowozownia, II. Kępno, III. Ostrów, warszt. wagon., IV. Skalmierzyce, V. Jarocin — w grupie II. W grupie III. — I. miejsce zajął Pleszew, II. Koźmin, III. Wieluń, IV. Krotoszyn, V. Środa, VI. Września, VII. Ostrzeszów, VIII. Śrem, IX. Kalisz. Na koniec udekorowano 39 strażaków odznaką 10-letniej pracy strażackiej. (rp)

— Burmistrz miasta Raszkowa p. Stanisław Zieliński odpowiadał z oskarżenia prywatnego przed sądem grodzkim w Ostrowie za zniesławienie p. Jana Bestrego z Raszkowa. Sąd skazał p. Z na 2 miesiące aresztu z zawieszeniem na 2 lata oraz grzywnę 200 zł. Skazany wniósł apelację. (rp)

—* **Pakość.** Porządek obrad ostatniego posiedzenia rady miejskiej obejmował wyłącznie sprawy K. K. O. a przedewszystkiem likwidację instytucji. Po obszernej dyskusji rada miejska odrzuciła jednogłośnie wniosek Magistratu o dobrowolną likwidację Kom. Kasy Oszczędności. Niezatwierdzono również bilansu K. K. O. za 1934 r. (pw)

—* **Piaski, pow. gostyński.** Przez powieszenie w stodole odebrał sobie życie 64-letni mistrz rzeźnicki z Borku, Stanisław Czywczyński. Powodem samobójstwa był rozstrój nerwowy.

—* **Szamotuły.** Naczelny lekarz Zakładu św. Józefa, chirurg p. dr. Antoni Nowicki, rozpoczął urlop wypoczynkowy. Zastępstwo objął p. dr. Franciszek Kociński. (sc)

— Mecz piłki nożnej o tytuł mistrza klasy C pomiędzy K. S. Szamotuły i Unią z Poznania odbył się w ub. niedzielę na tutejszym boisku. Gra zakończyła się w stosunku 1:1, do przerwy 1:0 dla gospodarzy. Publiczności 800. Przedmecz K. S. M. M. Obrzycko K. S. Szamotuły zakończył się 8:1 dla gospodarzy. (sc)

— Zabawę latową urządziło w ub. niedzielę Tow. gimn. Sokół w ogrodzie hotelu Eldorado. Jako goście przybyły gniazda Wronki, Ostroróg, Obrzycko i Kaźmierz. Do pochodu i wogrodzie przygrywała znana orkiestra sokoła z Pniew. Ćwiczenia druchen i druhów, zwłaszcza na przyrządach wypadły bardzo dobrze, wieczorem odbyła się harmonijna zabawa taneczna. (sc)

Powrót z kolonij letnich

We wtorek, 16 bm. powróciła z Kobylnicy partja dzieci, wysłana tam w pierwszym turnusie na kolonje letnie przez Tow. „Stella“.

Przed dworcem oczekiwał przybycia dzieci tłum rodziców i opiekunów. Po dłuższej chwili oczekiwania oczom licznie zebranych ukazuje się pociąg. Przechodzi jeden wóz, drugi, trzeci, ale nie widać ukochanych twarzy, aż wreszcie dwa ostatnie uspokajają oczekujących. W oknach, nabitych dziecięcemi główkami, widać rozradowane twarzyczki. Moment zaledwie, a dzieciaki znalazły się w objęciach rodzicielskich. Ileż serdecznych uścisków, pytań i odpowiedzi — nie zliczyć.

Nie wszystkim jednak los sprzyjał. Ten i ów chłopiec rozglądał się nadaremnie wokół siebie, nie dostrzegł rodziców. Zajęci ciężką pracą, nie mogli widać przybyć na powitanie swego pupilka. Trudno, on to rozumie on wie, ile kłopotów mają jego najukochańsi, sam biegnie do domu, aby jak najprędzej opowiedzieć im, jak to było miło na kolonjach.

Żeby to tak częściej — mówi jeden, — no, ale nie można. Przecież inne dzieci też muszą jechać. Dobrze było, bo dobrze. Te zachwyty nie ustają, towarzyszą rozmowie z najbliższymi.

Powoli wszystko odpływa do domów. Rozradowane dzieci, zadowoleni rodzice. (sk)

Z POMORZA

—* **Chojnice.** Z Przymusowego Domu Pracy zbiegł 3 osobników, osadzonych tam na mocy wyroku sądowego. Zbiegami są Dziki Mieczysław, Sikorski Stanisław i Korczak Piotr. (cd)

— W Wydziale Śledczym znajdują się fotografje oddane wojażerom w celu wykonania powiększeń w firmie „Mewa“ Centrala Łódź. Fotografje zostały porzucone przez agentów. (cd)

— Policja przytrzymała niejakiego Kuleszę z Chojnic, który przyznał się do popełnienia kradzieży w lokalu restauracyjnym p. Jasnocha, gdzie rozbił bilard, zabierając z kasetki 65 zł. (cd)

— W jeziorze pod Ostrowiem utopił się Czesław Jeszczyński, lat 10, zamieszkały przy rodzicach w Strudze, pod Czerskiem. Chłopiec tonął na oczach dużo publiczności, lecz nikt nie pośpieszył chłopcu na ratunek. Zwłoki wydobyto po całonocnych poszukiwaniach. (cd)

— Sąd okręgowy skazał szoferа Feliksa Mrozka z Chojnic na 10 miesięcy więzienia za to, że przed prokuraturą sądu apelacyjnego pomówił kilku funkcjonarjuszów policji państwowej o działanie niezgodne z regulaminem i kodeksem karnym. (cd)

—* **Pelplin.** Ojciec św. Pius XI dekretem z 14 czerwca rb. podniósł kościół św. Jana Chrzciciela w Toruniu do godności bazyliki mniejszej, obdarzając go wszystkiemi przywilejami i prawami, które są związane z tym tytułem.

—* **Świecie.** Nieszczęśliwy wypadek wydarzył się na ul. Klasztornej, który pociągnął za sobą złamanie nogi woźnicy Fryderyka Brandta. Wymieniony jechał wozem naładowanym słomą i wskutek złamania się koła runął na chodnik wraz z sianem. Nieszczęśliwego przewieziono do szpitala. (śt)

— Świecianom nie wolno kąpać się w Wiśle i Wdzie. Kąpanie się w tych rzekach grozi niebezpieczeństwem życia. Wolno się jedynie kąpać w łazience, ustawionej na rzece Wdzie powyżej mostu tuż przy mieście. (śt)

— Zebranie plenarne K. S. M. Z. odbyło się z referatem n. t. Sekciarstwo i niewiara. (śt)

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

ŻYCIE KULTURALNE

TEATR

Jeszcze jedna „komedja muzyczna". Z Warszawy donoszą nam (tw): Dobra kasa, jaką robią w Teatrze letnim operetki, grane przez aktorów i dla tego nazywane komedjami muzycznemi, musi bardzo nęcić T. K. K. T., skoro obecnie znów się przygotowuje nowy okaz tego typu. Jest to sztuczka „Trzeba mieć pecha, aby mieć szczęście", pióra wiedeńczyka Berstla, zaaranżowana naturalnie przez Hemara i wykonywana, naturalnie, przez Romanównę i Boda. Reżyserować będzie Węgierko.

Trzciński w Warszawie. Warszawski teatr Kameralny gra obecnie „Mysz kościelną" Fodora z Jadwigą Zaklicką, w reżyserji dyr. Teofila Trzcińskiego. Sprawozdawca „Czasu" pisze: „Skoro szczęśliwym zbiegiem okoliczności, dyr. Trzciński zawitał do Warszawy, wolno się może spodziewać, że wystawi jedną z tych komedyj starego teatru włoskiego lub francuskiego, które przed laty reżyserował z takim talentem i smakiem na scenie krakowskiej".

Festival w Heidelbergu. Z Berlina donoszą nam (b): Pisałem o wielkim festivalu teatralnym, jaki nie długo zacznie się w Heidelbergu. Wystawiony będzie Szekspira „Wieczór Trzech Króli:") Goethe („Goetz von Berlichingen") Kleist („Kaetchen von Heilbronn"), Lessing („Minna von Barnhelm") i inne dzieła wielkiego repertuaru, z najnowszych zaś Kurta Heinickego „Droga Rzeszy".

JESZCZE JEDNA ANEGDOTA

Lohengrin, Goering i Hitler. O Goeringu, jednym z „wodzów" Trzeciej Rzeszy, opowiadają, że lubi niesłychanie przebierać się w coraz to nowe mundury przy paradach wojskowych i rewjach różnych korporacyj, do których należy. Na tem tle powstała anegdota następująca:

Hitler jest w loży w Operze berlińskiej, gdyż chce wysłuchać „Lohengrina". Zaprosił też Goeringa. Przed przedstawieniem, do pokoiku obok loży wchodzi Lauritz Melchior, znany tenor, już w srebrnej zbroi i kasku Lohengrina. Hitler obraca się ku drzwiom, i woła:

— Nie, kochany Goeringu, tym razem trochę przesadziłeś!

MUZYKA

Odznaczeni muzycy. Dyrektor warszawskiej Szkoły Muzycznej im. Chopina, Adam Wieniawski, oraz profesor Leopold Binental otrzymali Legję honorową. Udekorował obu ambasador francuski w Warszawie, p. min. Noel.

„Pajace" pod gołem niebem. W Cremonie wystawiają obecnie na Piazza del Commane szereg oper pod gołem niebiem. Ostatnio odśpiewano „Otella" i „Pajaców". Uczestniczyli znakomici śpiewacy, w tem m. in. barytonista Basiola (Tonio) i Mafalda Favero (Nedda). Dyrygował Franco Ghione.

Córka Szalapina śpiewa. Niewiele osób o tem wie, ale wszyscy mogą się przekonać gdyż Lydia Szalapinówna naśpiewała cały cykl płyt gramofonowych. Są to pieśni ludowe Rosji azjatyckiej. Krytyka podnosi między niemi „Ałtaj" i „Pieśń miłosną z Turkiestanu". Możeby Radjo polskie zaprezentowało kiedy tę niezwykłą nowalję?

RUCH REGJONALISTYCZNY

Regjonalizm a zjazdy naukowe. Współpraca regjonalizmu z nauką może wydać poważne wyniki, spopularyzować wiedzę i rozkrzewić znajomość poszczególnych regjonów. Taką współpracę widzimy w ostatnim zeszycie miesięcznika regjonalnego wychodzącego w Płocku p. t. „Życie Mazowsza". Zeszyt wydany za maj rb. został poświęcony XV zjazdowi psychjatrów polskich, odbywającemu się w Płocku i Gostyninie. Poza artykułem sprawozdawczym o poprzednich zjazdach, spotykamy się z szeregiem rozpraw poświęconych zagadnieniom psychjatrycznym na terenie województwa warszawskiego. Obok ogólnego artykułu na ten temat, zamieszczonego przez dr. Mikulskiego, znajdujemy zarys historji szpitala dla psychicznie i nerwowo chorych w Gostyninie, rozprawę dr. Macieszy o szkolnych latach spędzonych w Płocku przez Romualda Pląskowskiego, późniejszego założyciela kliniki dla umysłowo chorych w warszawskim szpitalu Jana Bożego, wreszcie mnóstwo wiadomości historycznych o Gostyninie. Jak zawsze i tym razem staranna szata zewnętrzna i dobór prac dobrze świadczą o płockim regjonaliźmie. (J. St.)

PIĘĆDZIESIĄT LAT SZCZEPIENIA WŚCIEKLIZNY

Z Paryża donoszą nam (sp):

Właśnie upłynęło pół wieku, jak genjalny Pasteur odkrył bakcyla wścieklizy i przedsięwziął pierwsze szczepienie. Na czele opowiadań i anegdot, jakie przypominają z tej okazji pisma tutejsze, należy chyba postawić fakt, że pierwszym szczepionym był niejaki Józef Meister, dzieciak ukąszony przez wściekłego psa a żyjący do dzisiaj i pełniący funkcję... odźwiernego w Instytucie Pasteurowskim w Paryżu.

Nie było to pierwsze odkrycie genjalnego uczonego, mające bezpośredni, namacalny rezultat dla praktycznego życia. Na długo przedtem, w r. 1863, Pasteur zabrał się do studjowania chorób winorośli, które zagrażały zniszczeniem jednemu z głównych bogactw Francji — i pokonał wroga. Niedługo potem zwalczył taksamo chorobę jedwabników, zagrażającą bogactwu departamentów południowych. Pod koniec wojny r. 1870 wynalazł sposób konserwowania piwa (pasteryzację). Słynny Huxley rzucił wtedy słowo, że odkrycia Pasteura mają na pieniądz wartość przynajmniej pięciu miljardów franków, które nałożyły Niemcy Francji jako kontrybucję wojnną. Pasteur odpowiedział wtedy:

— Tak, ale ja jestem uczonym zupełnie bezinteresownym. Nie lubię piwa...

Wszystkie te zasługi nie przeszkodziły, że gdy później postanowiono urządzić muzeum pasteurowskie w Dole, w domu gdzie mieszkał, składki publiczne ledwie zaczęły ciurkać. Zdawało się, że z muzeum nic nie będzie, aż ostatnie pięćdziesiąt tysięcy franków, których było potrzeba, złożył... jakiś Anglik.

Taksamo, gdy w r. 1876 Pasteur kandydował do senatu w swym rodzinnym departamencie Jura, otrzymał na 652 głosujących — 62 głosy. Teraz już zrobił się huczek, a opinja oburzyła się nie na żarty. Ale Pasteur został przy swym zwyczajnym dobrym humorze.

— Nie miałbym racji, żywiąc do tych ludzi jakąś pretensję — powiedział z uśmiechem. — Zrewanżowali mi się, bo zabezpieczyli mnie przed najstraszniejszym ze wszystkich mikrobów: przed polityką.

NAUKA

Zjazd Lekarski ogólnopolski odbędzie się w Zakopanem w dn. 9 i 10 sierpnia. Przedmiotem obrad będzie leczenie klimatem górskim, przy czem idzie nietylko o choroby dróg oddechowych, ale i inne.

Z Lwowskiego Tow. Naukowego. Wydział Matematyczno - Przyrodniczy odbył posiedzenie naukowe, na którem prof. dr. J. Parnas przedstawił pracę dr. C. Lutwak-Mannowej p. t.: „Mechanizm zatrucia jodooctowego" oraz pracę pp.: Ostera, Baranowskiego i Reicha p. t.: „O roli fosfagenów w przemianie mięśniowej", prof. dr. J. Tokarski przedstawił pracę własną p. t. „Ze studjów nad lessem polskim. Cz. I. Profil petrograficzny lessu z okolic Grzybowic koło Lwowa" oraz pracę inż. S. Gawlińskiego p. t.: „Wpływ czasu na ustrój zaprawy murarskiej".

VARIA

Polacy tańczą w Londynie. W międzynarodowym kongresie tańca ludowego, jaki zaczął się w Londynie, uczestniczą grupy polskie w liczbie kilku. Jest to zarazem pokaz strojów ludowych. Grupa polska ma 26 osób, w tem Górale, Kujawianie, Krakowianie, Ślązacy i Kaszubi. Górale mają własną orkiestrę. Zainaugurowano kongres pod gołem niebem, w Hyde Parku. Polacy zademonstrują różne tańce ludowe, w tem także **„Zbójnickiego", oraz** „Oczepiny".

Jutro:

CO SŁYCHAĆ W TATRACH?

list z Zakopanego przez

dr. Jerzego Młodziejowskiego

Pisma nadesłane

„Zaranie śląskie". Nr. 2. Treść: Słowo wstępne. Roman Dyboski, prof. U. J., Śląsk a nasza zbiorowa odpowiedzialność. Edm. Stuligłowa, O udziale śląskiej młodzieży akademickiej w ruchu narodowym. Jan Kubisz, Zniczowi. — Kazimierz Milata, „Znicz" w latach 1929—1935. Paweł Musioł, Zagadnienie regjonalizmu na Śląsku. Adolf Fierla, Na Łysejgórze. Jan Szczepański, Socjologiczne problemy Śląska. Adolf Fierla, Beskid pod wieczór. Alojzy Targ, O obcym kapitale na Śląsku słów kilka. Emil Blahut, Zarys medycyny ludowej i wierzeń leczniczych Śląska Cieszyńskiego. Jan Szczepański, Pożegnanie Beskidu. Wiktor Wawrzyczek, Kilka słów o źródłach mineralnych na Śląsku Cieszyńskim. Adolf Fierla, Noc na Beskidzie. Władysław Milata, Rzut oka na osadnictwo w Istebnej (z mapą). Kornel Filipowicz, Fragmenty prozy mieszczańskiej, Śmierć Sakaluka. Roman Kołodziejczyk, Moje miasto. Recenzje i sprawozdania. Notatki i kronika. — **Redakcja: Cieszyn, ul. Stalmacha 14**

NA POZNAŃSKIM WARSZTACIE NAUKOWYM

CO NAM MÓWI PREHISTORJA?

W tych dniach opuścił prasę drukarską „Przegląd Archeologiczny", organ Polskiego Towarzystwa Prehistorycznego, redagowany przez profesora J. Kostrzewskiego. Jest to zeszyt 1-szy tomu piątego za lata 1933-1934.

Został poświęcony profesorowi dr. Zygmuntowi Zakrzewskiemu, prezesowi Polskiego Towarzystwa Prehistorycznego, ku uczczeniu 45-lecia jego pracy naukowej, a 15-lecia prezesury Towarzystwa. W związku też z tem znajdujemy u wstępu krótki życiorys tego zasłużonego uczonego oraz spis prac Jubilata z zakresu prehistorji i numizmatyki.

Na czele zeszytu opublikowano bardzo dla prehistorji ważną pracę Ludwika Sawickiego. Badania wydmowe, specjalnie w Polsce rozwinięte, należą do najciekawszych badań prehistorycznych. Taki badacz-specjalista, znający się zarówno na stronie kulturowej zagadnienia, jak też logicznej, rekonstruuje zagmatwane i ciekawe dzieje wydmy. Zależnie bowiem od panujących stosunków klimatycznych wydma albo pokrywa się w ciągu dziejów roślinnością, albo też ulega rozwianiu przez wiatr. W okresie, kiedy wydmę pokrywa roślinność, tworzy się na niej próchnica. Po tej to próchnicy może geolog odczytać historję klimatu badanej okolicy. Prehistoryczne zaś zabytki zalegają w samej warstwie próchnicy, albo pod nią. Kombinuje tedy badacz oba momenty i w ten sposób rekonstruuje naszą najdawniejszą historję, sięgającą epoki lodowcowej. Praca Sawickiego, zilustrowana dwudziestupięcioma tablicami rysunkowemi, stanowi bardzo ważną i poważną pozycję naszej literatury prehistorycznej.

R. Jamka ogłasza obszerną pracę, zatytułowaną: „Cmentarzysko w Kopkach (pow. niski) na tle okresu rzymskiego w Małopolsce zachodniej". Okres rzymski jest dla naszej prehistorji bardzo ważny. Badania prehistoryczne muszą rozstrzygnąć, ile jest prawdy w niemieckich sugestjach naukowych, jakoby w pierwszych wiekach po Chrystusie Polska była opanowana przez Germanów. Praca dr. Jamki dostarcza sporo ciekawego materjału i wiele nowych oświetleń. Na podkreślenie zasługuje próba emancypowania się z niemieckich sugestyj etnicznych. W związku z tem nazywa autor badany przez siebie okręg kulturalny kulturą przeworską, a nie kulturą wandalską, jak to dotychczas naogół prehistorycy robili. Autor przypuszcza, że w tym okresie Małopolskę zamieszkiwały dwa ludy: podbici Słowianie i jakiś lud panujący, może germański. Przypuszczenie to opiera na fakcie, że broń znajdujemy tylko w niektórych grobach, niekoniecznie należących do ludzi zamożniejszych. Osobiście skłaniałbym się jednak do poglądu, że warstwę najeźdźców na terenie Małopolski przedstawiał raczej element tracki, aniżeli germański. Wskazywałyby na to dane, zaczerpnięte z mapy aleksandryjskiego geografa Ptoleajosa. Na Małopolskę oddziaływały w omawianym okresie bardzo silnie wpływy prowincjonalno-rzymskie, mniej nadbałtyckie oraz nadczarnomorskie; najmniej zaś zaznaczały się wpływy nadodrzańskie.

Bardzo też ciekawą pracę, dotyczącą roli Wisły w czasach prehistorycznych, drukuje prof. Kostrzewski. Z tej bogato ilustrowanej pracy wynika, że Wisła odegrała w naszych starożytnych dziejach doniosłą rolę. Była ona niejako wielką drogą z południa na północ i z północy na południe. Zawsze tak układało się w dziejach, że jeśli jakiś lud opanowywał źródła Wisły, to następnie posuwał się w dół Wisły, do Bałtyku. I na odwrót. Każdy lud, opanowawszy ujście Wisły, wykazywał tendencję posuwania się na południe. Wyniki profesora Kostrzewskiego nie są pozbawione głębokiego znaczenia aktualnego.

Oprócz trzech powyższych większych rozpraw zawiera „Przegląd Archeologiczny" jedenaście drobniejszych przyczynków pióra J. Skutila, J. Kostrzewskiego, R. Jakimowicza, R. Jamki, S. Noska, J. Fitzkego, T. Reymana, J. Bertysa i K. Jeżdżewskiego. Całość robi bardzo dodatnie wrażenie i dobrze świadczy o pracy naszych prehistoryków.

Dr. Karol Stojanowski

Poznań.

PIERWSZY BANKIER POZNAŃSKI

Pojęcie pracy bankowej i samego banku wytworzyło się u nas dość późno, bo pod koniec XVIII wieku. Nie dowodzi to, ażeby przedtem wogóle nie było w Polsce bankierów i operacyj bankowych. Owszem, byli i były, ale prowadzili bankierstwo poszczególni kupcy, mający inne zawody jako podstawę egzystencji. Stan bankierski występuje więc jako taki dopiero u schyłku Rzeczypospolitej i to reprezentowany nielicznie.

Jednakże i w tej gromadce znajdujemy przedstawicieli Poznania. Byli to dwaj mieszczanie Klug i Goebel, określani w naszej literaturze naukowej jako „znani bankierzy poznańscy". O pierwszym z nich, Janie Jakóbie Klugu, zamieścił w ostatnim zeszycie „Roczników Historycznych" rozprawę dr. Tadeusz Ereciński, wychowanek naszego Uniwersytetu.

Pracę swą oparł zarówno o literaturę, jako też i o zachowane w Archiwum Państwowem w Poznaniu zapiski w księgach miejskich poznańskich, a przedstawił w niej działalność tego bankiera na terenie Poznania. W ten sposób dał dobry przyczynek do początków organizacji kredytu w Polsce, wzbogacając naszą skromną literaturę odnoszącą się do dziejów skarbowości. Mamy tu, w ciekawym obrazie, całokształt pracy Kluga zarówno na polu handlu, jak przedewszystkiem bankierstwa i przemysłu. Wywody swoje uzupełnił dr. Ereciński ogólną charakterystyką Kluga, podaniem współdziałających z nim osób, w całości dając dobry obraz pracy i tranzakcyj bankowych u schyłku XVIII wieku na terenie Poznania.

Obok tej przeszłości Poznania poświęconej rozprawy, znajdujemy pracę mgr. Marjana Magdańskiego o handlu Torunia na morzu w wiekach średnich i stosunkach tej stolicy Pomorza ze słynnemi miastami kupieckiemi na zachodzie Europy. W dziale drobnych prac i materjałów ogłosił ks. dr. Józef Nowacki kilka przyczynków zaczerpniętych z akt Archiwum Konsystorskiego w Gnieźnie, a odnoszących się do chronologji arcybiskupów gnieźnieńskich XIV i XV wieku, bitwy pod Chojnicami (18. 9. 1454) wreszcie testament kasztelana nakielskiego Włodka z Domaborza, ściętego w Kaliszu w maju 1467 r. za szereg gwałtów. Niżej podpisany zamieścił raporta o stanie dywizji gen. Dąbrowskiego, kwaterującej na terenie Wielkopolski przed wyprawą na Moskwę 1812 r. W obszernym dziale recenzyj omówiono szereg publikacyj odnoszących się do Wielkopolski i Pomorza. Wyróżnia się recenzje dr. doc. Maleczyńskiego o książce prof. Kętrzyńskiego p. t. „Zarys nauki o dokumencie polskim w wiekach średnich", oraz przegląd niemieckich wydawnictw naukowych odnoszących się do Warmji i Prus Wschodnich.

Dr. Janusz Staszewski.

Poznań.

Kościół polski na średniowiecznym Śląsku. W cyklu odczytów, zorganizowanych w ostatnim sezonie przez ruchliwy Instytut Śląski w Katowicach, znalazł się też bardzo cenny odczyt prof. J. Silnickiego pt. „Rola dziejowa kościoła polskiego na Śląsku w w. XI—XIII". Niedawno wydano ten odczyt osobno (Katowice 1935, str. 46). Dla budującej się teraz wiedzy o dziejach polskości Śląska jest to publikacja niezwykle cenna, opracowana przez pierwszorzędnego specjalistę, mimo swoich niewielkich rozmiarów wnosząca wiele nowych, doskonale umotywowanych stwierdzeń do dotychczasowej wiedzy o dziejach kościoła na Śląsku. Okazuje się tu, jak to silnie polskość Śląska przed niemiecką kolonizacją o kościół się opierała, jak to episkopat polski dbał o wrocławską diecezję, jak umacniał organizację kościoła na Śląsku a zarazem jakie położył zasługi około polskości i kultury tej dzielnicy. Wobec tendencyjnych badań niemieckich dowodzących, jakby dopiero kolonizacja niemiecka przyniosła na Śląsk kulturę chrześcijańską i organizację kościelną — wywody prof. Silnickiego zasługują na szczególną uwagę. (P)

Książki nadesłane

Inż. Juljan Ginsbert: „Co to jest maryna wojenna?" Warszawa 1935. Gł. Księgarnia Wojskowa.

Bogumił Hoffmann: „Z historji Gimnazjum Państwowego w Chojnicach". Chojnice, 1935. Nakładem Tow. Miłośników Chojnic i okolicy, z zasiłku zarządu miejskiego m. Chojnic.

DZIAŁ GOSPODARCZY

Nowa klasyfikacja gruntów

Reforma podatkowa jest u nas zapowiadana od szeregu lat. Dotychczas pozostaje ona jedynie tematem przemówień ministra skarbu. Większość zmian, wprowadzonych w dziedzinie podatkowej, ma jedynie na celu podniesienie wpływów skarbowych. Te parę zaledwie ustaw, stawiających sobie inne cele, jak np. zmiany w dziedzinie podatku obrotowego i dochodowego, były fragmentaryczne i nie mogą być uważane za przeprowadzenie zasadniczej reformy w dziedzinie tych podatków.

Takim pierwszym krokiem ku zasadniczej reformie podatkowej miał być projekt ustawy o państwowym podatku gruntowym. Inna rzecz, że dałby on możność zwiększania obciążenia drobnych rolników i dla tego w dobie dzisiejszego ostrego kryzysu musiał być uznany za chybiony. W każdym jednak razie mógł on stanowić próbę zasadniczego uregulowania choć jednej dziedziny naszego ustawodawstwa podatkowego.

Zamiast więc uwzględnić zarzuty, wysuwane przeciwko projektowi nowej ustawy o podatku dochodowym zastąpiono go projektem innym, projektem ustawy o klasyfikacji gruntów. Oczywiście, w tych warunkach sprawę zasadniczej reformy podatku gruntowego odłożono do czasu przeprowadzenia ogólnej reformy podatkowej, to znaczy na czas nieokreślony.

Nowa ustawa została uchwalona w sposób pospieszny, jak zresztą wszystkie ostatnie uchwalone ustawy. W komisji skarbowej Sejmu załatwiono w ciągu 3 godzin sprawę, która dotyczy kilku miljonów warsztatów pracy i ustanowi nową klasyfikację gruntów w całej Polsce.

Taryfa klasyfikacyjna ułożona została przez najwybitniejszych naszych gleboznawców. Zbudowana na naukowych podstawach i terminologji, będzie w praktyce niezrozumiałą i niedostępną. Trzeba, żeby na podstawie tej naukowej klasyfikacji sprawowana była inna instrukcja, popularna i zrozumiała dla rolników-praktyków, którzy będą dokonywać faktycznej klasyfikacji na gruntach.

Na samo przeprowadzenie klasyfikacji decydujący wpływ wywierać będzie element urzędniczy. Przedewszystkiem same organizacje rolnicze są u nas naogół silnie zbiurokratyzowane. Jeśliby zaś nawet to pominąć, to na siedmiu członków powiatowej komisji klasyfikacyjnej przypada trzech urzędników, na dziewięciu członków wojewódzkiej komisji klasyfikacyjnej — pięciu urzędników, na piętnastu członków głównej komisji klasyfikacyjnej — dziewięciu urzędników.

Ta przewaga elementu biurokratycznego może dać bardzo smutne konsekwencje. Może przedewszystkiem wpłynąć na papierowe załatwienie spraw klasyfikacji. Obok tego przy takim składzie komisyj wszelkie błędy popełniane przez komisje, a także błędy nawet przy najlepszem przeprowadzeniu klasyfikacji, skierują niezadowolenie wprost przeciwko państwu i jego organom. Przy dzisiejszych nastrojach wśród drobnych rolników, rzecz to niebezpieczna i nie zwykle szkodliwa.

J. K.

Ogromny wzrost importu niemieckiego do Polski

Wrocławska „Schlesische Zeitung" z 8. b. m. w artykule pod powyższym nagłówkiem, pisze:

„Gdy ogólna suma 135 milj. zł importu polskiego w pierwszych trzech miesiącach r. b. była tylko o 1 miljon wyższa, niż w I-ym kwartale 1934 r., to import z Niemiec w tych samych okresach wyniósł 28,3 milj. wobec 21,1 milj. zł. Przy niezmienionej zatem cyfrze ogólnego importu polskiego, import z Niemiec był o 33,5% wyższy czyli, że udział Niemiec w ogólnym imporcie polskim wzrósł z 10,9 do 14,4%.

„Ten wzrost nie nastąpił jednak bynajmniej dopiero w r. b. Jest on bowiem wynikiem rozwoju, jaki dokonał się już latem i jesienią 1934 r. Przypisać to zaś należy przeważnie zmianie w strukturze ogólnego importu polskiego. W szczególności import niemieckich maszyn aparatów, sprzętu elektrycznego i instrumentów wszelkiego rodzaju prawie się podwoił i w I-szym kwartale r. b. wyniósł w przybliżeniu 30% całego importu polskiego z Niemiec. Wzrósł również import niemieckich minerałów i papieru, a w pewnej mierze także ceramiki i wyrobów szklanych. Dotkliwy spadek natomiast zaznaczył się w grupie włókienniczej i bydlęcej.

Nie ulega wątpliwości, że zaznaczającemu się od wiosny 1934 r. wzrostowi importu polskiego z Niemiec utorowały drogę niemiecko - polski układ gospodarczy z marca 1934 r. oraz układ kompensacyjny z października 1934 r. W krytyce tego ostatnio wymienionego układu nie wolno przeto wskazywać jedynie na to, w jakiej mierze interesy faktyczne pozostały w tyle za preliminowanemi, lecz należy też podkreślić, jakie umożliwił dostawy miljonowe produktów niemieckich, które dawniej w Polsce wogóle nie znalazły zbytu. Udział 40%-wy Niemiec w zaopatrywaniu Polski w nowe maszyny, instrumenty i sprzęt elektryczny jest bardzo ważnym sukcesem, który i w przyszłości wywrze pomyślny wpływ na eksport niemiecki do Polski. Uważać wogóle należy za dobrą zapowiedź dla przyszłego rozwoju niemiecko - polskiej wymiany towarów, że punkt ciężkości eksportu niemieckiego do Polski stanowią dziś bezpośrednie i pośrednie środki produkcyjne oraz środki pomocnicze."

KRONIKA GOSPODARCZA

Trudności w handlu wewnętrznym Gdańska

Naskutek wprowadzenia ograniczeń dewizowych na terenie w. m. Gdańska, zaznaczył się poważny spadek obrotów w szeregu gałęzi handlu wewnętrznego. Szczególnie wielkie trudności przeżywa gdański handel włókienniczy, którego obroty spadły do niebywale niskiego poziomu. Na składach zabrakło szeregu gatunków towarów, pozostały jedynie wyroby, na które niema zapotrzebowania.

Wobec dalszego trwania przymusowej gospodarki dewizowej, koła kupieckie obawiają się bardzo poważnych trudności dla szeregu firm. Obecny stan dozna jeszcze dalszego pogorszenia z powodu braku kredytu, który został spowodowany również ograniczeniami dewizowemi.

W Gdańsku istnieje uzasadniona obawa, że w r. b. zabraknie w zimie wszelkiego rodzaju zimowych wyrobów włókienniczych konfekcji i innych artykułów, tembardziej, że dotychczas ani jedna z firm polskich z powodu przymusowej gospodarki dewizowej w Gdańsku nie wysłała swoich przedstawicieli do wolnego miasta, ofiarowując kolekcje zimowe, jak to zwykle już z końcem czerwca miało miejsce.

Podobne objawy, bardzo niekorzystne dla ludności gdańskiej, obserwować można także i w innych pozostałych działach gdańskiego życia gospodarczego. Ograniczenia dewizowe zatem odbiły się nietylko na handlu zagranicznym, lecz i na wewnętrznym wolnego miata.

PODATKI I OPŁATY

(p) **Obowiązek składania zeznań przez płatników, opłacających zryczałtowany podatek lub handlujących wyłącznie towarami scalonemi.** Min. skarbu okólnikiem z dn. 18. 5. 1935 L. D. V 15953/1/35 wyjaśniło, że przedsiębiorstwa a) opłacające podatek obrotowy w formie ryczałtu, jak również b) prowadzące sprzedaż towarów, podlegających wyłącznie podatkowi scalonemu, nie mają obowiązku składać zeznań o obrocie. (k)

Z KRAJU

(k) **Odprężenie na giełdzie paryskiej.** Sytuacja na giełdach walutowych, która od pewnego czasu pozostaje pod wpływem przedewszystkiem wydarzeń na rynku francuskim, w dniu wczorajszym nacechowana była odprężeniem, które nastąpiło w Paryżu w związku ze spokojnym przebiegiem manifestacyj 14 lipca. Wyraziło się ono poważnem osłabieniem funta, pewnym spadkiem paru innych dewiz, ostatnio wysoko notowanych, oraz zwyżką Paryża na innych giełdach. Dewiza na Nowy York również osłabła w Warszawie i w Zurychu. W Paryżu notowano przy otwarciu 15,08. W związku ze spadkiem popytu na waluty obce w Paryżu, spadły również Amsterdam i Zurych. Co do Medjolanu notowany on był w Warszawie i Zurychu bez zmian.

(k) **Wydawanie pozwoleń przywozu.** Dotychczasowa praktyka wydawania pozwoleń przywozu ulegnie zmianie od 15 października. Mianowicie poczynając od tego terminu pozwolenia będą ważne wyłącznie na jedną odprawę celną. Aby umożliwić importerowi sprowadzanie towaru partjami, przewiduje się wprowadzenie wydawania pozwoleń w kilku odcinkach. Importer w chwili składania podania o przywóz zaznacza w ilu odcinkach pozwolenie ma mu być wystawione i podaje ilości jakie każdorazowo chce sprowadzać. Importerzy mają możność żądać wydania pozwolenia przywozu według nowego systemu już obecnie. Ułatwi to przejście z systemu dotychczasowego na nowy i umożliwi firmom importerskim obznajmienie się i przystosowanie do nowych warunków korzystania z pozwoleń przywozu.

(k) **Targi i wystawa koni w Ostrzeszowie** odbędą się w czasie od 18 do 21 lipca b. r. Inicjatywę tej imprezy podjęły powiatowe Koło Hodowców Koni oraz miejscowe władze samorządowe, które oddały do dyspozycji wystawy rozległy teren. Podjęto już wszystkie prace przygotowawcze. Program Targów przewiduje w dn. 18 b. m. premjowanie klaczy członków Koła Hodowców Koni, w dn. 19 i 20 b. m. pokaz i targi koni remontowych, a w dn. 21 bm. zjazd hodowców i rolników oraz szereg imprez, jak wyścigi, konkursy zaprzęgów, ćwiczenia pokazowe P W. Konnego i t. p. Pracami komitetu organizacyjnego Targów i wystawy kieruje pułk. Thiel z Doruchowa. (op)

(k) **Dalsza poprawa stanu zasiewów.** Stan zasiewów głównych ziemiopłodów, ustalony na podstawie sprawozdań małej sieci korespondentów rolnych Głównego Urzędu Statystycznego, przedstawiał się w dniu 15 lipca r. b. przeciętnie dla całej Polski w stopniach kwalifikacyjnych następująco (pierwsza liczba w nawiasie oznacza stan zasiewów w dniu 15 czerwca r b., druga — w dniu 5 lipca 1934 r.): pszenica ozima 3,5 (3,4—3,3), żyto ozime 3,5 (3,5—3,1), jęczmień ozimy 3,1 (3,0—2,8), pszenica jara 3,5 (3,3—3,3), żyto jare 3,4 (3,1—2,9), jęczmień jary 3.4 (3,3—3,3), owies 3,3 (3,2—3,1) ziemniaki 3,4 (3,2—3.3). Ciepło oraz naogół dostateczna ilość wilgoci w roli w dalszym ciągu wpływały dodatnio na san zasiewów. Jednakże w woj. zachodnich oraz warszawskim i łódzkiem odczuwano w tym czasie częściowo brak wilgoci. Burze i grady nie poczyniły znaczniejszych szkód w polu i sadach. Z woj. kieleckiego, krakowskiego, lwowskiego i tarnopolskiego donoszą korespondenci o pojawieniu się rdzy na liściach pszenicy.

Krótkie informacje gospodarcze

— Z inicjatywy Izby przemysłowo-handlowej w Gdyni utworzony został Pomorski Związek eksporterów drobiu i jaj.

— Niemiecka centrala dewiz zezwala na wywóz przez obywateli niemieckich, udających się do Gdańska, listów kredytowych do wysokości 240 marek.

— Włochy podjęły b. energiczną akcję w kierunku wzmożenia ekspansji gospodarczej swego kraju w krajach Afryki Południowej.

— Sytuacja Banku Niderlandzkiego przedstawia się b. pomyślnie wobec stałego przypływu złota. Jak wiadomo, w związku z tem nastąpiło obniżenie dyskonta do 3½%

— Międzynarodowa konferencja azotowa w Scheveningen zakończyła swoje obrady, uzgodniwszy porozumienie pomiędzy europejskimi producentami azotu.

Dwudniowe zawody modelarskie na Wasserkuppe

15-letni zwycięzca na Rhön

Wasserkuppe w Niemczech w ubiegłym miesiącu była celem wycieczek tysięcy osób podczas dwóch świątecznych dni. Przybyli zbliska i daleka obsiedli stoki wzgórz i przyglądali się startowi modeli latających, wykonanych przez młodocianych konstruktorów. Nie wszystkie modele zrywały się orlim lotem w górę, aby potem szybować pięknemi skrętami w dal, — niejeden zbyt lekki, lub zbyt ciężki, narazie przez wiatr poderwany, spadał na ziemię.

Co z tego, że się 10 czy 20 modeli rozbiło, gdy jednak jeden wzlatuje, wzbija się wysoko, a posterunek pomiarowy melduje: „300, 500, 900 metrów!" — i na tej wysokości szybuje, krąży, prawie przez 38 minut, model bez zapędu zbudowany przez 15-letniego ucznia z niższej sekundy. Ten lot wynagradza wszystkie poprzednie rozczarowania. — Ciekawy był lot modelu wyholowanego, który osiągnął niewiarogodną wprost wysokość 5.900 m. Ciekawy był także lot modelu kadłubowego o 3 m. rozpiętości, który po kilkaminutowem krążeniu znikł widzom z oczu. Aby lot jego śledzić, pogonił za nim na samolocie instruktor i znalazł go w pewnem oddaleniu na łące.

Kilku znanych lotników samolotowych i szybowcowych przybyło na zawody modelarskie, aby, rewanżując się młodzieży i nagradzając ich zainteresowanie, wykonać przed nimi rozmaite kunsztowne loty i figury.

Po zawodach modeli kadłubowych, kaczek, autogiro i bezkadłubowych nastąpił start bezogonowego modelu Klausa Schmidtberg'a z Frankfurtu n/M., który osiągnął czas 37 min. i 41 sek. i temsamem pobił rekord modeli.

15-toletniemu uczniakowi wręczono wędrowną nagrodę D. L. V. (Deutscher Luftsport-Verein); grupa jego otrzymała nagrodę honorową wodza młodzieży Rzeszy. Drugą nagrodę zdobył Kiefer, chłopiec z Wrocławia za trasę 2.800 m., trzecią Berlińczyk Gruner.

Czy umiesz bronić siebie i swych najbliższych przed gazami bojowemi i ogniem? Nauczy cię tego LOPP. Zapisy do Kół Kobiecych LOPP. przyjmuje Ośrodek Propagandy LOPP. przy ul. 27 Grudnia 19 i Biuro Okręgu Wojewódzkiego LOPP. przy ul. Fredry nr. 3, m. 4, I piętro.

Wypadki i samobójstwa we Lwowie

W r. 1934 zanotowano we Lwowie 17 470 wypadków

Zamachów samobójczych zanotowano ogółem 316. Na cyfrę tę składają się: otrucia 205, postrzały 21, rany cięte i kłute 26, powieszenia 6, utopienie 1, rzucenie się z wysokości 10, inne 12, rzucenie się pod pociąg 1.

Pokaźną cyfrę zajmują wypadki przejechań przez pojazdy i tramwaje. Ogółem było tych wypadków 185. Z tego przypada na: przejechania przez samochody 87, tramwaje 41, inne pojazdy 57.

X. Józef Taczała

Z dniem 15 lipca opuścił parafję Bożego Ciała ks. Józef Taczała, by objąć probostwo w Lewicach, małej kresowej parafji dwujęzycznej.

Z prawdziwym żalem żegnają go parafjanie Bożego Ciała jako idealnego duszpasterza, świetnego mówcę i człowieka mężnego w słowie i czynie, których tak mało dzisiaj po zmęczeniu i wyczerpaniu sił w walce społecznej i politycznej.

Już jako wikary w Ostrowie i następnie w Rogoźnie zaskarbił sobie miłość parafjan i obywatelstwa wytrwałą pracą społeczną i duszpasterską. Należał do tych słonecznych ludzi, którzy skupiają wokoło siebie młodzież, rwącą się do ideałów świętych i narodowych.

Wielebnemu ks. proboszczowi Taczale życzymy serdecznie, aby świetlaną swoją istotą zajaśniał wzorem polskiego kapłana i poza granice swej parafji ku większej chwale Boga i Ojczyzny.

Z WYDAWNICTW

(w) **„Mały Rocznik Statystyczny 1935"** Rok VI. Warszawa. Nakładem Głównego Urzędu Statystycz. Celem wydawnictwa jest zobrazowanie tego, czem jest Polska współczesna i jakie jest jej stanowisko wśród innych państw. Na 278 stronicach małego formatu kieszonkowego podano informacje liczbowe o wszystkich przejawach życia gospodarczego, społecznego i kulturalnego, w zwięzły i treściwy sposób oświetlając rzeczywistość polską. Specjalny nacisk położono jednak na przedstawienie sytuacji gospodarczej i społecznej. Dla uwypuklenia roli Polski w życiu innych społeczności podano bogaty materjał liczbowy o stosunkach zagranicą, ze specjalnem tutaj oświetleniem światowej sytuacji gospodarczej. Szóste zkolei wydanie „Małego Rocznika Statystycznego", prócz zaktualizowania materjału liczbowego przez umieszczenie najświeższych informacyj statystycznych, zostało znacznie rozszerzone przez dodanie szeregu nowych informacyj. Pobudka do tego było bardzo przychylne przyjęcie „Małego Rocznika" przez nasze społeczeństwo (poprzednie, piąte wydanie, rozeszło się w trzech kolejnych nakładach, w łącznej ilości ponad 24 000 egzemplarzy). Podobnie jak w poprzedniem wydaniu, umieszczono i w obecem 22 stronice wykresów i kartogramów, uzupełniających informacje liczbowe i ułatwiających zrozumienie niektórych zagadnień. Pomimo znacznego wzbogacenia objętości cena „Małego Rocznika Statystycznego" została utrzymana i wynosi 1 zł za egzemplarz w trwałej okładce kartonowej.

Wędrówka po podziemiach Kolegjaty

Bardzo ciekawe i mało publiczności poznańskiej znane podziemia znajdują się pod kościołem farnym.

Zejście do podziemi znajdowało się przedtem w północnej stronie świątyni, w pobliżu głównego portalu, gdzie już przed wielu laty zamurowano je płytą kamienną.

W podziemiach spoczywają ojcowie Jezuici, ongiś gospodarze kościoła farnego, których trumny znajdują się w jednej z krypt. Składano też w podziemiach farnych jeszcze w początkach XVIII wieku trumny ze zwłokami mieszczan poznańskich i ich rodzin, o czem świadczą znajdujące się tam liczne trumny dziecięce. Zwłoki zmarłych w dużej części zachowały się bardzo dobrze i świadczą tak o ówczesnem bogactwie, jak i pietyzmie zamożnych mieszczan poznańskich, fundatorów i dobrodziejów kościoła farnego. W jednej z trumien leżą zwłoki zamożnej prawdopodobnie mieszczanki poznańskiej w jedwabnej odzieży, która do dziś prawie całkowicie się zachowała. Również białe jedwabne rękawiczki, na rękach zmumifikowanej niewiasty utrzymały się całkowicie. Dobrze zachowane są zwłoki jednego z proboszczów farnych. Niektóre z trumien znaczone są datami zgonu i tabliczkami z nazwiskami.

Przy ul. Gołębiej, w krypcie znajdującej się na północnej stronie kościoła, widać ślady portali do podziemi, które prowadziły do ganków podziemnych, idących w głąb miasta podobno do ratusza i kościoła pofranciszkańskiego. W wysypanej obficie wapnem krypcie, chowano podobno zmarłych na cholerę.

Osobliwością podziemi kościelnych w farze są dwa nagrobki. Jeden z nich z piaskowca ma napis, z którego wynika, że pochowana jest tam zmarła w roku 1680 Ludwika z Kostków, małżonka Jana Korzbok - Łąckiego, podkomorzego wschowskiego, wywodząca się z rodziny św. Stanisława Kostki. U wezgłowia sarkofagu kamiennego jest rzeźba, przedstawiająca herb Kostków: podkowę i trzy krzyże.

W innej krypcie, w miedzianej, zapieczętowanej trumnie, spoczywają

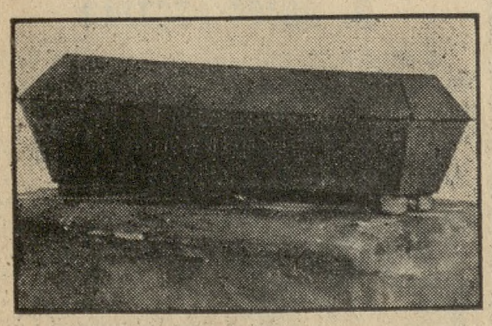

Na czarnym sarkofagu w krypcie podziemi farnych spoczywają w zapieczętowanej trumnie szczątki świątobliwego Jezuity Kaspra Drużbickiego, którego portret znajduje się ponad marmurową płytą nagrobkową w prawej nawie świątyni farnej, które kiedyś znajdowały się prawdopodobnie przy trumnach.

świątobliwości Jezuity Kaspra Drużbickiego, którego pomnik znajduje się w prawej nawie świątyni, nieomal, że nad sarkofagiem. Celem ochrony przed zniszczeniem, sarkofag pomalowano obecnie czarną farbą.

Pouczająca jest niewątpliwie taka wędrówka w podziemiach wśród grobów mieszczan poznańskich i spoczywających tam w sosnowych trumnach zwłok zakonników zgromadzenia jezuickiego.

Do największych osobliwości podziemi należy niewątpliwie znajdujący się w południowej krypcie ołtarz, przy którym dawniej, w Dzień Zaduszny, odprawiano w podziemiach nabożeństwo. W środku Chrystus rozpięty na krzyżu, po lewej Matka Boska Bolesna, po prawej zaś widzimy rzeźbę z drzewa, wyobrażającą św. Jana Apostoła. Długie lata zniszczyły rzeźbę Chrystusa Ukrzyżowanego, którego wizerunek spadł już z krzyża. W pobliżu ołtarza zgromadzono tablicę i kamienne płyty na-

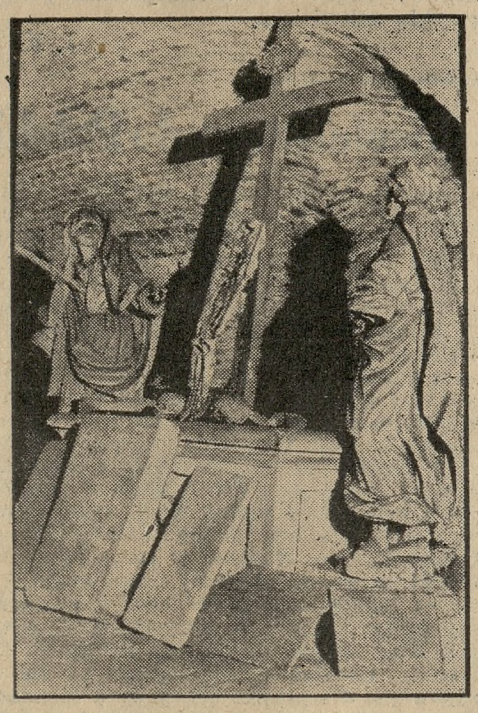

Ołtarz w podziemiach kościoła farnego.

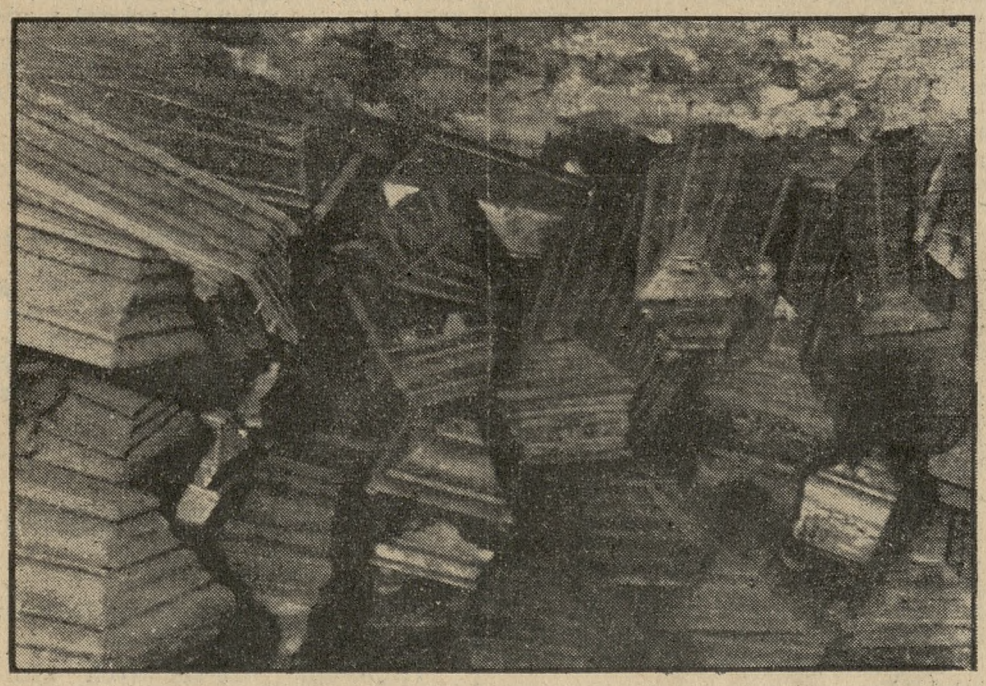

Stosy trumien w podziemiach świadczą o zmienności kolei losu i przemijających blaskach tego świata.

grobkowe, które prawdopodobnie stały kiedyś w pobliżu trumien.

Ogółem w podziemiach kolegjaty poznańskiej jest 5 krypt. W pierwszej z nich, zaraz przy zbudowanem później wejściu od strony południowej, mieści się ołtarz i znajduje się tam grób świątobliwego Kaspra Drużbickiego, oraz miejsce, w którem ustawiano trumny dziecięce. W drugiej krypcie, znajdującej się pod ołtarzami Św. Rodziny i św. Franciszka, złożono trumny ze zwłokami mieszczaństwa i dobrodziejów kościoła.

Trzecia krypta jest pod ołtarzami Najsłodszego Serca Jezusowego i św. Michała. W części jej, po lewej stronie świątyni, odgrodzonej kutą bramą z żelaza, złożono sosnowe trumny Jezuitów, a po drugiej stronie przy innych trumnach złożono m. in. wykopane w tym roku podczas prac ziemnych, prowadzonych przez miasto przy kościele Katarzynek, kości Sióstr Dominikanek.

W czwartej krypcie — pod ołtarzem Matki Boskiej Częstochowskiej i św. Alojzego, w części środkowej, jest grobowiec kamienny Ludwiki z Kostków Korzbok - Łąckiej.

W ostatniej, piątej z rzędu mniejszej krypcie, dochodzącej do ul. Gołębiej, są schody, któremi dawniej znoszono trumny ze zwłokami. Tu również grzebano podczas cholery zmarłych na zarazę i przysypywano je wapnem. Obecnie wejście do podziemi znajduje się tylko na południowej, zewnętrznej stronie świątyni.

Podziemia farne w ostatnim czasie uporządkowano staraniem i kosztem zarządu kościoła farnego, z pietyzmem i czcią dla spoczywających tam zmarłych. (k)

Droga do miljonów

W noweli p. t. „Złoty Żuk" opisuje Edgar Poe historję odnalezienia skarbu, zakopanego na bezludnej wyspie przez słynnego pirata, kapitana Kida. Co było fantazją poetycką Poe'go, to zmaterjalizowało się w rzeczywistości.

Wśród plutokracji amerykańskiej, jedno z pierwszych miejsc zajmuje rodzina Astorów. Majątek Astorów liczą na pareset miljonów dolarów, a datuje się ich fortuna jeszcze z początku 19-go wieku. Założycielem dynastji Astorów i fundatorem wielkiej fortuny tego rodu był Jan Astor, który w początkach swej karjery trudził się skupem i sprzedażą futer, które nabywał od traperów kanadyjskich. — Nie to jednak stało się źródłem zbogacenia się Astora. Historję dojścia Astora do fortuny, historję prawdopodobną zresztą, opowiada w wydanej prywatnie broszurze niejaki F. Head z Bostonu. Przytacza przytem szereg dokumentów i dat, które nadają opowiadaniu znamię prawdopodobieństwa.

Otóż, jak twierdzi autor, kapitan Kid nagrabił w czasie swych wypraw korsarskich olbrzymie skarby, które ukrył i zakopał na wschodnich wybrzeżach Ameryki, w stanie Maine. Na ślad tych skarbów wpadł w roku 1801 Jan Jakób Astor. Pieczara jednak i cały teren nad brzegiem, gdzie zakopane były skrzynie kapitana Kida, należały od dziesiątków lat do rodziny Olmstead. Astor próbował zrazu nabyć tereny, podstawiając jako nabywcę trappera Cartier, kanadyjczyka, od którego nabywał futra. Olmstead odrzucił jednak ofertę. W jaki sposób Astor dotarł do tej pieczary, kiedy i jak wygrzebał skrzynie — niewiadomo. Autor podaje jednak wyniki zbadania konta bankowego Astora w Bostonie. Do 1801 roku wykazywało ono sumę 4 000 dolarów, po tym roku wzrosło — do 500 000 dolarów. Że skrzynia kapitana Kid'a z zagrabionym skarbem zakopana była istotnie w owej pieczarze, leżącej na terenie majątku rodziny Olmstead, o tem świadczą według autora poszukiwania, które prowadził na własną rękę Fr. Olmstead. Poszukiwania te uwieńczone były sukcesem: znalazł on bowiem w pieczarze odciśnięte w glinie ślady zakopanej skrzyni żelaznej, obitej grubemi sztabami. Skarbu nie było już, wyjęto go.

Taka więc jest, według Fr. Head'a, geneza olbrzymiego majątku Astorów, którzy należą dzisiaj do szczupłego grona miljonerów amerykańskich, uważających się za arystokrację wśród tysięcy innych miljonerów świeżego stempla. M. K.

Współczesny „Orfeusz"

W wiosce Isaneg, w odległości 25 klm od Budapesztu żyje stary młynarz, nazwiskiem Józef Krenko, posiadający właściwość wypłaszania ze swych kryjówek szczurów, po uprzedniem magicznem ich „zaklęciu". Sława jego stanęła obecnie u szczytu, gdyż dokonał wobec licznych świadków prawdziwej sztuki, nietylko wypędzenia szczurów, lecz w dodatku zmuszenia ich... do samobójstwa.

Sprawa, o której rozpisuje się szeroko prasa węgierska, przedstawia się następująco: aptekarz z pobliskiego miasteczka, dowiedziawszy się o „magicznych" zdolnościach młynarza, zwrócił się do niego z prośbą, by go uwolnił od plagi olbrzymich szczurów, grasujących bezkarnie w jego składzie aptecznym, gdyż najsilniejsze trucizny okazywały się bezskuteczne. Krenko przybył na miejsce i z sękatym kijem w ręku oraz młotkiem, obwiązanym czerwoną chutką zażądał wręczenia mu trzech ziaren kukurydzy, fasoli i żyta. Z otrzymanych prowiantów zrobił trzy małe paczki, złożył je na progu apteki i narysował na ziemi koło, które podzielił na cztery równe części. Następnie silnym głosem wypowiedział „magiczne" zaklęcia: hibaite, stadie, to lebo var probije", co ma znaczyć: idźcie i nigdy tu nie wracajcie". W kole umieścił, w każdej przegródce ziarna i młotek, przykrywając całość kolorową chustką. Po paru chwilach, czterdzieści olbrzymich gryzoniów wypełzło z apteki i rzuciło się do ucieczki.

Tu zaczęły się jednak kłopoty młynarza, gdyż szczury nie mając innej drogi, schroniły się do pobliskiej plebanji. Zakrystjan, powiadomiony o najeździe, był zrozpaczony, gdyż stanowiły one poważne niebezpieczeństwo dla ornatów kapłańskich. Z drugiej strony, w jaki sposób pozbyć się niepożądanych gości? Sztuką „magiczną"? Proboszcz nigdyby się na to nie zgodził, a ponieważ miał wrócić do parafji dopiero następnego rana, należało działać odrazu i wykorzystać raz jeszcze obecność „magika". Młynarz powtórzył swe „obrzędy" i tropione szczury zaczęły powoli wychodzić ze swej nowej kryjówki. Młynarz, wymawiając bez przerwy słowa „zaklęcia", zwrócił swe kroki do pobliskiego stawu, ciągnąc po ziemi kij, do którego przywiązany był młotek i paczuszki z ziarnami. Szczury, jakby zahipnotyzowane, podążały gęsiego za nim, wśród grobowej ciszy i zabobonnego strachu obecnych wieśniaków. Gdy młynarz wszedł po kolana do stawu, szczury również opuściły się na wodę. Starzec wówczas wyprostował ręce i tak długo je trzymał nad wodą, aż wszystkie szczury potonęły. Z całego kraju obecnie zwracają się gospodarze do niezwykłego człowieka, błagając o pomoc w uwolnieniu ich od żarłocznych gryzoniów, które niszczą ich dobytek.

Ile w tem fantazji, a ile prawdy — trudno sprawdzić; dość że prasa węgierska rozpisuje się o tem obszernie.

„Królowa Paryża" żebraczką

Wiadomość, zaczerpnięta z gazet paryskich, brzmi, jak stary melodramat. Ale brukowa prasa paryska ręczy za autentyczność. Notatka brzmi: Przed ćwierć wiekiem cały Paryż rozbrzmiewał zachwytem nad piękną Joanną Vautrier. Przybyć miała z Marsylji, mając lat 18, była najpierw modelką, później t. zw. „midinette", aż wypłynęła, jako wielka kokota paryska. Miała piękną willę w Newilli, czwórkę siwych koni, wspaniałą toaletę, a jej majątek obliczano na miljony — i t. d. Obecnie aresztowano jakąś starą żebraczkę, mocno podejrzaną o kupczenie zabronionemi narkotykami. Zeznanie, uczynione przez nią w urzędzie policyjnym miało być krótkie, ale wielce charakterystyczne. Brzmiało tak: Straciłam wszystko przez nieszczęśliwe spekulacje na giełdzie. Dziś żebrzę. Takiż los jest udziałem prawie wszystkich wielkich kokot. Staczają się coraz niżej, w zupełnem zapomnieniu i nędzy...

Krucjata chińska przeciwko modom europejskim

Dyktator chiński Czangkaiszek jest stanowczym przeciwnikiem rozmaitych wybryków mody europejskiej. Manję naśladowania we wszystkiem Europejczyków uważa on za nieszczęście narodowe i usiłuje jej przeciwdziałać. Najpierw wydał on rozporządzenie, zabraniające kobietom palenia papierosów w lokalach publicznych. Rozporządzenie to wywołało huragan oburzenia, a panie chińskie zademonstrowały przeciwko niemu w ten sposób, że ostentacyjnie pojawiały się na ulicach i w lokalach z papierosem w ustach. Kiedy jednakże spora ilość niesfornych kobiet zaznajomiła się z tego powodu z aresztem policyjnym, demonstracje te ustały. Obecnie dyktator wypowiedział wojnę także puderniczce, farbowaniu ust i ondulacji włosów. Rozporządzenie wskazuje na to, że Chińczycy od niepamiętnych czasów nosili włosy gładko i że niema powodu odstępować od naturalnego tego sposobu zaczesywania włosów. Kobiety nasze — mówi rozporządzenie — wydają rocznie w samym tylko Nankinie 5 miljonów dolarów za małpowanie t. zw. kultury europejskiej. Jest to hańba, dla biednego przez wrogów wewnętrznych i zewnętrznych gnębionego państwa.

Władze policyjne w licznych miastach chińskich otrzymały polecenie konfiskowania aparatów ondulacyjnych i niektórych środków kosmetycznych. WiP.

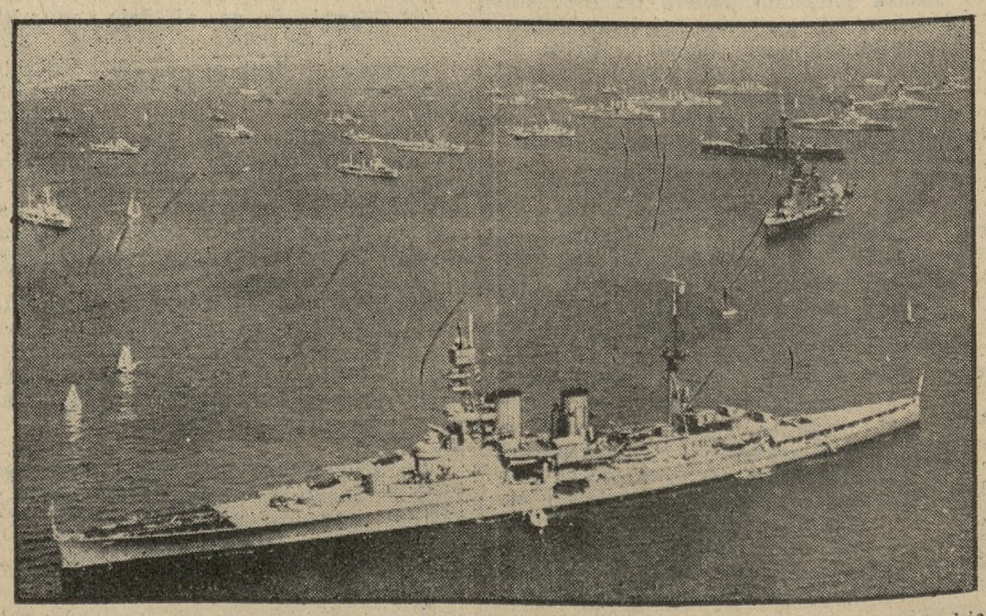

Flota brytyjska w Spithead gotowa do dzisiejszej wielkiej defilady królewskiej. Zdjęcie dokonane z samolotu.

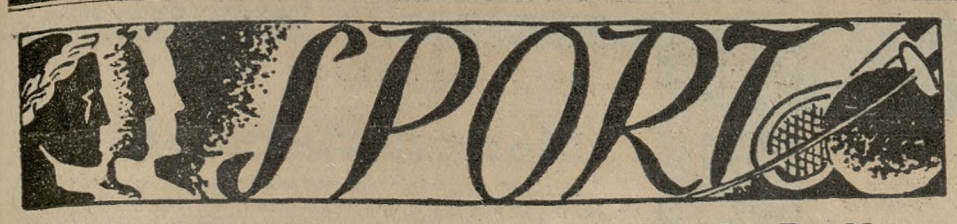

Po mistrzostwach P. Z. O. P. N.

Mistrzostwa piłkarskie okręgu poznańskiego zostały zakończone w ubiegłą niedzielę definitywnie w klasie A i klasie C. Klasa A zamknęła swój sezon mistrzowski spotkaniem „Unji" z rezerwami „Warty" w Kościanie, zakończonem zwycięstwem „Unji". Mistrzostwo w tej klasie po raz siódmy z rzędu a ósmy wogóle zdobyła „Legja", wyprzedzając swego najgroźniejszego rywala „HCP" o 8 punktów, a pozostałe drużyny „Ostrovii" i „KPW" nawet o 9. Gorzki los spadku do klasy B przypadł w udziale drużynie leszczyńskiego „Sokoła" oraz poznańskiej „Sparcie".

Tabelka rozgrywek przedstawia się zatem ostatecznie następująco (w nawiasach podajemy ilość gier i stosunek bramek):

1. „Legja" 31 p. (18, 74 : 15).
2. „HCP" 23 p. (18, 76 : 36).
3. „Ostrowia" 22 p. (18, 52 : 42).
4. „KPW" 22 p. (18, 50 : 48).
5. „Polonja" Leszno 17 p. (18, 48 : 58).
6. „OKS" 17 p. (18, 38 : 37).
7. „Unja" 17 p. (18, 28 : 47).
8. „Warta" 15 p. (18, 50 : 45).
9. „Sokół" Leszno 12 p. (18, 30 : 61).
10. „Sparta" 3 p. (18, 9 : 74).

Niewyjaśniona jest jeszcze sytuacja w kl. B, w której obecnie prowadzi „Korona" mając 17 p. przed „Olimpją" również 17 p. Ta ostatnia ma jednak wybitnie gorszy stosunek bramek. Trzecie miejsce zajmuje „Kościański" z 14 punktami. Ma on do rozegrania jeszcze spotkanie z „Admirą" w Kościanie na własnem boisku, które wobec dobrej formy drużyny powinien wygrać i zdobyć dwa dalsze cenne punkty, razem będzie zatem miał ich 16. Drużyna kościańska ma ponadto nadzieję uzyskania jeszcze jednego cennego punktu z meczu z „Dyskobolją" w Grodzisku, zakończonego wynikiem 1:1. Protest wniesiony przeciwko tym zawodom z powodu udziału nieuprawnionego według „Kościańskiego" i przedstawianych przez niego świadków, ma wszelkie dane powodzenia. Narazie zarząd PZOPN w tej sprawie jeszcze nie powziął żadnej decyzji. O ileby istotnie protest ten został względniony, do klasy A weszłyby „Korona" i „Kościański" z równą ilością punktów 17 ale lepszym stosunkiem bramek od „Olimpji". W myśl przepisów bowiem drużyna z równą ilością punktów, o tytule i wejściu do klasy wyższej decyduje stosunek bramek. Z drugiej strony „Olimpja" złożyła odwołanie od weryfikacji przegranego z „Pogonią" meczu i oczekuje na załatwienie tegoż w komisji wyłonionej przez zarząd okręgu. „Olimpja" ma nadzieję, że mecz ten będzie unieważniony, co spowodowałoby ponowne jego rozegranie.

Mistrzostwo w kl. C PZOPN zdobył „San" przed „Unją", „Szamotulskim" i „Czarnymi". Tabelka finałowych rozgrywek jest następująca: 1. „San" 9 p., 2. „Unja" 8 p., 3. „Szamotulski" 6 p., 4. „Czarni" 2 p.

Wszystkie powyższe drużyny zaawansowały się do klasy B okręgu, na miejsce „Rogozińskiego", „Polonji" i „Skry" Poznań, „Skry" i „Wiktorji" jarocińskiej. „Skra" i „Wiktorja" w międzyczasie zostały przez PZOPN rozwiązane z powodu braku żywotności i niewywiązywania się ze swych zobowiązań.

Polska — Niemcy

Prowizoryczny skład lekkoatletycznej reprezentacji pań Polski na mecz z Niemcami, który się odbędzie dnia 25 sierpnia w Dreźnie został przez PZLA ustalony w następujący sposób:

100 m.: Walasiewiczówna i Książkiewiczówna; 200 m.: Walasiewiczówna i Orłowska - Kałużowa; 80 m. przez płotki: Freiwaldówna i Białasówna lub Hoffmanówna; sztafeta 200x100x75x60: Walasiewiczówna, Orłowska - Kałużowa, Książkiewiczówna i Freiwaldówna; skok wdal: Duninówna i Walasiewiczówna; skok wwyż: Krajewska i Orzełówna; kula: Wajsówna i Cejzikowa; dysk: Wajsówna i Gackowska; oszczep: Kwaśniewska i Smętkówna. W składzie tym mogą zajść zmiany, zależnie od formy poszczególnych zawodniczek. (Pat)

Automobilizm

Wielką automobilową nagrodę Belgji zdobył Niemiec Caracciola na niemieckiej maszynie „Mercedes - Benz", przebywając dystans 506,6 km. w 3 g. 12:31. Przeciętna szybkość zwycięzcy wynosiła 157.5 km. na godzinę. Drugie miejsce zajął Brauchitsch (Niemcy) na „Mercedes - Benz". Przeciętna szybkość 156.1 km. Trzecim był Francuz Chiron na „Alfa - Romeo", czwartym Marinoni na „Alfa - Romeo", piątym Benoit na „Bugatti", szóstym Lehaux na „Maseratti".

Znany angielski automobilista John Cobb ustanowił ostatnio w Ameryce w Salt Lake City 6 nowych rekordów automobilowych na maszynie „Napier - Railton". 5 rekordów pobił John Cobb ze startu zatrzymanego, a szósty w jeździe godzinnej. Wszystkie te rekordy należały dotychczas do Niemca Hansa Stucka i ustanowione zostały na maszynie „Auto Union".

Lista nowych rekordów przedstawia się następująco: 50 km.: 248,578 km. godz. (dotychczasowy rekord 241,73 km), 50 mil: 247:195 km. (243.88 km.), 100 km.: 246.438 km. (244,91 km.), 100 mil: 246,148 km (216,875 km.), 200 km. 246,615 km (217,089 km.). Jazda godz.: 246,694 (217,110 km.).

Lekka atletyka

Na mistrzostwach lekkoatletycznych Anglji bieg na 800 y wygrał Anglik Stothard w czasie 1:53,3 przed Powellem o 1 metr. W tym biegu, jak wiadomo, startował Kucharski i został wyeliminowany w przedbiegu. Czas Polaka wynosił 1:57,2. W rzucie dyskiem Anderson (Szwecja) osiągnął 51.81 m. Poza tem Warngard (Szwecja) rzucił młotem 44.57 m, Alterwall (Szwecja miał w rzucie oszczepem 65.70 m, a Holender De Bruyn rzucił kulą 14.88 m. (PAT)

8.000 zł jeden start amerykańskich lekkoatletów. W najbliższym czasie przyjeżdża do Europy ekspedycja lekkoatletów amerykańskich. Amerykanie mieli również wystąpić w Pradze czeskiej. Czeska federacja lekkoatletyczna musiała jednak zrezygnować z tych występów, gdyż szwedzki menager Amerykanów zażądał za start około 40.000 kor. (ok. 8.000 zł). (PAT)

Doskonałe wyniki w Niemczech. W różnych miastach Rzeszy odbyły się dalsze przedolimpijskie zawody lekkoatletyczne, na których niemieccy lekkoatleci osiągnęli szereg doskonałych wyników.

W Hamburgu, Mauermayer rzuciła dyskiem 43.48 m. Wśród panów 400 m wygrał Hamann w czasie 48.9 przed Klupschem 49.2 i Ploetzem 49.6. Na 800 m Koenig miał czas 1:54,8. 110 m przez płotki wygrał Wegener w czasie 14.7. Na 400 m przez płotki Wegener uzyskał czas 53.9 przed Scheele 54.4 i Madel 55.5. W skoku wwyż Weinkoetz osiągnął 193 cm. W skoku o tyczce Schulz i Müller uzyskali po 4 m. Joch osiągnął w trójskoku 14.38 m, a Woellke rzucił kulą 15.59 m.

W Darmstadt na 100 m Borchmeyer, Hornberger i Leichum uzyskali po 10.5. Dziewięciu dalszych biegaczy uzyskało poniżej 11 sek. 200 m wygrał Hornberger w 21.3 przed Neckermanem 21.5 i Pontowem 21.6. Na 400 m Helmle miał czas 49.1. 800 m przebiegł Lang w 1:54,3. Sztafetę 4×100 m wygrała reprezentacja państwowa w składzie Hornberger, Borchmeyer, Neckerman i Leichum w czasie 41.6 przed drugą reprezentacją 42.4. W rzucie oszczepem Stoeck osiągnął 68.15 m. Seeger rzucił młotem 48.92, wreszcie Leichum skoczył wdal 7.69 m, bijąc rekord niemiecki, ustanowiony niedawno przez Longa o 4 cm. (PAT)

O puhar Davisa

Niemieccy tennisiści Cramm, Henkel i Lund opuścili Pragę, udając się wprost do Londynu, gdzie, jak wiadomo, Niemcy stoczą walkę z Ameryką (mistrzem strefy amerykańskiej). Sensacyjny ten mecz rozegrany zostanie 20, 22 i 23 lipca w Wimbledonie. Charakterystyczne, że zawody te nie zostaną rozegrane na głównym korcie, tylko na placu nr. 1. Główny kort jest zarezerwowany dla spotkania Anglji ze zwycięzcą meczu Niemcy — Ameryka. (PAT)

Piłka nożna

„Legja" i Repr. kursistów 3:0 (1:0). Grająca bardzo ambitnie i o wiele skuteczniej aniżeli kursiści drużyna osłabionego mistrza okręgu, potrafiła choć po walce uporać się z złożoną z czołowych graczy okręgu drużyną kursistów, ćwiczących z trenerem PZPN p. Otto. W „Legji" wyróżnił się atak, u kursistów linje tylne, szczególnie Graczyński na środku pomocy i Dusik w obronie. Fontowicz dwie bramki mógł obronić. Atak kursistów natomiast zawiódł. Zadowolił jedynie Nowacki oraz ofiarny Skrzypczak nie pilnujący jednakże swej pozycji. Najsłabiej wypadł Lis. Bramki zdobyli Markiewicz, Gensler i Mikołajewski.

Wioślarstwo

Międzyklubowe regaty wioślarskie odbędą się w nadchodzącą niedzielę na Warcie. Udział bierze 11 towarzystw, w tem 36 załóg wioślarskich i 185 wioślarzy.

JAPOŃSKI PROSZEK
KATOL ZABIJA
AZUMI & Co LTD OSAKA
OWADY i ROBACTWO
ng 12 5

Dziś Jaracz — „Chory z urojenia"

Stefan Jaracz żegna już Poznań i wystąpi jeszcze tylko trzy razy. Znakomity artysta dziś kreować będzie swoją popisową rolę „Chorego z urojenia". Kto nie widział Jaracza, niech się spieszy.

W sobotę premjera głośnej farsy muzycznej „To lubią kobiety", która w obecnym sezonie cieszyła się dużem powodzeniem w Warszawie. Grano tę arcywesołą farsę przez trzy miesiące zgórą. Obsadę stanowią pp. Chaniecka, Korecka, Ludwiżanka, Zasadzianka, Jaworski, Kierczyński, Szubert i Pluciński. Reżyserja R. Zawistowskiego. Nowe dekoracje Z. Szpingiera.

„Wesoły Zoolog" w Zoologu

Dziś i dni następne o godz. 20,30 przezabawna rewja pt. „Wesoły Zoolog", która licznie zgromadzona publiczność przyjęła wprost entuzjastycznie. Największym aplauzem cieszą się obrazy: „Na Hawai", Honoratka", „Poznań-Lwów", „Weekend w Zoologu. — W razie niepogody przedstawienia odbywają się na sali. Przedsprzedaż biletów w firmie Szrejbrowski, ul. Pierackiego.

»FLIS« — MONIUSZKI

OPERA ZE STUDJA
WE ŚRODĘ 17. VII. O GODZ. 21.00

33 Loterja Państwowa

(Nieurzędowa i bez gwarancji).

W pierwszym dniu ciągnienia 2 klasy, wygrane padły na numery następujące:

50.000 zł na nr.: 118373.

Po **10.000 zł** na nr. nr.: 67709 79492 109595 174909.

Po **1.000 zł** na nr. nr.: 70438 137877 137961 146144.

Po **500 zł** na nr. nr.: 92088 150007 156629.

Po **400 zł** na nr. nr.: 2060 53906 65929 67024 73942 103197 135237 153030 157299.

NAJŁATWIEJ WYGRAĆ
w kol. DZIERŻANOWSKIEGO, Gniezno, Chrobrego 2
gdzie zawsze pada wiele wygranych.
Tg 1345

Po **250 zł** na nr. nr.: 13128 15661 16543 16683 23268 25843 40831 41920 53341 54706 61505 65049 78513 89278 94608 99227 101188 110435 120108 121726 121941 125566 137984 140724 141111 141513 145964 146692 147589 151623 160241 161349 169236 174525 175303 183602 184036 184612.

Po **200 zł** na nr. nr.: 8093 21838 21925 28490 41322 42758 48105 58321 60461 65861 72177 79665 83058 115136 115505 116298 122673 127530 129621 134755 135550 148583 150915 155979 160171 162016 176499 181374.

Po 150 złotych na numery:

1846 929 2163 492 3040 119 497 631 4093 5208 576 6236 668 8180 555 782 83 9280 640 10511 11767 12135 92 250 13431 896 14101 530 81 15134 16053 17015 176 18394 441 19764 20093 546 21535 631 23454 580 611 768 82 24079 653 25050 531 679 780 976 86 26239 816 27680 720 990 28043 357 532 29063 30311 495 31134 91 609 711 806 32228 430 534 980 33285 681 910 34118 49 35008 251 36250 437 512 600 920 76 37030 686 822.

38505 786 39360 506 7 747 40025 219 72 342 510 701 901 5 41037 384 401 42089 636 43535 85 870 44018 45994 46472 856 47959 48023 266 49142 364 995 50805 51009 197 595 724 52381 460 889 53156 508 741 881 903 54098 250 83 55341 638 56017 966 57927 58024 253 900 59155 227 70 795 908 60910 50 62019 140 363 531 68 970 63394 64216 47 65050 89 319 757 860 66978 67167 442 68056 160 535 677 750 54 868 69138 441 663 68 786 936 70419 559 71375 749 73006 539 802 47 74208 340 444 81 858 75048 184 205 20 505 16 802.

76184 612 46 778 864 77166 359 497 694 78519 79491 872 80033 143 697 81494 594 82221 78 774 83155 224 85583 638 86854 87076 805 88325 418 90008 323 91541 735 953 92096 191 891 93067 94528 45 797 95158 502 96022 975 97493 98493 577 608 99026 99 955 100387 647 101068 278 496 563 631 102086 103114 984 104247 316 642 711 925 105305 847 106484 547 107837 39 108106 725 86 971 109019 830 110035 628 75 111197 818 112581 926 113104.

114638 881 151189 361 117066 109 75 339 418 119013 145 120190 348 532 867 121815 985 122364 903 123063 237 125541 126064 564 127563 690 128108 44 734 871 129167 320 465 130036 130 79 685 131245 48 491 542 773 84 820 133021 452 894 134169 223 754 135367 928 136422 30 595 137626 138163 73 765 139246 417 61 95 546 140066 84 233 906 141112 712 142416 998 143759 144742 57 845 925 145455 146941 60 147101 291 707 148794 149461 893 928 150243 301 31 922 44 151095 118 648.

SKAUCI! SPORTOWCY! TURYŚCI!
przed wyjazdem na wycieczkę zaopatrzcie się w
PUDER DJACHYLOWY MOTOR
przeciwdziałający pocenia i odparzeniom
ng 12 793

152960 153334 154024 55 275 370 560 604 723 835 155105 8 275 156329 415 640 800 157014 61 313 158238 159140 923 160090 555 926 161997 162145 258 760 833 916 64 163026 565 709 164201 97 165552 166018 41 167032 57 81 152 84 90 965 168239 903 87 169079 101 441 170790 847 171404 728 29 870 173045 273 174518 87 628 929 175244 326 415 176049 151365 634 56 734 177838 906 178243 65 722 996 179231 54 69 586 688 180074 154 235 546 663 720 181641 182046 967 183253 752.

Po zł 50 na n-ry:

1090 139 321 2092 3173 89 266 4703 87 6551 8762 820 9113 276 10117 733 935 91 11506 630 772 808 928 12325 821 974 13848 979 14115 362 437 15182 641 850 16138 423 628 17225 380 18095 666 19070 73 253 20230 360 22361 701 24 23668 984 94 24092 129 87 893 25156 91 290 600 768 992 26321 38 557 793 27105 589 861 919 23 44 28087 534 885 29076 89 243 552 839 31156 341 53 32322 82 943 33297 307 80 481 676 852 923 34006 53 257 450 58 683 35009 121 263 325 535 623 926 36219 64 372 434 595 37121 284 385 992.

38014 355 65 97 403 544 620 94 620 94 730 85 39007 514 50 97 782 40312 41 81 638 743 911 91 41111 238 40 490 763 892 905 42957 43138 656 916 44078 438 432 615 701 45017 271 400 45 664 46662 954 98 47391 826 48159 636 50028 401 641 756 923 51029 366 656 84 52128 597 683 950 53254 764 900 57354 550 58016 40 175 84 213 759 59048 76 424 540 726 902 31 60323 31 448 548 61288 218 968 62821 63065 72 263 427 594 808 912 64009 32 224 423 669 727 65067 221 432 46 988 66093 361 821 67153 334 68107 554 844 937 71 69005 341 74 535 815 932 700048 74 202 430 964 71095 332 456 509 833 72081 484 727 73061 174 254 359 618 74038 257 303 24 66 433 721 816 75027 46 200 489 748.

76448 572 860 63 77384 936 78217 993 79693 718 20 812 80387 81682 821 907 82183 255 83004 5 8 473 75 600 4 709 74 914 84297 330 543 623 92 892 85161 575 924 86000 98 771 859 79 980 87205 7 93 664 88236 75 329 542 704 89088 205 330 31 817 90049 263 376 653 800 9 996 91341 460 543 89 895 92282 375 522 47 685 93012 233 839 94511 630 95494 639 862 96114 30 229 486 531 782 998 97233 313 646 709 945 98096 218 355 652 795 99205 90 325 100066 944 101136 287 987 102121 448 800 943 103454 858 104061 402 958 105259 106094 229 378 107070 285 377 464 509 805 108317 599 611 710 84 109154 434 570 98 605 26 774 110256 335 493 97 719 111401 547 634 725 838 58 113021 355.

114018 175 252 83 115056 201 65 532 116046 79 117 243 85 536 647 753 117289 366 118139 688 119055 375 120038 69 183 218 26 597 916 121000 228 70 300 732 8 383 87 962 122970 123226 93 436 554 609 124594 818 125187 249 740 126253 608 714 17 937 127434 44 604 14 755 128326 481 593 723 70 880 129231 78 334 494 631 59 130197 420 531 962 131145 232 74 410 905 132013 34 702 98 133427 790 134059 174 364 474 600 769 803 135333 402 50 81 535 758 63 812 57 136019 177 233 86 376 699 137517 643 798 138288 139218 59 359 140013 101 643 141428 575 142309 143243 408 34 816 47 81 963 144263 454 579 870 77 964 146305 718 36 849 58 939 147174 292 627 785 148304 491 149515 914 32 92 150109 39 327 675 931 151054 102.

152043 872 975 153645 802 90 99 980 154063 82 261 802 940 59 155031 91 378 485 619 77 93 156318 157002 157 201 457 506 601 863 908 59 158265 456 945 159285 613 160628 60 775 953 63 161359 79 603 162209 550 655 163382 875 89 164142 374 165033 144 266 82 829 33 905 166013 36 137 709 804 167503 710 800 991 168710 85 939 63 169078 345 414 508 957 86 170124 255 614 51 171074 107 307 407 524 612 846 76 172743 173278 174161 312 92 837 175747 876 926 48 176222 384 789 962 177158 89 564 178157 918 179135 629 65 66 871 180290 654 827 181412 182008 74 190 747 65 183320 579 657 709 184016 45 337 485 88 855 900 42.

Na uroczystości polsko-bułgarskie
Wyjątkowo Tania Wycieczka
do WARNY (Morze Czarne)
2 — 11 sierpnia
Specjalny pociąg. Podróż wraz z utrzymaniem . . . zł 180,—
Zapisy w ORBISIE
ng 12 791

Za ogłoszenia i reklamy odpowiada administracja w osobie Antoniego Leśniewicza w Poznaniu.

DO NABYCIA W BLASZANKACH LUB TEKTURZE
MAOK
TĘPI ROBACTWO
ng 12 546

Dnia 13 lipca 1935 r., zasnął w Bogu, opatrzony Sakramentami św., nasz najdroższy ojciec, brat, teść, dziadek, szwagier i wuj, ś. p.

Marceli Bielawski

przeżywszy lat 71.

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 18 b. m., o godz. 5,30 po poł. z kaplicy przedpogrzebowej, Wały Jana III na cmentarz Farny. Msza św. odprawi się nazajutrz o godz. 8-mej w kościele Farnym.

W ciężkim smutku pogrążeni

Poznań, Gdynia, 17. 7. 1935 r. **dzieci i rodzina.**

Pg 4798-29,20 Osobnych zawiadomień nie wysyła się.

Zakład Pogrzebowy „Bracia Nowak", Poznań, Plac Nowomiejski 10, tel. 10-46.

Dnia 14 lipca 1935 r. zasnął w Bogu, opatrzony Sakramentami św., mój najdroższy mąż, nasz kochany brat, zięć, szwagier i wuj, ś. p.

Jan Dopierała

mistrz rzeźnicki

przeżywszy lat 53. Pogrzeb odbędzie się w czwartek, d. 18 bm. o godz. 5,30 z kostnicy szpitala miejskiego na cmentarz archikatedralny, poczem złożenie zwłok do grobowca rodzinnego.

O czem donoszą w ciężkim smutku pogrążeni

żona i rodzina.

Poznań, ul. Wileńska 4, Łuminiec, Warszawa, Katowice.

Zakł. Pogrzeb. St. Jaśkiewicz, Poznań, Klasztorna 14. Tel. 35-86. dg 3 231

---

†

We wtorek, dnia 16 lipca 1935 r. zmarł ś. p.

Zygmunt Butkiewicz

b. dyrektor, ostatnio profesor Państwowego Konserwatorjum Muzycznego w Poznaniu.

W Zmarłym uczelnia traci zasłużonego pedagoga i wybitnego artystę (członka słynnego kwartetu Ks. Meklenburgskiego w Petersburgu), który do ostatniej chwili życia z zapałem i wytrwale pracował dla dobra swojej sztuki.

Państwowe Konserwatorjum Muzyczne w Poznaniu.

dg 3 226

---

†

We wtorek, dnia 16 lipca 1935 r. zmarł ś. p.

Zygmunt Butkiewicz

b. dyrektor, ostatnio profesor Państwowego Konserwatorjum Muzycznego w Poznaniu.

W Zmarłym tracimy serdecznego i zacnego kolegę, którego owocną pracę i szczery stosunek koleżeński zachowamy na zawsze w pamięci.

Grono Nauczycielskie Państwowego Konserwatorjum Muzycznego w Poznaniu.

dg 3247

---

†

We wtorek, dnia 16 lipca 1935 r. zmarł po ciężkich cierpieniach, opatrzony na drogę wieczności mój najdroższy mąż, a nasz ukochany ojciec, teść i dziadek, ś. p.

Stanisław Duczmal

Pogrzeb odbędzie się w piątek, dnia 19 lipca r. b., o godz. 5,30 z kostnicy Szpitala Wojskowego, Wały Jana III na cmentarz Farny przy ul. Bukowskiej. Msza św. za spokój duszy ś. p. Zmarłego odbędzie się w kościele Farnym w sobotę, 20. b. m., o godzinie 8-mej.

W smutku pogrążona

Poznań, Za Bramką 1. **rodzina.**

Najstarszy Zakład Pogrzebowy P. Piasecki, Poznań, Klasztorna 14, tel. 27-69.

---

†

Dnia 13 lipca 1935 r. zmarł członek Towarzystwa naszego, ś. p.

Marceli Bielawski

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, dn. 18 lipca r. b., o godz. 17,30 z kostnicy przy ul. Wały Jana III, na cmentarz par. farnej przy ul. Bukowskiej.

Tow. „Pielgrzym" pod wezw. Matki Boskiej w Poznaniu.

zg 11 493/4

Wyjechałem

wracam **10 sierpnia.**

WŁ. HEJNOWICZ, dentysta, Górna Wilda 80, tel. 75-67

dg 3225

Okazyjnie do nabycia

z powodu choroby, zaprowadzony

magazyn artykułów damskich

w centrum Poznania.

Oferty do Biura Ogłoszeń „PAR", Aleje Marcinkowskiego 11 pod nr. **29,15** Pg 4796-29,15

Mareckiego — **mieszanki, dropsy i śmietankowe groszowe** to towar pożądany i wyróżniany przez klienta

Fabryka Cukrów St. Marecki, Poznań

ng 12 532

NOWE ŚLEDZIE

SZKOCKIE w 1/2 i 1/1 beczkach oraz

ANGIELSKIE MATYJASY

w 1/16 i 1/8 sądkach poleca

ST. BAREŁKOWSKI

Hurt kolonjalny

ng 12 768 **Poznań, ul. Woźna 18 — Tel. 39-00, 56-56**

Większy skład żelaza **poszukuje** jako

KIEROWNIKA

składu pierwszorzędną, energiczną siłę z wszechstronną znajomością branży. Zgłoszenia do Biura Ogłoszeń „Par", Poznań, Al. Marcinkowskiego 11 pod nr. **55,269**

Pg 4795-55,270

Dzierżawy

gospodarstwa 300—500 mórg poszukuję zaraz za gotówkę. **Warunek:** natychmiastowe oddanie, dobra gleba, szosa w miejscu, oddalone do 25 klm. od Poznania. Spieszne oferty z szczegółowemi danemi i ceną do Kurjera Pozn. **zg 11 495**

Bank Ludowy w Szubinie

poszukuje zaraz

członka Zarządu

rutynowanej siły, obeznanej dokładnie z sprawami spółdzielczemi. Zgłoszenia z odpisem świadectw i podaniem referencji oraz wymagań należy kierować pod adresem:

W. Cerkaski, Prezes Rady Nadzorczej Banku Ludowego w Szubinie. dg 3223

DRZEWO budowlane, stolarskie

poleca dg 3193

G. Kowalkiewicz, Poznań. Strzelecka 14a Tel. 14-95

Kupuję natychmiast

ŻELAZNĄ SZAFĘ do ART

używaną Zgłoszenia z podaniem ceny i wielkości pod 1045 Kosmos, Poznań Al. Piłsudskiego 25.

ng 12 853

Tapety
Linoleum
Ceraty
Chodniki
Dywany
Dywaniki

w wielkim wyborze poleca

Zb. Waligórski

ul. Pocztowa 31

telefon 12-20

Przyjmuję asygnaty Tow. Kredyt.

Pg 4241-22,43

---

ng 11 181

OBJEŻDŻAM

w sierpniu samochodem wszystkie miasta województwa poznańskiego i pomorskiego. Gotów jestem przyjąć **dodatkowe przedstawicielstwo** lub załatwić okazyjnie dane mi polecenia. Oferty Kurjer Poznański pod **zg 11 487**

Gumolit

do krycia i smarowania dachów.

Długoletnia wytrzymałość

bez smarowania

poleca

„HATECH"

Poznań, św. Marcin 65

dg 31 11

Oferty wydajemy tylko za przedłożeniem dowodu

Zdarzają się liczne wypadki, że inserenci zgłaszają się do ekspedycji naszej po odbiór ofert bez dowodu upoważniającego do ich podejmowania. Oświadczamy wobec tego, że w interesie samych inserentów oraz dla zasady szyfrowanych ogłoszeń **wydajemy oferty** oraz **udzielamy o nich życzonych informacyj tylko za przedłożeniem otrzymanego przy nadaniu za ogłoszenia dowodu,** upoważniającego do podejmowania ofert.

Przestrzegamy przed zagubieniem tego dowodu, gdyż reklamacyj nie uwzględniamy.

Administracja

Nagłówkowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 liczb = jedno słowo. i, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 100 słów, w tem 5 nagłówkowych.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:
1-łamowy milimetr 50 groszy

Znak oferty naprzykład: n 3695, z 21 025, d 1811 i t. d. = 1 słowo.
Drobne ogłoszenia w dni powszednie przyjmuje się do godz. 11,10, w sobotń i dni przedświąteczne przyjmuje się do godz. 11,00.

1. DOMY-PARCELE

Kamienica
centrum, po remoncie dochód 12.000 za 85 000 wpłata 60 000 — sprzedam. Radowicz Półwiejska 38a. zdg 21 261

Dom
1 piętrowy niepodlegający ochronie lokatorów sprzedam. Poznań, Obornicka 122. zdg 21 310

Dom
dwumieszkaniowy ogród sprzedam. Dębiec. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 256

Kupisz! Sprzedaż!
kamienice, majątek, willę, domki, parcele najkorzystniej przez „Informatora". Poznań, Skarbowa 1, telefon 46-46. zdg 16 434

Dom
skład kolonjalny, bławaty, dwie morgi ogrodu, wieś kościelna, 12 tysięcy, wpłaty 7 tysięcy. Kossmann, Fredry 6. zdg 21 473

Willę
z ogrodem blisko tramwaju kupię gotówką. Pośrednicy wykluczeni. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 497

Poszukuję
administracji domu, lub pracy biurowej. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 487

Okazja!
opłotowane 3 parcele 3 300 m² przy Czarnej Roli blisko Szeląga sprzedam za 6 000 złotych. Oferty do Kurjera Pozn. zdg 21 490

Najtańsze parcele budowlane przy Osiedlu Warszawskiem
bardzo korzystnie położone, światło, wodociągi. Małecki, Droga Dębińska 11. Telefon 11-90.
Pg 4 564-28,9

Willa
pięciopokojowa ślicznym ogrodem Poznaniu. przy tramwaju, cena 18 000, sprzeda Dom Zleceń. Wrocławska 22. zdg 21 657

Kamienice
dochód ustawowy 4 300, sprzedam 25 000, wpłaty 20 000. Gruszczyński. Pocztowa 30. zdg 21 658

Parcele
Sołacz. Wołyńska Winiarska wysokie położenie. Wiadomość Szamieckiej 1, mieszkanie 19, telefon 14-15. zdg 21 561

Parcelę
narożnikową 660 m² 2800 zł opłotowana. sprzedam. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 21 598

Kamienica
nowa, dochód 11 000, cena 90 000. Kamienica dochód 3600, nowa, 26 000, wpłaty 18 000. Karalus, Poznań, Focha 25. zdg 21 601

Teren przemysłowy
1 200 m² po 3 zł. Poznaniu sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 647

Willę nową
2 mieszkaniową po 4 pokoje komfortem, ogrodem sprzedam — 52 500, w tem hipoteka amortyzacyjna 37 500, na 27 lat 3¾%, — wpłaty 15 000, dochód 3 000.
Maciejewski,
Aleja Marszałka Piłsudskiego 27
Tel. 62-66
zdg 21 686

Parcele
2 700 m² — 15 000,— 900 m² — 13 500, Aleja Wielkopolska

Parcelę
3 200 m² Droga Urbanowska, cena 19 000 do sprzedania.
Maciejewski,
Aleja Marszałka Piłsudskiego 27,
Tel. 62-66
zdg 21 685

2. PIENIĄDZ

1 000
pożyczki szukam pod gwarancją przedmiotu, wzgl. zatrudnienie. Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 676

Poszukuję
dwóch wspólników do przedsiębiorstwa, dobrze prosperującego, kaucja 500.—. Oferty Kurjer Poznański ng 11 862

250 zł
na krótki czas poszukuje. Gwarancja zapewniona. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 21 579

2 000
kto pożyczy rolnikowi na 1 hipotekę. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 21 570

3. LETNISKA I UZDROWISKA

2
pokoje z kuchnią kompletnie umeblowane, wodociąg, światło elektryczne, bliskość parku, jeziora, lasu, malownicze położenie. Warunki bardzo dogodne. Majętność Buszewo, poczta Lubosina, pow. Szamotuły. zdg 20 792

Szczawnica
Pensjonat „Sobieski". centrum zdrojowiska. Własny ogród. — Leżalnie. Kuchnia wyborowa, dietetyczna. Opieka lekarska na miejscu. Inhalatorjum. Łazienki. zdg 15 162

2 pokoje
pół sierpnia Puszczykowo lub Puszczykówko poszukiwane. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 503

Letniska
leśniczówce poszukuje. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 669

4. OSOBISTE

Krem „Orlidal"
jest najidealniejszym środkiem kosmetycznym przeciw
piegom
plamom,
pryszczom
słoik 2,50 i 1,30, sprzedają wszystkie drogerje. Firma „Orlidal", Kantaka 8/9. Telefon 53-56.
dg 3222

6. OŻENKI

Urzędnik IX
lat 35, solidny zdrowy szuka żony. Współpraca lub posag pożądany. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 21 532

Kawaler
kupiec-bławatnik, lat 33, posiadający dobrze prosperujący skład bławatów i konfekcji na prowincji, poszukuje towarzyszki życia z odpowiednią gotówką. Dyskrecja ściśle zapewniona. Zgłoszenia wraz z fotografją, która się zwraca, Kurjer Pozn. zdg 21 666

Urzędnik
państwowy na wyższem stanowisku, lat 50, chętnie pozna inteligentną, gospodarną wielkopolankę. Cel matrymonjalny. Dyskrecja zapewniona. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 673

Panna
lat 25, dobrego domu, posag 75 000 wyjdzie zamąż. Poważne zgłoszenie „Wanda", Rom. Szymańskiego 4 — 5. zdg 21 600

7. SPRZEDAŻE

Śliwińskiego
meble. Żydowska. dg 3 200

Akwarjum
5×35×35 z rybkami 25,—, aparat fotograficzny 9×12 Ermemann z przyrządami 40,— Kanałowa 16 mieszkanie 17. d 3 218

Spowodu kalectwa
mam na sprzedaż 3 wyżły do polowania białe, łaciate setery, stara suka trzeciem polu, oraz 2 młode 8-miesięczne. W. Czosnowski, Kiszkowo pow. Gniezno. zdg 21 006

Dom Sztuki
plac Świętokrzyski 4 poleca
Antyczne meble, obrazy,
dzieła sztuki. ng 12 032

Rury
kanalizacyjne, wodociągowe najtaniej. Koska, Dominikańska 5. nr 12 766

Piece
wanny kąpielowe najtaniej. — Koska, Dominikańska 5. nr 12 767

Wózki
wybór, tanio Trąbczyńska, Pierackiego 11, podwórze. zdg 16 964

Meble
poleca najkorzystniej.
K. Bakoś, Stary Rynek 51
zdg 19 981

Łódź
żaglową motor przyczepny sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 231

Motor
6 K. M. prąd zmienny — Polcerka — Imadła — Transmisje. — Polna 8. zdg 21 472

Magiel
w dobrym stanie na sprzedaż. — Kilińskiego 4, m. 4. zdg 21 443

Pościel okazyjnie
Józefa 6, — 16. zdg 21 505

Okazyjnie
futro damskie karakuły, kołdra jedwabna, puch. Wierzbięcice 59 m. 9. zdg 21 548

Skład spożywczy
dobrze prosperujący mieszkanie, magiel. Adres Kurjer Poznański zdg 21 529

Skład
cukierków owoców, śródmieście, ruchliwa ulica, dobra klientela oszklonem urządzeniem, towarem tanio na sprzedaż. Adres Kurjer Poznański zdg 21 537

Stół
orzechowy 86 na 116 jak nowy nogi ładnie toczone Obejrzeć 12 do 4. Kręta 23, m. 7. zdg 21 511

Gramofon
nowy walizkowy 35 płyt. godz. 19—20. Adres Kurjer Pozn. zdg 21 515

Sprzedam
konia i wóz handlarski. Grobla 1 a, m. 4. zdg 21 523

Sprzedam
dom, pięć pokoi, kolonjalka, restauracja i duża sala z całkowitem urządzeniem, cena według ugody, sześćdziesiąt kilometrów od Poznania. Zgłoszenia Poznań, Górna Wilda 51, m. 15.
zdg 21 606

Znana ze swego olbrzymiego wyboru i jakości firma
M. Pieczyński,
Stary Rynek 44
parter i piętro telefon 24-14, poleca po cenach bezkonkurencyjnych swe działy firan, narzut, serwet, kap, dywanów, chodników, brokatów, wszelkich obić meblowych oraz przyborów tapicerska - dekoracyjnych. Największe tego rodzaju przedsiębiorstwo w Polsce. Obsługa skora i rzetelna!. dg 3062/3

Blisko dworca
kiosk murowany w mieście do sprzedania. Zgłoszenia Oredownik Poznań ng 12 782.

Meble
najtaniej poleca
Baranowski
Poznań. Podgórna 13 Pg 3227/8

Skład
spożywczy z mieszkaniem, klientela gotówkowa. Adres wskaże Kurjer Pozn. zdg 21 535/6

Shaping
3 50 skok tanio sprzeda. Mickiewicza 15. magazyn. Tel. 76-60. zdg 21 635

Piec
westfalski. Szyperska 3 — 3. zdg 21 667

Wózek
dziecięcy głęboki tanio sprzedam. Wybickiego 4, m. 3, podwórze. zdg 21 668

Skrzydło czarne elegancki gabinet
nowoczesny, polerowany, wyjątkowo tanio.
Saloniki
kilimy, garnitury klubowe
okazyjnie. Poznański Dom Komisowy, Dominikańska 3.
Pg 4797-29,16

Krzesła
ogrodowe żelazne 2 zł. Piłsudskiego 23. Jankowski. zdg 21 590

Ford
starszy towarowy tanio. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 615

Maszyna
pisania biurowa. Marcina 15 — 5. zdg 21 642

Kolonjalkę
dobrze prosperującą z mieszkaniem, maglem korzystnie sprzedam. Adres Kurjer Poznański zdg 21 622

Radjo
trzylampkowe głośnikiem zmienny okazyjnie. Rybaki 8 — 44. zdg 21 631

Pianino
sprzedam. 3 Maja 3 a. — 13, parter. zdg 21 648

Skład
kolonjalny mieszkaniem, świetnie prosperujący bez konkurencji sprzedam. Marszałka Focha 39, mieszkanie 17. zdg 21 677

Dywan
duży tanio. Rzeczypospolitej 3, m. 1. zdg 21 678

Skład
kolonjalny, dobrze zaprowadzony, z towarem maglem, 2 pokoje kuchnia sprzedam. Wskaże Kurjer Poznański zdg 21 680

Płaszcz
męski, czarny smoking. Szymańskiego 9 — 9. zdg 21 682

Skład kolonjalny
bez konkurencji 2 pokoje kuchnia sklepy, magiel wskaże Kurjer Poznański zdg 21 683

Specjalny skład cukrów
prosperujący, śródmieście sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 558

Składnica
węgla, materjałów budowlanych, śródmieście 2 500. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 21 541

Wytłocznia
ręczna do owoców oplatanki tanio. Długa 3, mieszkanie 7. zdg 21 578

10. MIĘSNE JATKI

Majątek
tysiącstomorgowy uprzemysłowiony trzydziścimorgowem sadem, pałac komfortowy centralne ogrzewanie, pełnemi żniwami, — inwentarzami 270 000, wpłaty 75 000. Rutkowski, Poznań, — Półwiejska 5 — 7. zdg 21 287

Majątek 1 100 mórg
nadkompletny inwentarz w bardzo dobrym stanie 6 klm. od Środy, zamienię na dom w Poznaniu. Obciążenie wynosi 10 tys. dol. amerykańskich po 41/2 % i 70 tys. zł po 5 % — własna kolejka, łąka, las, woda, traktor. Oferty Kurjer Poznański ng 12 792

Majątek
Poznańskiem 700 mórg buraczanych sprzedam. 250 morga, wpłaty 80 000. Paluch, Poznań, Kantaka 8/9. zdg 21 596

11. KUPNA

Wagę
używaną kupię. Poznań, Kościelna 44, stróżka. zdg 21 637/8

Srebro
złoto, brylanty, kwity lombardowe kupuje
W. Kruk
Poznań, 27 Grudnia 6. dg 3057

Kupię
większą ilość złotych 20 marek niemieckich. Zgłoszenia z podaniem ilości i ceny do Kurjera Poznańskiego zdg 19 456

Pianino
dobre kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 19 777

Wózek
dwukołowy w dobrym stanie kupię. Adres Kurjer Poznański zdg 21 467

Kupię
piece do palenia kawy. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 480

Cegły
używanej, większą ilość kupię. Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 453

Lampy
elektryczne okazyjnie kupię. — Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 21 507

Kupię
używany acordeon. L. Gwóźdź. Rogoźno Wlkp. ng 12 745

Kupię
dom niedaleko Poznania, wpłata 6—7 tysięcy. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 586

Miętę
pieprzną — rumianek — korzeń walerjany — lipę — świeżego zbioru kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 609

Skład
papieru lub inny, gdzie gimnazjum żeńskie. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 21 689

12. DO WYNAJĘCIA

5-pokojowe
odnowione III. Wielkie Garbary 36, zł 100,—. zdg 21 331

„Informator"
poleca mieszkania. Skarbowa 1. zdg 16 438

2 pokoje
kuchnia do wynajęcia. Ul. św. Leonarda 17. zdg 21 446

Sołacz
trzypokojowe zaraz. Małopolska 12. zdg 21 447

Czteropokojowe
IV. front wprost od właściciela, czynsz zgóry korzystnie odda. — Zgłoszenia portjer Grobla 29. zdg 21 508

Najsolidniejsze biuro
mieszkań
„Jur"
Piekary 26.

Trzypokojowe
Sołacz z podatkiem siedemdziesiąt

Czteropokojowe
centrum

Pięciopokojowe
Słowackiego. Informacje bezpłatne. zdg 21 482

Mieszkanie
4 pokojowe komfortem nowoczesnym na Łazarzu, parter. — przy przystanku tramwajowym od gospodarza. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 483

Mieszkanie
1 pokój kuchnia na Łazarzu, — przy przystanku tramwajowym od gospodarza. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 484

Próżne
3 pokoje front. Grobla 24, m. 3. zdg 21 485

Czteropokojowe
pięciopokojowe. Stroma 27. zdg 21 540

Dwupokojowe
częściowo meble. Pierackiego 10 — 11. zdg 21 554

Pokój
kuchnia wolne. Szamarzewskiego 56. Zgłoszenia Fraszewski m. 1, portjer. zdg 21 560

Dwupokojowe
duży pokój służbowy, łazienka, Łazarz zaraz wolne, 75.— pół roku zgóry oraz kwartał gwarancji. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 21 583

5 pokojowe
mieszkanie, parter, Łazarz. Inf. Płotka, ul. Pierackiego 10. zdg 21 610

2
pokoje kuchnia, ogrodem, Osiedle Junikowo. Informacje Graniczna 5, m. 4. zdg 21 625

Sześciopokojowe
przy Krętej od zaraz do wynajęcia. Zgłoszenia św. Marcin 13 — m. 6 pomiędzy 14—15. Tel. 53-61. zdg 21 553

5
pokoj i kuchnia od zaraz do wynajęcia. Górna Wilda 13, Michalak. zdg 21 556

13. SZUKA MIESZK.

„Informator"
mieszkań poszukuje. Skarbowa 1 zdg 16 435

Dwupokojowego
komfortowego - szuka urzędnik państwowy, dobrze sytuowany z małą rodziną. Okolica Jeżyce, Łazarz. Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 466

Dwupokojowego
kuchnią, czynsz miesięczny, urzędnik kolejowy. Pośrednicy wykluczeni. Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 471

Pokoju
kuchnią lub portjerstwa poszukuje. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 21 444

Przyjmuje zlecenia wolnych
mieszkań
„Jur"
Piekary 26, tel. 13-86. zdg 21 481

Pokoju
kuchni od gospodarza lub próżnego, stała praca. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 486. Małżeństwo bezdzietne.

Wyższy
urzędnik państwowy szuka 4 pokojowego komfortowego. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 492

Mieszkania
1—2 kuchnią od gospodarza. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 461/2

Stały
płatnik 2 pokojowego, rok zgóry. Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 640

Poważny
lokator, prokurent banku poszukuje ładnego trzy- lub dwupokojowego, słonecznego mieszkania wygodami, centrum. Zgłoszenia cenę do Kurjera Pozn. zdg 21 660 ewtl. telefonicznie 60-68 pokój 21.

Pokoi
2—3 łazienką poszukuje pewny płatnik. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 589

15. POKOJE UMEBL.

Niekrępujący
czysty od zaraz (pianino). Jeżycka 43, m. 7. zdg 20 945

Góra Przemysława
4, I, wygody telefon zaraz. zdg 21 307

Frontowy
Kręta 24, m. 3. zdg 21 280

„Informator"
poleca pokoje. Skarbowa 1. zdg 16 436

Pokoje
Dąbrowskiego 41, mieszkanie 6. zdg 21 433

Miły
cichy, czysty, niekrępujący lub dwa u samotnej, starszej osoby tanio. Wierzbięcice. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 501

Pokój
Marcina 64, III., front. zdg 21 547

Pocztowa
21 — 6. zdg 21 526.

Słoneczny
elektryczność, frontowy. Strzelecka 11 — 4 zdg 21 519.

Niekrępujący
balkonowy, słoneczny, czysty. — Wały Jana III, nr. 11, m. 7. zdg 21 524

Łąkowa
14 — 22. zdg 21 674

Ratajczaka
11 a, wejście 5, m. 82, niekrępujący, ładny. zdg 21 562

Niekrępujący
pani utrzymaniem. Piekary 8 — 8, zdg 21 564

Pokój
Pocztowa 11, m. 10. zdg 21 584

Elegancki
Towarowa 21 a — 23. zdg 21 612

Elegancki
jeden — dwa. Jasna 5 — 9. zdg 21 614

Panienkom
Marcina 27, Biernat. zdg 21 617

Duży
pokój od gospodarza rok zgóry. Informacje Dąbrowskiego 36, m. 23. zdg 21 634

Niekrępujący
elegancki. Skarbowa 20, m. 8. zdg 21 632

Pokój
elegancki z wszelkiemi wygodami, łazienką, telefonem panu. — Piekary 5, parter prawo. dg 3233

Frontowy
elektryczność bezdzietnym. — Strzelecka 26 — 3. zdg 21 550

Ładny
Marcin 62 — 6. zdg 21 559

Próżny
dwuosobowy umeblowany, plac Sapieżyński 4, m. 7. zdg 21 538

Frontowy
Strzelecka 30 — 5. zdg 21 542

Przyjezdnemu
Ratajczaka 9 — 8. zdg 21 575

16. SZUKA POKOJU

Pokoiku
częściowo umeblowanego śródmieściu szuka inteligentna osóbą, wzamian prace drobne domowe przy starszej intel. pani lub rodzinie. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 224

Poszukuję
pokoju komfortowo umeblowanego ewtl. z utrzymaniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 288

„Informator"
poszukuje pokoi. Skarbowa 1. zdg 16 437

Pokoju
przy inteligentnej polskiej rodzinie z częściowem utrzymaniem (bez obiadów), okolica ul. Słowackiego, Mickiewicza poszukuje kulturalna Niemka. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 549

Urzędnik
żonaty bezdzietny poszukuje dużego pokoju umeblowanego lub dwóch małych na stałe 1 sierpnia. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 630

Pokoiku
małego do 15 zł szuka kawaler. Plac Sapieżyński 5, m. 3. zdg 21 681

programy radjowe

POZNAŃ

Czwartek, dnia 18 lipca.

Radio Paris 20.45 koncert. **Koenigswusterhausen 12** muzyka południowa. **14** rozmaitości. **16** koncert z ogrodu. **18** koncert z Lipska. **19** audycja państwowa na wszystkie rozgłośnie niemieckie. **20.10** audycja regjonalna na stillu z Bawarji. **Kalundborg i Kopenhaga 20** organy. **20.20** koncert popularny. **21.20** pieśni francuskie i angielskie. **21.40** muzyka szwedzka i duńska. **Budapeszt 20.30** wesoły wieczór. **Sztutgart 20.10** współczesna i dawna muzyka taneczna. **21.15** fragmenty z „Zemsty Nietoperza" J. Straussa. **Wiedeń 20** pieśni na głosy solowe, chór i ork. **22.20** marsze austrjackie dawniej i dziś. **Praga 11.05** muzyka salonowa. **12.30** muzyka lekka. **15** z Brna. **16.30** muzyka salonowa. **17.45, 18** i **19.10** płyty. **19.25** muzyka lekka z udziałem solistów. **20.20** słuchowisko radjowe. **21.30** płyty. **21.50** pieśni komp. austrjackich. **Kolonja 20.10** wieczór tańca oraz radjoscenka — „Główny numer". **Rzym 20.40** wieczór oper. — **Bukareszt 20.15** „Faust" op. Gounoda z płyt. **Monachjum 20.30** słuchowisko. **Lipsk 20.10** „Fajerwerki muzyczne", **21** komedja. **Hamburg 20.10** muzyka taneczna z udziałem solistów. — **Medjolan 20.40** dwa fortepiany i muzyka lekka na organach.

ZAGRANICZNE

Czwartek, dnia 18 lipca.

6.30 aud. poranna; **12.05** dziennik poł.; **12.15** mała orkiestra P. R. pod dyr. Z. Górzyńskiego; — **13.00** chwilka dla kobiet; **13.05** Respighi: pinje rzymskie; **15.30** koncert zespołu kam. N. Mańskiej **16.00** wesoła audcja dla dzieci; — **16.15** Wł. Walentynowicz; **16.30** muzyka salonowa w wyk. ork. A. Sandlera, **16.50** „Wędrówka Joanny"; **17.00** „koncert dla naszych letnisk i uzdrowisk"; — **18.00** o książce Lepeckiego „Sowiecki Kaukaz"; **18.10** minuta poezji; **18.15** „Cała Polska śpiewa"; **18.30** „Dokąd jechać w święto"; **18.45** wielcy kompozytorzy jako wykonawcy własnych utworów; **19.30** ulubione piosenki; **19.50** pogadanka aktualna; **20.00** poznajemy przepisy finansowo-rolne; **20.10** Grand-Gala-Varieté; **20.45** dziennik wieczorny; **20.55** „Obrazki z życia dawnej i współczesnej Polski"; **21.00** koncert ork. symf. P. R. pod dyr. J. Ozimińskiego i S. Benoni (śpiew); **21.30** słuchowisko p. t. „Kryzys". Węgierski żart radjowy St. Zagona; **22.00** wiadomości sportowe; **22.10** mała orkiestra P. R. pod dyr. Z. Górzyńskiego.

WARSZAWA

Czwartek, dnia 18 lipca.

6.30 audycje poranne z Warszawy. **8.20** program. **8.25** wskazówki prakt. **11.57—13.30** tr. z Warszawy. **13.30** muzyka lekka na rozmaitych instrumentach solowych z płyt. **15.15** przegląd giełd. **15.25** z Warszawy. **16.30** utwory skrzypcowe w wyk. G. Kuhlenkampfa z płyt. **16.50** z Warszawy i Krakowa. — **18.30** „Dokąd jechać w święto" wygł. Jan Kilarski. **18.40** życie kultur., artyst. i społeczne Poznania. **18.45** z Warsz. **19.05** zapowiedź programu na dzień następny. **19.15** koncert reklamowy. **19.30** drobne utwory fortepianowe w wykon. Tadeusza Wituskiego. **19.50** z Warszawy. **20** „Miejskie urządzenia sportowe i wychowania fizycznego w Poznaniu (pogadanke wygł. Władysław Prytyś). **20.10** tr. ze Lwowa i Warszawy. **22.06** wiadomości sportowe Poznania. **22.10** tr. z Warszawy.

Bez
gotowania, małżeństwo, początek Wildy. Cena! Zgłoszenia Kurjer Poznański portj. 2334

17. LOKALE

Skład
Łazarzu nowa dzielnica. Zgłosić Marcina 31, skład bielizny. zdg 21 258

6 ubikacyj
Wilda na przemysł, handel od 1. 8. do wydzierżawienia, 100 zł miesięcznie. Zerkowski, gospodarz, ul. Słowackiego 36, m. 4. zdg 21 284

„Informator"
wskazuje składy, biura, ubikacje, Skarbowa 1. zdg 16 433

Ubikacyj biurowych
z składnicą w centrum na parterze poszukuję, o ile w podwórzu z wjazdem samochodu. Oferty z ceną Kurjer Pozn. zdg 21 496

2 pokoje
na biura, Kręta 24, m. 4 naprzeciw Sądu Grodzkiego. zdg 21 504

Poszukuję
ubikacji, cichą, czystą pracownię. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 21 530

Skład
Słoneczna 21. zdg 21 533

Składy
wielkim wyborze poleca Dom Zleceń, Wrocławska 22. zdg 21 656

18. DZIERŻAWY

Poszukuję
dobrej piekarni celem dzierżawy. Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 594

Dzierżawa
majątku 1800 mórg buraczanej od zaraz. Warunek: Polak, rolnik, ca. 70 000 zł. Zgłoszenia agentura Kurjera Poznańskiego, Leszno ng 12 798

Poszukuje
się placu w dzierżawę na kiosk. Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 580

22. ZGUBY

Zegarek
damski, złoty zgubiono w drodze z Poznańskiej — Kościelnej. — Uczciwy znalazca zechce oddać Kościelna 28 a, m. 3. zdg 21 439

Zgubiono
dwa koła zapasowe samochodu Forda 31, wczoraj na odcinku Poznań—Kórnik. 1 opona Michelin nowa, druga Continental używana. Znalazcę proszę o zwrot za wynagrodzeniem. Otto Marten, Poznań, 27 Grudnia 10. zdg 21 659

TEATRY

Poznań, środa, 17. 7.

TEATR POLSKI — Dziś „Chory z urojenia", gościnny występ Stefana Jaracza".

Czwartek: „Chory z urojenia", gościnny występ Stefana Jaracza.

Piątek: „Chory z urojenia", ostatni występ Stefana Jaracza.

TEATR NOWY: Dziś — teatr nieczynny.

Czwartek: teatr nieczynny.

Piątek — teatr nieczynny.

TEATR LETNI w Zoologu: Dziś: rewja „Wesoły Zoolog".

KINA

Poznań, środa, 17. 7.

APOLLO: „Wszystko żart".
CORSO: „Testament Dr. Mabuze".
GWIAZDA: „Świat się śmieje".
METROPOLIS: „Dwie sieroty".
MOJE: „Zwycięzca".
OŚWIATOWE T. C. L.: „W kopalniach rudy" oraz „Coraz wyżej".
RENAISSANCE: „Porucznik Marynarki i „12 krzeseł".
SFINKS: „Jej Wysokość całuje".
SŁOŃCE: „Kocham Go".
ŚWIT: „Miłość i boks".
TĘCZA-Łazarz: „Sekret kobiety".
TĘCZA — WILDA: „Czarowna noc".
WILSONA: „Tajemnica Małej Schirley Temple".

23. ROZMAITE

Pracownia Gorsetów „Wanda"
Gorsety gotowe. — Gorsety na miarę. Pasy do ciąży. — Paseczki sportowe. Biustonosze wszelkiego rodzaju. Reparacje gorsetów, Ratajczaka nr. 27, parter. zdg 21 528

Pończochy - skarpetki
dobre tanio tylko w firmie
„Haftoplis"
Stary Rynek 6. (Wiankowa).
Pg 4289-25.4

Panie
zainteresowane przyjmuje, porady, pomoc położnicza. Akuszerka Kowalewska, Łąkowa 14. zdg 21 479

Znana
wróżbiarka Adarelli przepowiada z cyfr, kart, ręki. Przyjmuje do 9 wieczorem. Poznań, Podgórna 13, mieszkanie 10, front. zdg 21 585

Poszukuję
nauki fryzjerstwa dla panienki. Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 633

Wynalazek
rewelacyjny dla fotografów. Kto dostarczy kapitału na opatentowanie? Oferty Kurjer Poznański ng 11 861

24. NAUKA

Czeskiego
lekcyj kto udzieli przez sierpień. Oferty warunkami Kurjer Pozn. zdg 19 867

26. SZUKAJĄ POSADY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych.

Czeladnik
zaraz stała posada, kaucja 200,— Śliwno, pow. Nowotomyski, Piekarnia, Emilja Matuszak. zdg 21 281

Mistrz piekarski
kawaler zaraz potrzebny. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 228

Mechanik
specjalista na maszyny parowe do przeprowadzenia remontu poszukiwany. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego pod zdg 21 319.

Fryzjer
dobry ondulator lub fryzjerka zaraz, spieszne zgłoszenia Hurtownia Fryzjerów, Marcin 29. zdg 21 278

Bieliźniarka
akuratna 8—9 wieczorem. Nowomiejski 5, m. 5. zdg 21 283

Apteka
w małem miasteczku Woj. Poznańskiego poszukuje od 1. 8. 35. asystentki z wojewódzkim egzaminem lub magisterki z krótszą praktyką. Znajomość języka niemieckiego konieczna. Zgłoszenia z podaniem wysokości pensji przy wolnem mieszkaniu i utrzymaniu i referencjami do Kurjera Poznańskiego pod dg 3162

Dziewczyna
do wszystkiego poszukuje posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 469

Nauczycielka
stenotypistka, znająca książkowość amerykańską przyjmie posadę. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 470

Poszukuję
posady lub posługi. Oferty proszę Kurjer Pozn. zdg 21 450

Panienka
inteligentna poszukuje posady do dzieci lub do lekkich prac domowych. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 440

Panienka
inteligentna, sierota, praktykę pielęgniarską, masaże szuka posady do chorej lub starszej osoby. Wymagania skromne. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 445

Młoda
inteligentna wykwalifikowana — przyjmie posadę do samodzielnego prowadzenia domu samotnej osoby. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 438

Fachowiec
zawodu blacharz instalator poszukuje stróżostwa z wykonaniem reparacji w budynku. Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 455

Za
udzielenie posady magazyniera, woźnego, inkasenta dam pożyczkę. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 493

Nauczycielka
młoda praktyką szuka odpowiedniej posady do dzieci, chętnie młodszych. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 494

Pielęgniarka
poszukuje zajęcia. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 543

Książkowa
dzielna zna Ubezp. Społ. szuka pracy godzinowo. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 520

Pokojówka
młoda, początkująca poszukuje posady zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 525

Dziewczyna
do wszystkiego, z gotowaniem, kochająca dzieci, 8 i 5-letnie świadectwa, szuka posady od 1. 8. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 662

Kucharka
dobremi świadectwami poszukuje posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 663

Praczka
posługaczka szuka prania i posługi dobrem poleceniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 675

Krawcowa
suknie nowe, przeróbki, bieliznę, szuka posady po domach. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 603

Gospodyni
zaufana, starsza poszukuje samodzielnej posady, najchętniej do księdza lub samotnej osoby. — Miejscowość obojętna. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 626

Bufetowa
sumienna, uczciwa szuka posady. Zgłoszenia agentura Kurjera Poznańskiego, Leszno. ng 12 799

Kupiec
bławatnik poszukuje jakiejkolwiek posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 557

Służący
starszy kawaler, dobre świadectwa poszukuje posady zaraz lub później. K. Misiorek, Międzychód n./W., ul. 3 Maja 9. zdg 21 569

Gorzelnik
żonaty, znający suszarnictwo, elektryczność na siłę i światło oraz naprawę wszelkich maszyn z b. dobremi świadectwami i referencjami poszukuje z dniem 1. 10. br. lub wcześniej posady. Zgłosz. Kurjer Poznański zdg 21 571

Gorzelnik
żonaty, bezdzietny w sile wieku, długą praktyką, dobremi świadectwami, znający elektrownię, pracujący bez zarzutów, poszukuje posady od 1. 10. lub później. — Łask, oferty F. Nowakowski, Będzieszyn, p. Bolew zdg 21 572

Fryzjerka
stała Focha 123. zdg 21 337

Gospodyni
z wieloletnią praktyką dworską, znajomością wszelkich prac, pierwszorzędne referencje, przyjmie posadę najchętniej na probostwie lub mniejszym dworze. Oferty Kurjer Pozn. zdg 19 123

Jako początkująca
do bufetu obsługi z małą kaucją poszukuje posady od 1. 8. 35. Oferty Kurjer Pozn. zdg 20 963

Dziewczyna
lat 21 z praktyką szuka posady do dzieci, chętnie do niemowlęcia lub do wyręczenia pani domu od zaraz. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 20 931

Stróżostwa
poszukuje bezdzietne małżeństwo. Oferty Kurjer Pozn. zdg 20 972

Panna
zaufana, samodzielna z wykwintną kuchnią, świetne polecenia, szuka posady od zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 20 981

Kucharka
nawskroś uczciwa, oszczędna z dobrem gotowaniem szuka posady od zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 20 982

Krawcowa
samodzielna poszukuje posady po domach. Oferty Kurjer Pozn. zdg 20 990

Praktykantka biurowa
6 klas gimnazjum i Miejską Szkoła Handlowa (Wyższy kurs) poszukuje pracy. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 035

Dziewczyna
do wszelkich prac domowych szuka zaraz pracy. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 21 100

Biurowy
kilkoletnią praktyką, dobremi świadectwami, przykrem położeniu, prosi o jakąkolwiek pracę. Żonaty, 30 lat polski, niemiecki. Oferty Orędownik, Poznań zd 21 591

Początkująca
biurowa - stenotypistka, z ukończoną Państw. Szkoła Handlowa, z dobrej rodziny przyjmie jakąkolwiek posadę. Dobre referencje. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 20 301

Gospodyni
3 lata szkoły gospodarczej, wiek średni, szuka samodzielnej posady na wsi Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 19 597

Mężczyzna
poszukuje posady woźnego, portjera, magazyniera lub woźnicy, gwarancja do 8 000. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 221

Służąca
do wszelkich prac domowych z własną pościelą poszukuje posady zaraz lub później. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 242

Dziewczyna
chętna pracowita do wszystkiego cośkolwiek gotowaniem szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 236

Dziewczyna
uczciwa, skromna, gotowanie poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 243.

Dziewczyna
do wszystkiego szuka posady lub posługi. Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 268

Z dobremi
świadectwami poszukuje posługi Oferty Kurjer Poznański zdg 21 277

Gospodyni - kucharka
starsza zaufana doświadczona poszukuje samodzielnej posady zna wszelkie prace domowe dobrą kuchnię zaprawy, świadectwa jak najlepsze. Łask, oferty Kurjer Pozn. zdg 21 403.

Uczciwa
wiejska czysta z gotowaniem szuka posady najchętniej do dwuch lub jednej osoby. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 362.

Kawaler
lat 27 poszukuje posady służącego. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 371

Posługi
poszukuje wieczorami. Oferty Kurjer Poznański zdg 20 296

Młynarz
kawaler, lat 29, poszukuje posady, obeznany wszechstronnie z maszynami, również obsługą motorów ssąco gazowych i Diesla leż. Łask oferty skierować Kurjer Poznański zdg 18 620

Krawcowa
poszukuje posady po domach. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 095

Ogrodnik
kawaler, lat 32, samodzielny, poszukuje posady. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 20 790

Czeladnik
ślusarski poszukuje pracy. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 012

Wychowawczyni
długoletnią praktyką poszukuje posady na stałe lub przychodniej. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 183

Stróżostwo
lub jakiekolwiek inne zajęcie przyjmę, — złożę kaucje 100—150 zł. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 193

Dziewczyna
dobre, długoletnie, świadectwa z gotowaniem poszukuje posady zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 358

Uczciwa
sierota poszukuje posługi lub prania. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 217

Księgowy
bilansista kilkuletnią praktyką skarbową szuka posady stałej lub dorywczej. Oferty Kurjer Poznański zdg 20 495

Krawcowa
dzielna poszukuje posady w dom 2,50 zł. Oferty Kurjer Pozn. zdg 20 610

Uczeń drogeryjny
dwuletnią praktyka, znajomość działu fotograficznego, dekorator pismo plakatowe Oferty Kurjer Poznański zdg 20 613

Dziewczyna
uczciwa szuka posługi na cały dzień. Oferty Kurjer Poznański zdg 20 621

Syn
uczciwych rodziców szuka posady za chłopca do posyłek. Oferty Kurjer Poznański zdg 20 210

Dziewczyna
z gotowaniem do wszystkiego poszukuje posady zaraz do samotnej osoby. Oferty Kurjer Pozn. zdg 20 444

Stolarz
na trumny szuka pracy, miejscowość obojętna. Oferty Kurjer Poznański zdg 19 856

Krawcowa
pierwszorzędna, z dobrem poleceniem, na eleganckie suknie, komplety, szuka posady poza dom 2,50 dziennie. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 20 847

Wychowawczyni
inteligentna, sierota, lat 24, bardzo dobrze polecona, szuka posady do dzieci. Oferty Kurjer Poznański zdg 20 810

Pea krem
UŁATWIA
RÓWNOMIERNE i BEZBOLESNE
OPALANIE
ng 12 542

27. WOLNE MIEJSCA

Fotograf
młody nowocześnie pracując, operator, retuszer, laborant poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 402.

Ślusarz - szofer
z praktyką 5-letnią poszukuje posady zaraz lub później, najchętniej majątek lub przedsiębiorstwo. Zgłoszenia Niezieliński, Zbąszyń. ng 12 785

Bilansista
rutynowany poszukuje pracy. — Prowadzi księgowość godzinowo już za zł 20 miesięcznie. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 19 163

Urzędnik
gospodarczy samodzielny, kawaler na ca. 400 mórg potrzebny. — Oferty z podaniem pensji, odpis. świad. oraz referencji skierować do eksp. Kurjera Poznańskiego zdg 21 475

Dziewczyna
uczciwa do wszystkiego zaraz. — Grodziska 39 — 4. zdg 21 452

Chłopiec
posyłek potrzebny, mniejszą kaucja. Patrona Jackowskiego 49. Wytwórnia cukrów czekolady. zdg 21 454

Biuralistka
młodsza, wykwalifikowana, kaucja bankowa 500,— potrzebna zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 457

Kilku zdolnych introligatorów
przyjmie zaraz. Fabryka kopert, ksiąg handlowych i kajetów. — Władysław Goździejewski, Marcelego Mottego 10/11. zdg 21 456

Służąca
zaraz. Wyspiańskiego 15, fryzjer. zdg 21 489

Agenci
do sprzedaży artykułu domowego, mogą zarobić 10—20 zł dziennie, kaucja 15 zł. Zgłosić się Gąsiorowskich 10, — 9, między 3—5. zdg 21 495

Prasowaczkę
i uczennicę przyjmie Prasowalnia, Matejki 39. zdg 21 512

Samodzielna
kucharka restauracyjna potrzebna od zaraz. Grand-Cafe, Jarocin Jan Nowański. zdg 21 516

Dziewczyna
na wieś do pomocy kucharza potrzebna. Zgłoszenia ul. Niegolewskich 1, mieszk. 4. zdg 21 519

Ekspedjentki dzielnej
z branży rzeźnickiej poszukuje zaraz. Gramiewicz, skład rzeźnicki, 3 Maja 7. dg 3224

Podróżujący
odwiedzający kolenjalki potrzebny. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 522

Pomocnik
fryzjerski, Szamarzewskiego 30. zdg 21 636

Bieliźniarki
potrzebne. Fabryka Kołder, — Bandel, 27 Grudnia 6. zdg 21 664

Posługaczka
świadectwa. Słowackiego 8, m. 13 zdg 21 665

Potrzebna
młoda, czysta panienka do kasyna jako pomocnica gospodyni. — Warunki bardzo dobre. Zgłaszać się Aleje Marcinkowskiego 12, — gmach Banku Polskiego, portjer wskaże. zdg 21 488

Chłopak
rowerem potrzebny zaraz, kaucja lub poręczenie. — „Papieropol" Chwaliszewo 68. zdg 21 672

Dziewczyna
potrzebna od zaraz. Hotel Centralny, Franciszkańska. zdg 21 587

Fryzjerka
fryzjer, tygodniowo 30. Oferty Kurjer Pozn. zdg 21 597

Pomocnika
fryzjerskiego. Górna Wilda 81. zdg 21 607

Uczeń
fryzjerski potrzebny. Woźniak, Marsz Focha 36. zdg 21 608

Szofer - kawaler
na stałą posadę wraz z inkasem poszukiwany. Referencje wraz z wysokością kaucji podać. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 611

Służącej
starszej poszukuje Jankowiak, Starołęka, św Antoniego 15. zdg 21 618

Stolarze
oddam prace stolarskie przy budowie w Gdyni, warunki kupienie parceli 1 250 m² á 6 zł, dzielnica przemysłowa przy dworcu i szosie. Oferty Kurjer Poznański zdg 21 621

Służąca
do wszystkiego zaraz. Marszałka Focha 41, m. 8. zdg 21 623

Panią
do biura pożyczka 1 500 zł, wolne mieszkanie 60 zł miesięcznie. — natychmiast przyjmie Teresiak, Małeckiego 29. zdg 21 651

Cukiernik
pierwszorzędny, stała posada, — wysoka gaża potrzebny zaraz. — Oferty szczegółowe Kurjer Poznański zdg 21 679

Wprowadzona
wytwórnia bielizny damskiej poszukuje przedstawiciela na Poznań i okolice. Dobre referencje. Oferty składać Jan Kazimierski, Warszawa, Nowy Świat 22. ng 12 800

Podróżującego
chrześcijanina, władającego niemieckim, wprowadzonego dobrze w woj. Poznańskiem, Pomorskiem i Śląskiem w branży spożywczo - delikatesowej poszukuje znana fabryka spożywcza. Gwarancja wymagana. Zgłoszenia Kurjer Poznański pod „Gwarancja" dg 3232

Fryzjerka
lub fryzjer z wodną ondulacją na stałą posadę, zaraz. Wodna 14. zdg 21 573

28. ROZRYWKA

Jej Wysokość całuje
Najpiękniejsze melodje oraz
wszelkie cudowności
Janet Gaynor — Henry Garat
niebywały entuzjazm
Kino „Sfinks". zdg 21 406

Londyńska
Masztalarska poleca swym bywalcom miły wieczór, koncert artystyczny, biliard. zdg 21 605

Humor zagraniczny

— Pani zna „Noce" Mussata?
— O nie! mamusia mi nie pozwala wychodzić wieczorem!

(Parisiana, Paryż). S. F.

Co futro — to **Edmund Rychter** — co palto — to **Edmund Rychter** — co ubranie — to **Edmund Rychter** Poznań, Stróż Wielkop.

Przedpłata na miesiąc sierpień 1935 roku za oba wydania razem w Poznaniu w ekspedycji zł 3,20, w agencjach w mieście zł 3,50, z odnoszeniem do domu w Poznaniu zł 3,70, z odnoszeniem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 4,14, kwartalnie zł 12,40, pod opaską miesięcznie w Polsce zł 7,50, w innych krajach zł 9,50. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Ogłoszenia na stronie 6-łamowej 25 gr., na stronie 4-łamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 60 gr, na stronie czwartej (lub piątej) 100 gr, na stronie drugiej (lub trzeciej) 120 gr, przed wiadomościami potocznemi 200 gr od 1-łamowego milimetra. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18,30, w nagłych wypadkach do godz. 22-u stróża, do wydania głównego (wieczornego) „drobne" do g. 11.10, w dni przedświąteczne do godz. 11,00, większe dłużej według możności. Drobne ogłoszenia najwyżej 100 słów w tem 5 nagłówk.): słowo nagłówk. (tłuste) 25 gr, każde dalsze słowo 15 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstałe wskutek matryc., wydawnictwo nie odpowiada.

W wydaniach wielkoświątecznych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami materjał poświęcony danej uroczystości.
Telefony do Redakcji i Administracji: 44-61, 14-76, 33-07, 35-24, 35-25, 40-72, w niedzielę, święta i nocą tylko 14-76, 35-24 i 40-72.
P. K. O. Poznań nr. 200 149